

OM azonosító: 034802

BUDENZ JÓZSEF ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

1021 Budapest, Budenz u. 20-22.

Telefon / Fax: 394-3177

E-mail: titkarsag@budenznet.sulinet.hu Internet: <http://budenznet.edu.hu>

BUDENZ JÓZSEF ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2021. június 25.

Készítette: az intézmény nevelőtestülete

Jóváhagyta:

Csenki József
intézményvezető

Előző Pedagógiai Programok időrendben:

- 2000.08.25.
- 2001.06.28.
- 2004.08.25.
- 2010.08.29.
- 2013.08.24.

Lépésről lépésre program: a 2000/2001-es tanévtől

A nemzeti alaptantervről szóló 110/2012 (IV. 4.) Kormányrendelet 12. § 2) bekezdésében foglaltak szerint felülvizsgálva. 2020. augusztus 26.

TARTALOM

Tartalom	2
AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA.....	4
Bevezető	4
Helyzetelemzés	4
Budenzes specialitásaink	5
Tárgyi és személyi feltételek	6
Nevelési terv	7
Alapelvek, értékek	7
A nevelő-oktató munka céljai és eszközei.....	8
A nevelő-oktató munka feladatai, megvalósítása	14
Oktatásszervezési formák	21
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	22
Közösségi szolgálat	22
A tanulási motívumrendszer fejlesztésének területei	23
A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	23
A környezeti nevelés elvei.....	27
Közösségfejlesztéssel és az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	30
A pedagógusok helyi intézményi feladatai	31
Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai	32
Az intézményi esélyegyenlőséget érvényesítő program	40
Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje	46
Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok, szociális hátrányokat enyhítő tevékenységek.....	49
Az intézményi iskolapszichológus tevékenysége.....	49
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának a rendje	50
A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formái	50
A tanulmányok alatti vizsgák szabályai és a középiskolai felvételi követelményei	52
A külső vizsgázók teljesítményének értékelése	55
Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga	57
A tanulmányok alatti vizsgák követelményei, részei	57
Az írásbeli vizsgák általános szabályai	58
A szóbeli vizsga általános szabályai	58

Felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	59
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	60
A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő feltételek	60

HELYI TANTERV 62

Az intézmény által alkalmazott kerettantervek megnevezése	63
Órahálók.....	64
A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga; az ehhez szükséges foglalkozások megnevezése.....	70
A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok.....	70
A tanulók fizikai állapotának mérésének rendje, módszerei	70
Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái ..	71
Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	83
A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanulók magatartásának és szorgalmának értékeléséhez és minősítéséhez kapcsolódó elvek	84
Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	85
A magasabb évfolyamra lépés feltételei.....	87
A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	87
A pedagógiai folyamatok ellenőrzése és értékelése	88
A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	89
Választható érettségi tantárgyak, amelyekből az iskola közép- vagy emelt szintre vállalja a felkészítést, valamint az ehhez szükséges tantervi követelmények.....	89
A középszintű érettségi vizsga témakörei	89
A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények	89
A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének az elvei	90
A gyermek, a tanuló esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	90
Módszereink tantermen kívüli digitális munkarend esetén	94
Az alsó tagozatos egyedi (speciális) programok bemutatása	97
A pedagógiai program felülvizsgálata	109
A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása	111

MELLÉKLET: Fejlesztési program az SNI és BTMN-es tanulók nevelésére-oktatására 114

AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

BEVEZETŐ

Minden kor iskolája törekedett arra, hogy saját korát felülmúló, gazdagabb tudással rendelkező, művelt ifjúságot bocsásson ki falai közül.

De milyen a jó iskola? Ezt talán Szent-Györgyi Albert fogalmazta meg a legjobban:

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

Pedagógiai hitvallásunk: tanulóink sokoldalú, korszerű tudást nyújtó gyermekközpontú nevelésben részesülve képesek legyenek megújulásra, önnevelésre, pozitív jövőkép megfogalmazására.

Fontosnak tartjuk a komplex személyiségfejlesztést, amely az intellektuális fejlesztés mellett az erőteljesebb nevelési funkciók vállalását is jelenti.

Célunk, hogy a gyermeki személyiség teljessé váljék, hogy minden életszakaszban képes legyen az önmegvalósításra.

HELYZETELEMZÉS

Társadalmi környezet

Az iskola környezete Budapest kertvárosi része, ahol zömében a 70-es, 80-as évekre jellemző társasházi beépítettség, a 90-es években épült, az átlagosnál nagyobb családi házak, és kisebb mértékben a század első feléből itt maradt villák (ez utóbbiak általában felújítva) alkotják az építészeti környezetet. A körzet úthálózata jó, minden közút aszfaltozott. Mindazonáltal az erősen szelvényezett földrajzi környezet egyes pontokon nehezíti a közlekedést.

A beiskolázási körzetet Budapest belső migrációs folyamatai során a város belső részei felől a kertvárosok felé kiköltöző réteg, valamint Budapest környezetéből a fővárosban dolgozó lakosság adja.

A családok saját tradíciójuk és a szellemi értékek becslése miatt fontosnak tartják, hogy kiemelt figyelmet fordítsanak gyermekeik képességeinek, ismereteinek fejlesztésére. Emellett szükségesnek ítélik gyermekeik számára a regenerálódást, a sportolást is, s azt, hogy mindezeket, ha lehet minél szűkebb környezetben, lehetőleg az iskolában kapják meg a tanulók.

A szülők gyermekeik számára tartalmas, hasznos, igényes foglalkoztatást kívánnak, különös hangsúlyt helyezve a nyelvtanulásra, nyelvgyakorlásra, a sokszintű és differenciált oktatási programokra, valamint a továbbtanulásra.

Az iskola jelenlegi tevékenysége

Iskolánk jogutódja az 1897-ben alapított Labanc utcai iskolának 1984 óta működik az új épületben is. 1996 szeptemberétől gimnáziumi tagozattal bővültünk.

A tanulók magas színvonalú oktatásban részesülnek, rendkívül következetes és igényes követelményrendszer alkalmazása mellett. Iskolánkban a humánus bánásmód és az egyéni önmegvalósításhoz nem nélkülözhető demokratikus légkör dominál. **Tanulóink 90%-a gimnáziumban tanul tovább,** és megtartják általános iskolai eredményüket. Fontos számunkra a családokkal kialakított partneri viszony, szoros együttműködés.

1984-től **iskolánk fő profilja a nyelvoktatás. Első osztályban az angol, német nyelvet ún. vizuális** (a rajz és az idegen nyelv integrációjára épülő) **nyelvoktatási program szerint tanítjuk.** A nyelvtanítás 4. évfolyamtól bontott csoportokban történik. A második idegen nyelv tanításának lehetőségére hetedik osztálytól van mód, szakköri keretben. A gimnáziumban első idegen nyelvként angol, második idegen nyelvként német és francia nyelvet oktatunk a mellékelt órahálóban található óraszámokban. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy tanulóinknak alkalmuk legyen az iskolában **tanult idegen nyelvet anyanyelvi környezetben gyakorolni,** az adott ország kultúrájával közelebbről megismerkedni. Ezt elsősorban pályázatok útján kívánjuk megvalósítani.

BUDENZES SPECIALITÁSAINK

Kiemelten kezeljük az első négy év alapozó munkáját. Mindazon képességek és készségek, személyiségjegyek fejlesztését, önfejlesztését tartjuk fontosnak, amely a későbbi hatékony munkavégzéshez, fejlődéshez elengedhetetlen. Az első osztályban tanulóink nyugodt, kényelmes ütemben, szótagoló módszerrel tanulnak olvasni, az írás tanítása késleltetett. Így nagyobb lehetőség van az egyéni fejlettségi szint figyelembevételére, az egyéni haladási tempóra.

Két program szerint tanítunk az alsó tagozaton:

- Lépésről lépésre programmal, amelynek alapja, hogy a tanítók kooperatív tanítási módszerekkel többnyire differenciált csoportokban tanítanak.
- Művészeti programmal, amelyben a tanulók különböző művészeti ágakban nagyobb óraszámokban fejleszthetik képességeiket: dráma, néptánc, ének, furulya, kézműves foglalkozásokon.

Felső tagozat:

Kiemelt kezeljük az alsó-felső tagozat közötti átmenetet.

A művészeti programmal tanuló osztályoknál a helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi választásokra van mód.

Minden tantárgyból tanulás módszertani segítséget adunk a tanulóknak a szaktárgyi órákon.

7. osztálytól a mindenkorai lehetőségek figyelembe vételével, a korrekciós órátömeg keretein belül csoportbontásban tanítjuk a matematikát, így kívánjuk a tanulókat felkészíteni a középiskolai továbbtanulásra valamint képességeik legoptimálisabb kibontakoztatására. Kompetencia alapú a matematika és a magyar nyelv és irodalom tanításunk.

7. osztálytól lehetősége van a tanulóknak egy második idegen nyelv választására (német, angol, francia), melyet kellő számú (legalább 6 fő) jelentkező esetén szakköri órakeretben biztosítunk számukra.

Az 5. és 6. évfolyam számára délután a tanulószoba keretében irányított tanulást, korrepetálási lehetőséget biztosítunk.

Gimnáziumunk:

5 évfolyamos, az első évfolyam a nyelvi előkészítő évfolyammal induló négyévfolyamos nyelvi profilú osztály (9.Ny), ahol 18 órában tanulnak a diákok idegen nyelvet (9. Ny). 15 óra első, 3 óra második idegen nyelv.

A lehetőségek (osztálylétszámok, korrekciós órakeret) függvényében 9. osztálytól bontott csoportokban tanítjuk a matematikát, 10. osztálytól a magyar nyelv és irodalom tantárgyat is.

Tizenegyedik évfolyamtól minden közismereti tárgyból indítunk fakultációt kellő létszámú érdeklődő tanuló esetén. A fakultáció indításának feltétele: a jelentkezők száma minimum 6 fő.

TÁRGYI ÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Az iskola tantermei és egyéb helyiségei a Budenz úti épületben, 4 szinten, valamint a Labanc úti épületben találhatók. Az új épület 1984-ben készült el, ám az épület szerkezetéből, a tantermek elrendezéséből adódóan nincsenek tág tereink.

Szűkösök a folyosók, keskenyek a lépcsők, s hiányoznak a nagyobb légterű zsibongók, társalgók is. A mindennapi használat során jóval több kár keletkezik, mint egy hagyományos épületben. Ez nagy nehézséget jelent az esztétikus, szép környezet kialakításában.

A fő épületben összesen 27 tanulócsoport helyezhető el váltakozó tanítás nélkül, biztosítva a nyelvek, a technika, a digitális kultúra, az etika/hit és erkölcstan, valamint a matematika órák csoportbontásos ellátását. A fizika, kémia, technika szaktantermek a jelenlegi órahálókat figyelembe véve képesek kiszolgálni az igényeket.

Osztálytermeink, szaktantermek berendezését igyekszünk úgy alakítani, hogy az megfelelő tanulási környezetet biztosítson tanulóink számára, hogy a különböző tanulásszervezési módszerek alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára (szőnyeg, babzsák fotelek, kanapé). Tantermeink dekorációját úgy választjuk meg, hogy azok a tanulási folyamatot segítsék, illetve hogy annak alakításában a tanulói aktivitás során (pl. projekt munkák eredményeként) készült tanulói produktumok is megjelenjenek. Ezzel biztosítjuk, hogy a tanulók maguk is alakíthassák a tanulási környezetet. A valamennyi tanteremben elérhető Wifi-hálózat (melynek kapcsolódási adatait folyamatosan frissítjük és közzétesszük az iskola közösségi tereiben), a rendelkezésre álló laptopok és táblagépek, lehetővé teszi, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A Labanc úti épületben három tanteremben tanulnak a 10-11-12.évfolyamosok.

A két számítástechnika teremben 20-20 db számítógép várja a tanulókat, melyek hálózaton keresztül csatlakoznak az Internetre.

A függönnyel osztható tornaterem, a kis tornaszoba mellett az udvaron műfüves focipályán, kosárlabda pályán és futópályán van lehetőségünk a testnevelési órák megtartására.

NEVELÉSI TERV

ALAPELVEK, ÉRTÉKEK

Pedagógiai alapelveink:

Pedagógiai munkánk fontos alapelve, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érzés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. Ezért már az alsó tagozaton a lépésről-lépésre módszer alkalmazásával biztosítjuk, hogy tanulóink egyéni érzésük ütemében fejlődhessenek. E szemlélet áthatja a felsőbb évfolyamok nevelő oktató munkáját is.

A jelen nevelési tervünkben szereplő fejlesztési célok nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanulók egyedi jellemzőihez. Ezen célok és feladatok a képességtartományok mindkét határán - tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – biztosítják a tanulók egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodó fejlődését, fejlesztését. A tárgyi és személyes világunkban való eligazodáshoz az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs képesség és viselkedéskultúra kiemelt fejlesztése szintén kiemelt fontossággal bír.

Biztosítjuk a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat. Törekszünk a hátrányok hatásainak enyhítésére, kiküszöbölésére. Ezek közül kiemelten kezeljük a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenységeket.

Olyan iskolai légkört alakítunk ki, amelynek a személyiségfejlesztés, a nevelés, a tudásátadás, az alapértékek átadása, a tanári példamutatás, etikus, toleráns magatartás az alapja. A tanulók olyan képességeinek és személyiségjegyeinek a fejlesztése, amelyek az iskolarendszerből való kilépéshez, illetve a tartalmas és gazdag életvezetéshez nélkülözhetetlenek.

Olyan iskolai környezetben tanítunk, amelyben minden tanuló megtalálja tehetségének, egyéniségének megfelelő tereit, kibontakozásának lehetséges útjait. Ennek érdekében az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával (fejlesztő foglalkozások, szakkörök, differenciált feladatadás) támogatja. Kiemelten fontosnak tartjuk a széleskörű kulturális, művészeti, társadalom- és természettudományos értékközvetítést, s eközben a tanulók alkotásra nevelését és ösztönzését.

Olyan iskolai környezetet kívánunk teremteni, ahol az egyén személyiségfejlesztése mellett nagy hangsúlyt fektetünk a közösség építésére, fontos számunkra az iskola hagyományainak megtartása, ápolása.

Az általános társadalmi modernizáció és az életmód átalakulása megkívánja a lépéstartást az informatikai forradalommal.

A megfelelő továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztása reális önismeret és életszemlélet kialakítását feltételezi.

A harmonikus személyiségfejlődés a testi és lelki egészséget egyaránt magába foglalja.

Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, a magyarságtudat erősítését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.

Pedagógiai munkánkat partnereink – a szülők, a fenntartó, a működtető önkormányzat a társadalmi környezet, és nem utolsósorban a tanulóifjúság meglegedésére, elvárásainak és igényeinek megfelelően tervezzük és végezzük.

A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA CÉLJAI ÉS ESZKÖZEI

A Nemzeti alaptanterv a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül. Meghatározza azokat a nevelési-oktatási alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. Meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. Lefekteti a köznevelés elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alpműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is. A köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást.

A Budenz József Általános Iskola és Gimnázium a gyors változásokkal teli modern világhoz való hatékony alkalmazkodást, az aktív szerepvállalást e változások irányának és a tartalmának befolyásolásához a következő kulcskompetenciák fejlesztésével éri el:

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A tanulás kompetenciáinak iskolai fejlesztése felkészíti a tanulót az élethosszig tartó tanulásra. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely magába foglalja a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei, kompromisszumra való törekvés

A kommunikációs kompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök, megfelelő szókincs, verbális és nonverbális kommunikációs képesség elsajátítása:

- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szövegalkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empatikus képesség, érzék
- kíváncsiság

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának

szintje változhat a négy dimenzió: hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség, továbbá az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttére, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A tantárgyra jellemző szaknyelv használata.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

Digitális kompetenciák

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. A kompetencia kialakítása, fejlesztése során a gyermekeket fel kell készítenünk arra, hogy az információs korban felnőttként élni, dolgozni, alkotni, tanulni, művelődni, szórakozni tudjanak, hogy az értékes és értéktelen információkat megkülönböztessék, továbbá tudásukat folyamatosan frissíteni, bővíteni tudják. El kell sajátítaniuk az információk szerzésének, feldolgozásának, tárolásának, továbbításának technikáit, meg kell ismerniük az információkezelés jogi és etikai szabályait.

Iskolánk számára fontos a digitális tanrend alatt kialakított digitális etikett normáinak megtartása, fejlesztése, mélyítése.

A digitális pedagógiai módszertan

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanulóhoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

Matematikai, gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására. Fontos, hogy fejlődjenek a tanuló készségei a matematikai kommunikáció terén is. A matematikai kifejezéseket helyesen használja, a fogalmakat értelmezze, megmagyarázza, gyakorlati helyzetekben jól alkalmazza. Ismereteit összefoglalva prezentálni tudja.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő segédeszközök használata
- a dolgok logikus okának és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben. Ennek iskolai gyakorlatát a diákönkormányzat támogatásában is segítjük.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- egészséges életvitel
- mentális egészség

- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely magába foglalja a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei
- kompromisszumra való törekvés

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az kulturális tudatosság, a kreatív alkotás és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Szükséges képességek, attitűdök:

- problémák iránti érzékenység
- könnyed, rugalmas gondolkodás
- egyedi, eredeti ötletek
- változásra való törekvés
- merészség
- impulzivitás
- nyitottság
- a tekintély megkérdőjelezése
- gyors, rugalmas reagálás új helyzetekre

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák az elképzelések megvalósításának képességeit foglalják magukban. Ide tartozik a kreativitás, az innováció és a kockázatvállalás, valamint annak képessége, hogy az egyén célkitűzései érdekében terveket készít és visz véghez. Az egyén megérti munkája környezetét és képes arra, hogy megragadja a kínálgató lehetőségeket. Ez alapját képezi az olyan speciálisabb készségek és tudás elsajátításának, amelyre azoknak van szükségük, akik társadalmi vagy kereskedelmi tevékenységet hoznak létre, vagy ilyen tevékenységhez járulnak hozzá. Ez magában foglalja az etikai értékekkel kapcsolatos tudatosságot és ösztönzi a jó vezetési gyakorlatot.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti.

Az egyes kompetenciák fejlesztésének tantárgyba épített lehetőségeit a tantárgyi helyi tantervek tartalmazzák.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés
- kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

A gazdálkodói érzék fejlesztésének kompetenciái:

- a takarékosági szemléletmód kialakítása, környezettudatos magatartás;
- a különböző befektetési lehetőségek mérlegelésének és a közöttük való választás képességének a kialakítása;
- a pénzügyi kultúra fejlesztése;
- az egyéni háztartási gazdálkodás, a perspektivikus életpálya építés, a racionális háztartási döntéshozatali kompetenciák fejlesztése;
- kommunikációs technikák alkalmazása.

Tudáselemek, megszerezhető ismeretek:

- közgazdasági alapok;
- pénzügyi tudáselemek;
- üzleti-vállalkozási ismeretek;
- gazdaságetikai normák, fogyasztóvédelmi szabályok;
- munkaerő-piaci ismeretek;
- munkajogi és gazdaságjogi szabályok.

A természettudományos kompetencia beépült a matematikai gondolkodási kompetenciába. Készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget. A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz. Mind a

tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terén kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- összefüggések felismerése és kifejezése lényeglátás
- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- logikai képességek
- rajzolósi készség
- tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel
- nemzeti tudat megalapozása
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során egyaránt
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA FELADATAI, MEGVALÓSÍTÁSA

A diákok tudásvágyának fenntartása az életkornak megfelelő motivációs rendszerrel.

Az alapképességek folyamatos fejlesztése során a kognitív képességek magas szintű kialakítása.

Korszerű tudásbázis, az életen át tartó tanulás igényének kialakítása.

A tehetséges tanulók és felzárkóztatásban résztvevő gyermek eredményességét biztosító módszerek kidolgozása.

A kritikai gondolkodás és az aktív tanulás-felfogás kialakítása.

A kritériumorientált, jól motiváló pedagógiai kultúra fenntartása.

Nemzeti műveltség és az egyetemes kultúra átadása, megőrzése, erkölcsi érzék és érzelmi fogékonyság elmélyítése.

A nemzeti összetartozás erősítése; a család és a közösség szerepe.

Az önálló véleményformálás képességének kialakítása.

A társadalmi, kulturális és természeti értékek megismerése és megőrzése.

Az iskola működése során a diákságnak lehetőséget biztosítunk a felelősséggel járó döntések meghozatalára. Biztosítjuk a diákjogok gyakorlását, a közösségi élet szervezését.

➤ *Erkölcsi nevelés*

Feladatunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. **Az iskolai közösség élete, tanáraink példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.**

➤ *Nemzeti öntudat, hazafias nevelés*

Feladatunk, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajtátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Terei: nemzeti ünnepeink, történelemórák, földrajz órák, magyar órák, osztályfőnöki órák, projektek.

➤ *Állampolgárságra, demokráciára nevelés*

Feladatunk annak felismertetése, hogy a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás el-sajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési módszerek.

Terei: történelemórák, állampolgári ismeretek, osztályfőnöki órák, diákönkormányzat-

A demokratikus, nyitott gondolkodásra nevelés is beépül programunkba, illetve az iskolai élet minden-napjaiba.

➤ *Fontos feladatunk az önismeret és a társas kultúra fejlesztése*

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elősegítjük a tanulók kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzásegítjük őket, hogy képessé váljanak érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást adunk ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Terei: erkölcsstan órák, osztályfőnöki órák, rendezvényeink, táboraink.

A drámajátékok, drámafoglalkozások sajátos eszközei a képesség- és személyiségfejlődésnek. Az értékelések során az önreflexió, illetve társ-értékeléseken alapuló visszacsatolások szorgalmazása, az érvelés kultúrájának erősítése szintén alkalmas eszközei az önismeret és társas kultúra fejlesztésének.

➤ *Feladatunk a családi életre nevelés*

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok kompenzálására nagy hangsúly fektetünk a család szerepének hangsúlyozására. Kitüntetett feladatnak tekintjük a harmonikus családi minták közvetítését, a családi közösségek megbecsülését. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Tanórák, felvilágosító előadások (iskolaorvos, védőnő), szakmai programok (Ciklus-show) keretében foglalkozunk a szexuális kultúra kérdéseivel is.

Terei: erkölcsstan órák, osztályfőnöki órák, biológia órák, projektek.

➤ *A testi, lelki egészségre nevelés*

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Ösztönözzük a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladatunk, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiváljuk és segítjük a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Terei: Osztályfőnöki órák, biológia órák egészségnevelési program kidolgozása, mindennapos testnevelés.

➤ *Felelősségvállalás másokért, önkéntesség*

Feladatunk a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerjék meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. Ezt segíti iskolánkban az SNI tanulók integrációja. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Terei: osztályfőnöki órák, diákönkormányzat, közösségi programok, közösségi szolgálat megszervezése.

➤ *Fenntarthatóság, környezettudatosság*

Feladatunk a felnövekvő nemzedékkel megismertetni az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Kiemelt feladatunknak tekintjük a természeti és az épített környezet védelmére, az egészséges életmód értékeinek elfogadására, valamint a fenntartható fejlődés és fogyasztás egyensúlyát célzó szemléletre nevelést is. Ezen a területen megfogalmazott célkitűzéseinket és feladatainkat a környezeti nevelési és az egészségnevelési program tartalmazza.

Terei: természettudomány órák, földrajzórák, környezetvédelmi nap, madarak és fák napja, Víz Világnapja, Föld Napja, Fenntarthatósági témahét, Madárbarát Iskola projektek.

➤ *Pályaorientáció*

Fontos feladatunk a felnőtt lét szerepeire való felkészítés, melynek egyik fontos eleme a pályaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. Fejlesztjük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A szakórákon feltérképezzük a tanulók egyéni adottságait, ezek alapján igyekszünk lehetőségeket mutatni nekik a pályaválasztáshoz.

A 7-8. és 10-12. évfolyamokon osztályfőnöki órák keretében beszélgetünk a tanulókkal a pályaválasztás fontos egész életre kiható szerepéről. 11-12. évfolyamon lehetőséget biztosítunk arra, hogy tanulónk részt vehessenek a felsőoktatási intézmények nyílt napjain. A pályaválasztási tanácsadó intézetekből szakembereket hívunk, akik egyéni foglalkozások keretében segítik diákjainkat.

Terei: osztályfőnöki órák, szakórák, évente egy továbbtanulási konferencia szervezése.

➤ *Lényeges és fontos feladatunk a gazdasági és pénzügyi nevelés*

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás mára az általános műveltségünk részévé vált.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatot, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekek kapcsolatát. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is.

Terei: osztályfőnöki órák, földrajzórák, matematika órák, együttműködési megállapodás keretében az OTP által felkínált projektórák, versenyek, illetve a Pénziránytű Alapítvány rendkívül színes és hasznos programjában való részvétel és az általuk kínált számtalan rendkívül értékes lehetőség kihasználása

➤ *Médiatudatosság*

Feladatunk, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

Terei: osztályfőnöki órák, a gimnáziumi médiaismeret órák, a digitális kultúra tantárgy órái, együttműködés a BM és a Gyermekmentő Szolgálat önkénteseivel

➤ *Tanulás tanítása*

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Az egyes szakórákon a tanulókkal foglalkozó tanár megtanítja a saját tantárgyának speciális tanulási technikáit. Pedagógusainknak meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó

szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése. A tanulás számos összetevője tanítható.

A tanulás fontos színtere a napközi, a tanulószoba, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Iskolánkban 4-10. évfolyamokon az informatika, a magyar nyelv és az osztályfőnöki órák keretében könyvtárhasználati ismereteket tanítunk.

- *Feladatunk az európai és nemzeti identitástudat erősítése, nyitottság más népek kultúrája, hagyományai iránt.*

Az idegen nyelvi órák (angol, német, francia) tantárgyi programjai biztosítják az európai kultúrkör nagy hagyományainak a megismerését. A kicsiknek a karácsony előtti napokban christmas party, a nagyobbak számára pedig a külföldi iskolákkal kialakított cserekapcsolataink hozzák közelebb más népek társadalmi szokásait, és szolgálják egymás jobb megismerését, nem utolsósorban a nyelvgyakorlást, a kommunikációs készségek fejlesztését. **A diákönkormányzat által két évente szervezett VILÁGNAP is más kultúrák megismerését segíti. Ugyancsak a nyelvek és kultúrák jobb megismerését, a nyelvgyakorlást és a művészeti nevelést segítik az általános iskolában rendezett idegen nyelvi délutánok.**

- *Feladatunk felkészítés az érettségire, a pályaválasztásra és a továbbtanulásra. A mai kor követelményeinek megfelelő idegen nyelvtudás nyújtása. Megfelelő szintű informatikai-számítástechnikai képzettség elérése.*

A gimnáziumi tantárgyi rendszerünk kialakításakor kiemelten kezeltük ezeket a feladatokat. **A szabadon tervezhető és választható órakeretet az emelt szintű angol, német idegen nyelvek, a matematika és magyar nyelv és irodalom tantárgyakhoz rendeljük. A 11-12. évfolyam fakultációs óráin a közép- és emelt szintű érettségire történő felkészítés folyik.**

- *Feladatunk a különböző művészeti ágak megismertetése, a művészet szeretete az érzelmek kifejezésének és megértésének a harmonikus személyiség kialakításának nélkülözhetetlen eszköze.*

A helyi tantervünkben a művészetek szeretetére nevelést az ének-zene, a rajz, a dráma, a médiaismeret, az irodalom tantárgyi programok valósítják meg. A tanítási órákon kívül tehetséges diákjaink minden tanévben a májusi Művészeti Gála alkalmából a diáktársaik és a szülők elé léphetnek produkcióikkal. Az iskola folyosóin évente több képzőművészeti kiállítást is rendezünk diákjaink munkáiból. A tanulmányi kirándulások programjában az ország nagy kiállítótermeinek megtekintése is szerepel.

- *Természettudományos nevelés*

Feladatunk a természettudományos gondolkodás megalapozása az alapfokú képzés első szakaszában a magyar nyelv és irodalom tanulási területének tudásbővítést és olvasásfejlődést segítő olvasmányai (1-2. évfolyam) ágyazva kezdődik, és a Természettudomány és földrajz tanulási terület környezetismeret (3-4. évfolyam) és természettudomány (5-6. évfolyam) tantárgyainak keretében folytatódik.

A természettudomány oktatása a 7-8. évfolyamon a biológia, a kémia és a fizika, valamint hozzájuk kapcsolódva a földrajz tantárgyak keretében valósul meg.

Gimnáziumunkban a 9-12. évfolyamokon a természettudományos oktatás diszciplináris bontásban valósul meg.

A természettudományos ismeretek és kiemelten a matematikai, természettudományos, mérnöki-műszaki és informatikai (a továbbiakban: MTMI) készségek fejlesztése érdekében a gimnáziumban a 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak szabadon választott tárgyként természettudományos tantárgyat, a jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktatott,

a természettudományos műveltséget bővítő tantárgy fizika modulját kell felvennie, heti két óra időkeretben.

A digitális kompetencia fejlesztése kiemelten fontos feladatunk, amely fejlesztésben a diákokkal együtt a pedagógusok is rendszeresen részesülnek.

A már felvázolt célok elérése érdekében intézményünk konzorcium tagjaként részt vesz a VEKOP-7.3.3-17 „Digitális környezet a köznevelésben” című pályázat megvalósításában a digitális kompetencia fejlesztése érdekében.

Célunk, hogy a pedagógusok minél gazdagabb IKT eszköztárral és módszerekkel rendelkezzenek. Fontosnak tartjuk, hogy a következő területeken tovább fejlődjenek:

- tananyagok készítése különböző programokkal,
- a PREZI használatának megtanulása,
- szaktárgyakhoz kapcsolódó felületek kezelése,
- tesztkészítés,
- animációk készítése;
- intézményen belüli tudásmegosztás szervezése szakmai csoportok létrehozásával;
- a szaktárgyi adatbankok helyének, használatának kialakítása, a tárhelyek kapacitásának bővítése,
- a legkülönbözőbb formában megjelenő adatok eredeti összekapcsolása (multimédia);
- a kommunikáció új lehetőségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba (hálózatok); ezzel segítve az SNI tanulók tanulását, a hiányzók tananyagpótlását, a magántanulók egyéni felkészülését.

A digitális fejlesztések során kiemelt figyelmet fordítunk az SNI és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztésére. Számukra megfelelő eszközöket és teret kívánunk biztosítani az iskolai fejlesztő pedagógusok és az utazó gyógypedagógusok segítségével, akik szintén nyitottak IKT eszközhasználatuk fejlesztésére, továbbképzésekre.

A bevont partnerek köre: diákok, pedagógusok, szülők

	2018	2019	2020
A pályázatba bevont pedagógusok száma	10 fő	12 fő	14 fő
A pályázatba bevont célcsoportok száma	10	12	14
A pályázatba bevont tanulók száma	100 fő	110 fő	120 fő
A pályázatba bevont szülők száma	100 fő	110 fő	120 fő
Nyílt napok száma	Projektnyitó	1	1

Céljaink megvalósítása érdekében a következő digitális pedagógiai-módszertani csomagokat alkalmazzuk:

A) Problémamegoldó gondolkodás fejlesztéséhez: az alsó tagozaton a LEGO We Do eszközzel.

Tanóra: matematika, környezetismeret, angol.

Célcsoportok: alsó tagozat, két osztály, kb. 60 fővel

2 fő tanító, természetismeret és matematika órákon használják a programot,

1 fő tanár angolórán használja a programot.

Szükséges eszközök:

- Interaktív tábla és projektor,
- internet kapcsolat,
- tanulói tabletek,
- LEGO We Do készlet

Kimeneti követelmények: a célcsoport tanulóinak a matematika év végi felmérései magasabb százalékot mutatnak majd egyénenként a másik osztály (kontrollcsoport) tanulóihoz képest.

A LEGO WeDo 2.0 készlet alkalmazása lehetővé teszi, hogy a tanítók projekt feladatokon keresztül, játékos formában ismertessék meg a tanulókat a komplex, elsősorban a környezetismeret, a matematika ismeretkörébe köthető feladatmegoldások megtervezésének, végrehajtásának és eredményük bemutatásának módszereivel, valamint megalapozzák az algoritmikus gondolkodás és a korszerű IKT eszközök használatának alapjait.

B) Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése a felső tagozaton: LEGO robottal

Tanóra: informatika szakkör

Célcsoport: felső tagozat 1 osztály

1 fő pedagógus

Szükséges eszköz: LEGO Mindstorms EV3 robot készlet

Kimeneti követelmények: a hatodik évfolyam OKM mérésének eredménye után a nyolcadik évfolyamon követő mérést végzünk 2 év múlva. A matematika kompetencia eredmények tovább emelkedését várjuk a LEGO robottal programozó csoporttól.

C) A természettudományos megismerés támogatására választott programcsomag:

GEOMATECH – Élményalapú, interaktív, digitális természettudományi feladat-és tananyagrendszer felső tagozatosok számára.

Tanóra: matematika szakkör, természetismeret, fizika

Célcsoportok: felső tagozat, 3 osztály

4 fő természettudományos tanár:

1 fő természetismeret tanár,

1 fő matematika szakos tanár,

1 fő fizika szakos tanár

Kimeneti követelmények:

Fejlődik a diákok problémamegoldó képessége, térszemlélete, kommunikációs képessége, kritikus gondolkodása, növekszik a természettudományok iránti érdeklődése.

Szükséges eszközök:

- Interaktív tábla és projektor,
- internet kapcsolat,
- tanulói tabletek,
- 3D nyomtató

D) A kreativitás-problémamegoldó gondolkodás fejlesztése Makerspace –digitális programcsomaggal

Célcsoportok: felső tagozat, két osztály

1 fő angoltanár,

1 fő történelemtanár.

Kimeneti követelmények:

Kreatív alkotóműhelyek létrehozása, kreativitás és a gondolkodás fejlesztése.

Szükséges eszközök:

- Interaktív tábla és projektor,
- internet kapcsolat,
- tanulói tabletek,
- 3D nyomtató,
- Microbit mikrocontroller
- a konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése.

A tanórák 25%-át IKT eszközzel valósítjuk meg (szoftverek, internet, digitális tananyagok, egyéb infokommunikációs eszközök).

OKTATÁSSZERVEZÉSI FORMÁK

Az alkalmazott tanulásszervezési formáknak az aktív tanulást kell támogatniuk. Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, a minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

Intézményünk az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása érdekében lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek (iskolaegészségügyi szolgálat, civil szervezetek, rendőrség) bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). Pedagógusaink együttműködnek a más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

A tanítási nap értelmezése: a tantárgyi tanórákon kívül tanítási napnak minősülnek a közösségfejlesztő osztály- vagy csoportfoglalkozások, így különösen a tanulmányi kirándulás, környezeti nevelés program, a kulturális és sportrendezvény megtartására fordított nap, ha a foglalkozási órák száma eléri a hármat.

Alsó tagozat:

Hagyományos frontális munkaforma, differenciált csoportmunka, kooperatív tanítás-tanulás, drámapedagógiai módszerek alkalmazása, rétegmunka, az IKT-eszközök alkalmazása az oktatás, egész folyamatában (Internet, e-tananyagok, projektmunkák), tapasztalati tanulás.

Felső tagozat:

Hagyományos frontális munkaforma, differenciált csoportmunka, kooperatív tanítás-tanulás, projekt-munka, (segítő) tanulópárokban való tevékenykedés, drámapedagógiai módszerek, az IKT-eszközök alkalmazása az oktatás egész folyamatában (Internet, e-tananyagok, különböző digitális platformokon kutatási feladatok megoldása, ezek prezentálása, projektmunkák). Differenciált egyéni és csoportos feladatadás.

Gimnázium:

Hagyományos frontális munkaforma, differenciált csoportmunka, kooperatív tanítás-tanulás.

Az IKT-eszközök alkalmazása az oktatás egész folyamatában (Internet, e-tananyagok, projektmunkák).

A nemzetközi IKT alapú projektekben való részvétel.

Új tanulásszervezési módszerek:

- Multi-és hipermediás tanulási környezet
- Interaktív tanulásszervezés
- Direkt és indirekt tanulásszervezés
- Tanulópár-munka

Módszerek:

- kooperatív technikák,
- IKT-val támogatott órák,
- IKT alapú tanítási-tanulási módszerek,
- témahetek (fenntarthatósági, pénzhét),
- témanapok (Világnap, víz, állatok, Föld, madarak és fák),
- új értékelési módszerek (önértékelés, társ-értékelés, csoport-értékelés)

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A pedagógia **alapfunkciója** a személyiség szervezett, tervszerű fejlesztése.

A személyiségfejlesztés a szocializáció folyamatában különböző szükségletek, motívumok kialakítása /pl. identitás, empátia, segítségnyújtás, fegyelmezett magatartás, szellemi és fizikai munka szükségleteinek kialakítása stb./

Identitás a szocializáció során kialakult én-azonosság. Ennek fenntartása a személyiségfejlesztés fontos motívuma (társadalmi, személyes és kulturális identitás).

Empátia: az érzelmi intelligencia része.

A személyiségfejlesztés terei: minden egyéni és közösségi foglalkozás, a tanórák. Speciális órák: dráma-órák, osztályfőnöki órák, etika/hit és erkölcstan órák.

KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint az érettségi vizsga megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat teljesítése, amelyet első alkalommal a 2016. január 1. után érettségi vizsgára jelentkező tanulóknak kell igazolniuk, legkésőbb az érettségi vizsga megkezdéséig. Gimnáziumunkban a tanulók számára a 9–11. évfolyamon lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezzük meg a közösségi szolgálat teljesítésére alkalmas tevékenységeket.

A köznevelési közösségi szolgálat keretei között elsősorban a következő tevékenységi területekre törekszünk a tanulóinkat orientálni:

- a) szociális és jótekonysági (szükség szerint a fogadó intézmény mentorának segítségével)
- b) oktatási,
- c) kulturális és közösségi,
- d) környezet- és természetvédelemi,

- e) polgári és katasztrófavédelmi,
- f) közös sport- és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, idősekkel.

A közösségi szolgálat teljesítését a tanulók külön erre a célra készült füzetben igazoltatják. A közösségi szolgálat szervezését, tervezését, a kapcsolattartást, valamint a szabályos dokumentálási folyamatot, az elvégzett tevékenységek elektronikus naplóban történő rögzítését, a felkészítést, a lebonyolítást és az értékelést az osztályfőnökök végzi.

A TANULÁSI MOTÍVUMRENDSZER FEJLESZTÉSÉNEK TERÜLETEI

- a megismerési vágy felkeltése /analízis, szintézis alapja/
- felfedezési vágy felkeltése /a problémamegoldó tevékenység élményt nyújtó folyamata/
- játékszeretet fejlesztése /kreativitás, szimuláció/
- teljesítményvágy
- tapasztalásvágy /saját tudás, saját ismeret megtapasztalása/
- értelmi és esztétikai funkciók fejlesztése.

A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

Az egészségmagatartás kialakítása hosszú, az egész életen át tartó szocializációs folyamat eredménye.

A család szerepe elsődleges ebben a folyamatban. A család mintaadó, szocializációs szerepkörének gyengülését korunk egyik kedvezőtlen jelenségeként tartjuk számon.

Az iskola, mint ismeret- és értékadó, értékmeghatározó környezet kiemelt szerepet kap az egészségtudatos magatartás kialakításában.

E magatartás kialakítása rendkívül – az iskolai nevelés szinte minden tevékenységén – széleskörű pedagógiai hatásmechanizmusok együttes eredményeként valósulhat meg.

- Önismeret, önértékelés fejlesztése /ösztönző, elismerő, értékelő folyamatok/.
- Pozitív életkép kialakulása annak érdekében, hogy az egyének kontrollálják saját életüket.
- Pszichológiai, csoportlélektani ismeretek bővítése /az egyes korcsoportok viselkedéseinek, törvényeinek megismerése/.
- Esélyegyenlőség biztosítása /gyermekvédelem/.
- Az egészséget és az egészségmagatartást támogató környezeti tényezők ismertetése.
- Hiteles közvetítés /pedagógusok, kortárssegítő csoportok/.
- Az iskola egészségügyi szakembereivel folytatott kapcsolattartás.
- Tantárgyi lehetőségek feltérképezése.
- A tárgyi környezet esztétikai jelentősége, hatása az egészségre.
- A gyermekétkeztetéssel folyamatos kapcsolattartás.
- Az SNI tanulóknál az egyéni, közvetlen, a mindennapi élet tapasztalatai alapján a személyes foglalkozás szükséges. Pl. szokásrend, a személyes biztonságra törekvés kialakítása.

1. A Budenz József Általános Iskola és Gimnázium az egészséges napirend kialakítását szorgalmazza.

- Arányos napi terhelés.
- Szünetekben/óraközi szünetben javasoljuk a levegőztetést, a szabadban eltöltött szünetet!

- Minden szünetben kötelező a tanteremben a szellőztetés.
- A tízórai szünet rendjének betartása – alsó tagozaton tartsunk gyümölcsnapokat.
- Gyümölcsprogramban való részvétel. (NGM és Közép-Budai Tankerület támogatásával)
- Ebédeltetés a meghatározott rendben.
- Ebéd után a napközis és tanulószobás tanulók 45 percet levegőn töltsenek!
- A tanórákon a tanterem világítása feleljen meg az elvárásoknak.
- A fűtés miatti meleg néha növeli a tanulók fáradékonyságát – ezt szellőztetéssel kompenzáljuk.
- Törekedjünk a váltócipő bevezetésére.

2. Az egészséges környezet

2.1. *Az egészséget támogató környezet kialakítása lsd.: Környezetnevelési program*

Megvalósítandó programok:

- iskola zöldítési program,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- az iskolai büfé kínálatának folyamatos ellenőrzése,
- az osztálytermek, folyosók ízléses dekorációja.

2.2. *Az élelmiszerek által közvetített megbetegedésre való felkészülés*

- biológia, kémia órákon projektek készítése a témában

2.3. *Drogprevenció*

- információgyűjtés
- előadók, kortárssegítő csoportok kialakítása
- osztályfőnöki órák
- etika órák
- szülőknek szervezett előadások,

2.4. *Megelőzés*

- HIV-prevenció, szexuális felvilágosítás a biológia órákon és előadásokon.
- Káros szenvedélyek, függőségek megelőzése (előadások, osztályfőnöki órák).
- Segítő szakemberek, szervezetek, iskolaegészségügyi szolgálat, civil szervezetek segítségét is igénybe vesszük.

3. Az egészséges táplálkozás elterjesztése – természettudomány és biológia órákon

Évfoly.	Tantárgy	Témakör	Ismeret, tevékenység
5.	természet-tudomány	Növények testfelépítése Állatok testfelépítése	Kiselőadás tartása a híres magyar zöldség- és gyümölcsfajtákról Állati eredetű anyagok vizsgálata, pl. fehérje, zsírszerű anyagok, szerepük a táplálkozásban
6.	természet-tudomány	Az emberi szervezet felépítése, működése, a testi-lelki egészség	A táplálkozás életszükséglet. Az egészséges táplálkozás alapkérdései: Mit? Mennyit? Mikor? Hogyan? Táplálékpíramis, étrend összeállítása. A kóros soványság és az elhízás okai, elkerülési módjai. Kiegyensúlyozott táplálkozás.
7.	biológia	Az élővilág és az ember kapcsolata, fenntarthatóság	Fenntarthatóság és táplálkozás. Élelmiszerpazarlás és megelőzése. Fogyasztói kultúra, tudatosság.
8.	biológia	Az emberi szervezet II. – Anyagforgalom	Táplálékok tápanyagok, vitaminok. Az ésszerű és helyes táplálkozás, táplálkozással összefüggő számítások, az emésztő szervrendszer betegségei.

4. Az iskola egészségügyi szakemberei: védőnő, gyermekorvos

Az iskolaorvos és a védőnő közösen végez komplex szűrővizsgálatokat az 1., 3., 5., 7., 8., 9., 11. osztályokban.

Korcsoport	Szűrések
5., 7., 9., 11. oszt.	látásélesség
7., 9. oszt.	színlátás
7., 9. oszt	hallásvizsgálat
1., 5., 7., 9., 11. oszt.	golyvaszűrés
1., 3., 5., 7., 9., 11. oszt.	mozgásszervek, orthopédia: gerinc, lúdtalp, súly- és magasságmérés
5., 7., 9., 11. oszt.	vérnyomásmérés

Egyéb szűrések:

- kardiológia
- tisztaságvizsgálat – szeptember, január, április

Korcsoport	Védőoltások
6. osztály	DI-TE
6. osztály	MMR
7. osztály	Hepatitis B
1. osztály	DPT III. oltások számonkérése

- a szakrendelésre küldöttek leleteinek begyűjtése
- gyógytestnevelési besorolások

Tanácsadás: Menstruáció, tisztálkodás, életmód, étkezés témákban.

Iskolafogászat: 1-12. osztályig félévente kezelés /prevenciós program/

5. Aktív testmozgások**5.1. A mindennapos testedzés formái**

Minden tagozaton heti 5 testnevelés óra.

Az alsós tanulók minden nap délután kötetlen játékos testmozgásban vesznek részt.

Szabadidő kibővítése

- udvari pálya használata,
- műfüves pályák használata,
- továbbá minden tanév elején a jelentkező szülői igényeknek megfelelően a szabadidő szervező összeállítja a tanórán kívüli foglalkozások kínálatát, és az ezekre való jelentkezés lehetőségét.

5.2. Egész iskolát megmozgató programok:

Tevékenység	Korosztály	Felelős	Határidő
Kerületi kaptató	1-12. évfolyam	testnevelők	szeptember-október
Fővárosi és országos sport-megmozdulások	1-12. évfolyam	testnevelők	egész évben

5.3. Baleset megelőzési program

Tevékenység	Módszer	Felelősök	Határidő
Általános balesetvédelmi helyzetek, szabályok az iskolában.	Baleset megelőzésére, felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére. Tilos és elvárható magatartásformák ismertetése életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően.	Osztályfőnökök – az ismertetés tényét, tartalmát dokumentálni kell.	Szeptember, első tanítási nap.
Közlekedési eszközzel és közlekedési eszköz nélküli – szabályos közlekedés – elsajátítása, alkalmazásának fontossága.	A közlekedés elmélete és gyakorlata. /Biztonságos átkelés az úteszten, gyalogos és tömegközlekedési szabályok, kerékpározás szabályai, útburkolati jelek./ Versenyeken, rajzpályázatokon való részvétel, Közlekedési Park látogatása, tesztek, feladatlapok.	Osztályfőnökök Technika tanárok Rajztanárok	Szorgalmi évenként egy óra vagy szükség szerint. Témaköröknek megfelelően. Lehetséges pályázatokhoz kapcsolódóan.
Balesetmegelőzés az iskolán kívül, külső helyszíneken.	Tanulmányi kirándulások, sítáborok, nyári táborok. Balesetveszélyes helyzetek a víz mellett, vízeken.	Osztályfőnökök Kísérőtanárok	Az aktualitásnak megfelelően.

Balesetvédelem a szakórákon.	Kémia, fizika óra: a kísérletekhez szükséges anyagok és eszközök szak-szerű, balesetmentes használata. Testnevelés: a sporttevékenységek sérülések nélküli végzése. Technika órákon: a munkafolyamatok szak-szerű végzése	Szaktanárok	Első tanórán, folyamatos
Elsősegélynyújtás oktatása.	8. évfolyam biológia tananyagában	Biológia tanárok	A tanmenetbe építve.

A KÖRNYEZETI NEVELÉS ELVEI

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók **környezettudatos magatartásának**, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fenntartását és a **társadalmak fenntartható fejlődését**. Fontos cél és egyben lehetőség a környezeti nevelés érdekében a biológia, a földrajz, a fizika és a kémia tárgyak ismeretanyagának beépítése a rokon tantárgyak ismeretrendszerébe. Komoly eredményeket lehet így elérni a környezeti nevelés terén a tanuló világképe, környezetszemlélete, értékrendje és mindennapi szokásai tekintetében is.

Az iskolánk kiemelt figyelmet fordít a környezeti nevelésre, a környezetvédelemre, a fenntarthatóságra, ezért fontos, hogy más tantárgyakkal komplexitásban megjelenjenek az adott korosztálynak megfelelő természettudományi ismeretek.

A környezeti nevelés elvei:

- Hitelesség az iskola egész tevékenységrendszerébe épüljön be a környezeti kultúra, ökonómia.
- Érzékenység a helyi problémáktól a globálisig egyaránt.
- Együttműködés.
- Helyi cselekvési lehetőségek keresése.
- A mindennapi életvitelben is jelentkezzen a környezettudatosság
- A környezetkultúra a kultúra részeként értékelendő, jutalmazandó.

A környezeti nevelési célkitűzései

A környezeti nevelés színterei az iskolában:

- az összes tantárgy tanórai foglalkozásai,
- tanórán kívüli tevékenységek,
- az iskola környezettudatos működése,
- Fenntarthatósági témahét
- Madárbarát Iskola program,
- természettudományos napot, „jeles napokat” szervezünk a felső és a gimnáziumi tagozaton,
- jeles napokat rendezünk az alsó tagozaton.

Tanórán kívüli tevékenységek***• Kötelező tanórán kívüli tevékenységek:***

- *Jeles napok:* A Víz Világnapja, a Föld Napja megrendezése (projektek).
- *Múzeumlátogatások:* A Természettudományi Múzeum és a Csodák Palotájának rendszeres látogatása. Állatkerti és botanikus kerti séták. (projektfoglalkozások keretében)
- *Ismeretterjesztő előadások:* Rendszeres meteorológiai, ásvány- és kőzettani, élelmiszerbiztonsági előadásokat szervezünk. Az előadások sok esetben beépülnek a kötelező tanórák menetébe.

• Választható tanórán kívüli lehetőségek:

- *Tanulmányi kirándulások:* Az éves munkaterv tartalmának függvényében szervezhető.
- *Versenyek vetélkedők:* természettudományi vetélkedő, tanulmányi versenyek, tisztasági verseny.
- *Az iskola szépítése:* szemétgyűjtés, fásítás, növényültetés, dekoráció.
- *Üzem és gyárlátogatás:* Lehetőség szerint szervezünk a tananyaghoz illeszkedő témájú gyárlátogatásokat (üveggyár, porcelángyár, kőbányák, vízművek, szennyvíztisztító, szemételep, hulladékégető, stb.).
- *Gyűjtési akciók:* papírgyűjtés, szárazzelem, PET-palack gyűjtése, elektronikai hulladékgyűjtés

Környezeti neveléshez kapcsolódó programok, foglalkozások, amelyek a gyerekcsoport érdeklődésének megfelelően választhatók

- szeptember 30.: Csomagolásmentes nap: alternatív, környezetbarát csomagolások megismerése, készítése, tudatos vásárlói szokások kialakítása
- október 4.: Az állatok világnapja: Fővárosi Állat- és Növénykert programja, Budakeszi vadaspark programja, állatotthon (Rex, HEROSZ, Noé), Pál-völgyi-barlang: denevér megfigyelés, kedvenc állatot bemutató plakát készítése, kiállítás
- november utolsó péntekje: Ne vásárolj semmit!- nap
- november utolsó hete: európai hulladékcsökkentési hét (egy hét alatt "megtermelt" szemét mennyiségi, minőségi vizsgálata, "Próbáld meg egy heti szemetedet úgy csökkenteni, hogy elférjen egy cipősdobozban")
- Felkészülés a karácsonyra: ünnepelj zölden (csomagolás elhagyása, pazarlás, felesleges vásárlás mellőzése), madárkarácsony (készíthető etető, madáreleség rendszeres kihelyezése)
- február 2.: Medve nap: időjárás jósoló nap
- március 1.: Az újrapirozás napja: papírmerítés az osztályban, papírgyűjtés
- március 18.: Újrahasznosítás világnapja: hulladékból termék készítése - kiállítás
- március 21.: Az erdők világnapja: faültetés, közeli erdőben szemétszedés, erdei ökoszisztéma vizsgálata
- március 22.: A víz világnapja: Kőbányai víztározó látogatása, Gellérthegyi víztározó látogatása, víztisztítás/szűrés az osztályban
- április 22.: A Föld napja: rajzpályázat, fotópályázat, Föld napi vetélkedő, plakátkészítés, faültetés, szemétszedés, Budakeszi vadaspark Föld napi programja, Fűvészkert Föld napi programja, iskolaszépítés, virágültetés, Fenntarthatósági hét programjai

- május 10.: Madarak és fák napja: Jókai-kert látogatása, mesterséges költőodú készítése (vásárlása), kihelyezése, madárbarát kert jellemzőinek megismerése
- május 20.: Méhek világnapja: Méhészeti bemutató, méhbarát növények megismerése, ültetése, méhecske hotel, darázsgarázs készítése, kihelyezése
- június 5.: Környezetvédelmi világnap: Sas-hegyi látogatóközpont vezetett túrája, plakátkészítés (Mit tehetek én a környezetemért?), ökológiai lábnyom kiszámolása, mindenki viseljen valami zöldet, előadó meghívása az azévi témához kapcsolódóan

Hazai és nemzetközi együttműködések

Civil szervezetekkel,

Önkormányzattal, polgármesteri hivattal,

Környezetvédelmi hivatalokkal, felügyelőségekkel,

Az iskola környezettudatos működése

- *Az iskolai étkeztetés* (élelmiszerbiztonság, háztartási zsiradék)
- *Az iskolai büfé* (az egészséges táplálkozás ismérvei, fogyasztóvédelem)
- *Vegyszerek az iskolában* (kémia, fizika, biológia szertár veszélyes anyagai, takarító szerek, tollak, festékek)
- *Tisztaság az iskolában* (szemetelés, a tantermek tisztántartása)
- *Energiagazdálkodás* (takarékoskodjunk a vízzel, a villannyal és a fűtéssel, értékeink megóvása, takarékoság az idővel)
- *Komposztálás az iskolában* (komposztálható hulladék gyűjtése az osztályokban, folyamatos jelleggel)

Tevékenység	Megvalósulás	Időpont	Felelős
Az iskolai étkeztetés környezettudatos működtetése	Élelmiszerbiztonsági előírások betartása, háztartási zsiradék elszállítása HACCP	folyamatos	intézményvezető
Az iskolai büfé környezet-tudatos működtetése	Az iskolai büfé rendszeres ellenőrzése az egészséges táplálkozás és a fogyasztóvédelmi szempontok alapján.	folyamatos	DÖK, tanárok, intézmény-vezető
Az iskola tisztaságának környezettudatos működtetése	A tantermek tisztántartása, a szemetelés csökkentése, szemeteszedő akciók szervezése.	alkalmi és folyamatos	osztályfőnökök, szaktanárok, takarítók, intézmény-vezetőhelyettesek
Az iskolai vegyszer-használat területén való környezet-tudatosság	A kémia, fizika és biológia szertárak, a takarítószeres és festékek, vegyszerek nyilvántartása és biztonságos kezelése.	folyamatos	takarítók, szaktanárok intézményvezető
Az iskola energiahasználatának környezet-tudatos-sága	Takarékoskodunk a vízzel, villannyal és az idővel. Fokozott figyelmet fordítunk az értékek megóvására	folyamatos	takarítók szaktanárok intézményvezető
Komposztálás az iskolában	Az udvaron elhelyezett komposztáló tartályok használata, komposztálható anyagok gyűjtése az osztályokban	Folyamatos	Tanítók, szaktanárok, intézményvezető

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL ÉS AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösséghez való viszonyrendszer fejlesztése:

- szociális kommunikációs képesség fejlesztése /kötődés, empátia, segítségnyújtás/
- csoportlétre, szervezeti létre való képességfejlesztés /közösségi nevelés/
- érdekérvényesítési, együttműködési, versenyzési képesség fejlesztés
- magatartás fejlesztése, melynek legmagasabb rendű eleme: a jellem. A jellemfejlesztés az erkölcsi nevelés területein realizálódik, mint:
 - munkaszeretet,
 - segítőkészség,
 - morális szokások, cselekvések,
 - szokásrendek,
 - szükségletek fejlesztése.

Az erkölcsi nevelésben kiemelkedő szerepe van a személyi/személyes példának, tanári attitűdnek.

A személyiségfejlesztésben fontos a személyiség egyes részterületeinek és a teljes személyiségfejlődésnek a harmóniája. A **személyes motívumok** fontos szerepet játszanak az **életmód** szabályozásában.

Fejlesztendő személyes motívumok:

- önkiszolgálási motívumok /biológiai szükségletek, komfortszükségletek, mozgásszükségletek/
- önvédelmi motívumok /egészséges életmód, konfliktuskezelés/
- szuverenitás motívuma /önálló döntésre, cselekvésre, tevékenységre való vágy/, asszertivitás
- önbecsülés, önbizalom motívuma /önmegismerés, önfejlesztés pályaválasztás, felnőtté válás/

A tanulói személyiségfejlesztés eredményességének feltétele a színes és sokoldalú iskolai élet, ahol a tanulásnak, a játéknak, a munkának egyformán tere van. E sokféle tevékenységgel járul hozzá az iskola a gyermekek életmódjának, szokásainak, motiváltságainak alakításához.

A közösségfejlesztés céljai

Pozitív értékrendet magáénak valló kisebb közösségek, pl. osztályok, és nagyobb – pl. évfolyamok, alsó, felső és gimnáziumi tagozat, és az egész iskola tanulóiból álló – közösségek szervezése, kialakítása, fejlesztése.

A közösség tagjaiban alakuljon ki, fejlődjön az elfogadás, a tolerancia, az empátia a sajátos nevelésű tanulók iránt.

Az együtt nevelés során tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a másság megismerésére, elfogadására, a megfelelő segítségnyújtás módjainak megtapasztalására.

A közösségi lét jelentsen biztonságot, állandóságot, az iskola ethosza sugározzon szeretetet és bizalmat minden tagja felé.

A közösség tagjainak együttműködésével hozzon létre értékeket, teremtsen **hagyományt** és ápolja is azt. Pl. tanulmányi és egyéb (pl. tisztasági, hulladékgyűjtés, környezetvédelmi) versenyek, megemlékezések nemzeti ünnepeinkről, rendezvények, pl. Budenz-nap, Mikulás, karácsony, sportnap, Világnap, szalagavató bál, ballagás, színházi előadások megtekintése, múzeumlátogatás.

Célunk, hogy a közösségi célokért tenni akaró, aktív gyerekekből álló, demokratikus elvek alapján működő közösségeket hozzunk létre. Olyan közösségeket, amelyek tagjai ismerik és betartják az iskolai szabályokat, pl. a házirendet. Magukénak vallják az iskola értékrendjét. Óvják az iskola berendezéseit, eszközeit.

Célunk, hogy alakítsuk ki tanulóinkban az összetartozás érzését, erősítsük a közösségi tudatukat. Olyan osztályközösségeket fejlesszünk, ahol a gyerekek tisztelik társaikat és a felnőtteket, elismerik egymás eredményeit. Elfogadják és tisztelik egymás személyiségét, toleránsak a problémával küzdő társaikkal szemben, segítik őket a nehézségek leküzdésében, az esetleges kudarcok elviselésében.

A közösségfejlesztés területe még az iskola honlapja és közösségi oldala is, ahol a tanárok, tanulók (jelszóval védett) adattartalmakat cserélhetnek, tájékozódhatnak a közösség legfontosabb eredményeiről, eseményeiről.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Alkalmazási terület: az iskola valamennyi tanulója (1-12. évfolyam).

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
Az általános iskolába lépő 1. osztályok beindítása, közösségük kialakítása	Szokásrendszer kialakítása	Tanítók	1. félév + folyamatos
9. osztályok beindítása, közösséggé szervezése	Megfigyelés, közösségi célok, tervek meghatározása	Osztályfőnökök	1. félév
Az iskolai szabályok – házirend – betartása, a Budenz értékrendjének belsővé válása	A házirend ismertetése, a nevelési helyzetek elemzése, értékelése. Példamutatás.	Pedagógusok	Tanév elején + folyamatosan
„Együttés” élmény, hagyományok teremtése, ápolása	Tanulmányi, művészeti, környezetvédelmi, sportversenyek. Ünnepségek, rendezvények: Mikulás, karácsony, téli vásár, szalagavató bál, farsang ballagás. Budenz-napok. Színház-, mozi-, koncert-, múzeumlátogatás. Gólyatábor, tanulmányi kirándulás.	Iskolavezetés, munkaközösség vezetők, pedagógusok Osztályfőnökök Osztályfőnökök	Munkatervben meghatározott időpontban Félévente min.1, folyamatos Munkatervben meghatározott időpontban.

A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának és a tanítási-tanulási folyamatnak a rendszeres értékelése, visszajelzések megszervezése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,

- a különös bánásmódot igénylő SNI és BTMN tanulók szakértői, szakszolgálati véleményében foglaltak megismerése a tanév elején, a számukra biztosítandó megsegítések szerepeltetése a tanmenetekben.
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- konstruktív részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor, tanórán, kísérőként kirándulások alkalmával, ügyeleten,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- az éves munkatervben meghatározott feladatok elvégzése.

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

Osztályfőnöki órák tartalma, témakörök

5. osztály

Közösség

- A közösség céljai, feladatai az új tanévben, a felső tagozatba lépve; a közösség tevékenységeinek tervezése, szervezése.
- A közösség fejlődésének értékelése, új feladatok kitűzése, feladatvállalás.
- Új szabályok a felső tagozaton.
- A személyiség helye a közösségben.
- A humánus társas kapcsolatok létrejöttének feltételei: barátság, tisztelet, szeretet, őszinteség, segítőkészség.

Együttműködés

- A humánus társas kapcsolatok létrejöttének feltételei: barátság, tisztelet, szeretet, őszinteség, segítőkészség.
- A tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítása.
- Felelős döntések meghozatala, problémamegoldás.
- Segítő magatartás kialakítása, empátia.

Önismeret

- Az önismeret mint a társas kapcsolati kultúra alapja
- Az önismeret fejlesztése, a reális énkép fokozatos kialakulása.
- Eszménykép, példakép. Nyitottság és kíváncsiság.
- Érzelmek hiteles kifejezése.

Tanulás és munka

- A helyes tanulási módszerek.
- A könyvtár és más információforrások.
- Érdeklődési körök.
- A tanulás eredményességének feltételei, a kötelezettség tudata.
- Új tanulásszervezési formák a felső tagozatban.

Pályaorientáció

- Érdeklődési körök
- A munka világa
- Szorgalom és tehetség

Helyünk a világban

- Nemzeti jelképeink.
- A magyar kultúra nagy alakjai, példaértékű cselekedetek.
- Ünnepeink; ünnepi dekoráció készítése; az ünnepek tartalma, jelentősége.
- Otthon, lakóhely, szülőföld, haza.

Egészségvédelem

- Egészséges étrend, napirend kialakítása.
- Betegségek, hátrányok.
- Személyi higiénia; testkultúra testedzés, pihenés, öltözködés, testünkkel szembeni felelősségünk.
- Káros szenvedélyek.

Balesetvédelem

- A balesetek elkerülése; a közlekedés legfontosabb szabályai.

Szabadidő

- A szabadidő helyes eltöltése.

6. osztály**Közösség**

- A közösség feladatai az új tanévben.
- A nemek különbözősége a közösségben.
- Az én elhelyezése a közösségben.
- Az önmagáért és egymásért felelős közösség.

Együttműködés

- Az együttes tevékenységben való részvétel képességének kibontakoztatása.
- A humánus társas kapcsolatok létrejöttének további feltételei: alkalmazkodás, tolerancia, lelkiismeretesség, őszinteség, a tulajdon tisztelete.
- Az elemi udvariassági szabályok.
- Az önzés és önzetlenség közötti különbség.

Önismeret

- A kamaszkori változások.
- A pozitív én bemutatása a társaknak.
- Elfogadás és elutasítás.
- Az önismeret szerepe az iskola- és pályaválasztásban.

Tanulás és munka

- A gazdaságos és értelmes tanulás jellemzői.
- Az egyéni tanulás hibái, leküzdésük módja.
- Az önellenőrzés és önértékelés fejlesztése.
- Tervezés, időbeosztás.

Pályaorientáció

- Az egyéni érdeklődés felismertetése, elmélyítése.
- Foglalkozások ismerete, a szülők foglalkozása.
- „Divatos” szakmák, a média hatásai a pályaorientációban.
- A tudás szerepe, értéke.

Helyünk a világban

- Nevezetes évfordulók, események hazánkban és a világban.
- Családi és állami ünnepeink.
- Hazánk természeti kincsei, ezek védelme.
- Lakóhelyünk történelme, nevezetességei, híres személyiségei.

Egészségvédelem

- Testi-lelki egészség a kamaszkorban.
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái.
- Környezet és életmód.
- Káros szenvedélyek, ellenállási stratégiák.

Balesetvédelem, bűnmegelőzés

- Az internethasználat veszélyei.
- Vagyonvédelem.

Szabadidő

- A mozgás, a sport szerepe.
- Társas kapcsolatok a pubertás korban.
- A kortársi csoportok felértékelődött szerepe, felelőssége.
- Tartalmas és egészséges szabadidős programok.

7. osztály**Közösség**

- A közösség tervei, feladatai az új tanévben
- A csoportlét jellemzői
- A közösség fejlődésének vizsgálata, értékelése
- Nagyobb felelősség az iskolaközösségben

Együttműködés

- Felelősségvállalás, önkéntesség
- Az együttes tevékenységben való részvétel képességének további fejlesztése
- Aktivitás, kezdeményezőkézség
- Bizalom, megértés és tisztelet

Önismeret

- Az önmegfigyelés és mások véleményének hasznosítása
- Az ideális énkép
- Az ösztönzés és tudatos cselekvés közötti különbség
- Önálló véleményalkotás, véleményformálás, érvelés és vitakultúra

Tanulás és munka

- Munkafegyelem, pontosság, teljesítményre orientáltság
- Kreativitás a tanulásban és a munkában
- Kérdezés és magyarázatkeresés a megismerésben
- A kitartás és tartós erőfeszítés szerepe

Pályaorientáció

- A család pályaválasztási elképzelései
- Érdeklődési körök és pályaelképzelések összefüggései
- A reális elképzelések, lehetőségek
- Önkéntes és segítő magatartás társadalmi célú munkában

Helyünk a világban

- A magyar kulturális örökség
- Lakóhelyünk természeti, gazdasági és kulturális környezete
- A múlt és jelen nagy magyar művészei, tudósai
- Kiváló magyar sporteredmények, példaértékű teljesítmények

Egészségvédelem

- A betegségek megelőzésének fontos szabályai
- A droghasználat romboló hatásai, prevenció
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban, öltözködéskultúra
- Szexuális felvilágosítás

Balesetvédelem**Szabadidő**

- A társas és baráti együttlét keretei
- A család funkciói: érzelmi védelem, nevelés, gazdálkodás
- Kreativitás a szabadidő tartalmas és értékelvű eltöltésében
- Médiatudatosság, értelmező, kritikai beállítódás

8. osztály**Közösség**

- Új célok és feladatok az általános iskola utolsó évfolyamán
- Értékelés, önértékelés
- Társas „mezők” az osztályban
- Az együttélés szabályainak további tudatosítása, mélyítése

Együttműködés

- Konfliktuskezelési technikák megismerése, gyakorlása
- A kompromisszum- és kooperációs készség alakítása
- Feszültségek, agresszivitás és gátló indulatok kezelése
- A konfliktus- és kudarc-tűrési képessége

Önismeret

- Az önfejlesztés segítői: önkritika, reális énkép
- Egészséges ambíció és akarat
- A gátlások leküzdése
- Önuralom, önérzet

Tanulás és munka

- Az önálló ismeretszerzés képességének további fejlesztése
- Felkészülés a középiskolai tanulmányokra
- Az ismeretek szilárdságának biztosítása rendszeres ismétléssel
- Egészséges versenyszellem a közös munkában

Pályaorientáció

- Tájékozódás az iskolaválasztás kérdésében
- A továbbtanulás, szakmatanulás lehetőségei, korlátai
- Képek a munka világából
- Megjelenés, fellépés a felvételin

Helyünk a világban

- Erőforrásaink tudatos és takarékos használata
- A természeti kincseink és műemlékeink védelme, megbecsülése
- Közös erkölcsi és anyagi értékeink
- Gyermekjogok, a gyermekek helyzete hazánkban és a nagyvilágban

Egészségvédelem

- A szexualitás kérdései a kamaszkorban
- A káros szenvedélyek megelőzésének további tudatosítása
- A harmonikus ember és környezete, a testi-lelki környezet összefüggései, kölcsönhatásai
- Az egészséges életmódra való törekvés a mindennapokban

Balesetvédelem**Szabadidő**

- A megfelelő szülő-gyermek kapcsolat
- Az aktív és passzív pihenés harmonikus arányai
- A szabadidős tevékenységek bővítésének lehetőségei
- Helyes gazdálkodás idővel és pénzzel

9. évfolyam**Közösség**

- Új célok és feladatok a középiskolai évfolyamon
- Az egyén helyzete az új közösségben, aktivitás, önkéntesség, felelősségvállalás
- Közösségépítő módszerek, technikák
- A diákok kötelezettségeinek és jogainak tudatosítása

Együttműködés

- Az együttélés és együttműködés szabályai
- A társas kapcsolatok jellegzetes formái
- A legfontosabb érzelmi-etikai normák
- Egymás jogainak, méltóságának tisztelete az osztály- és iskolaközösségben

Önismeret

- Adottságok, érdeklődési körök
- Az önfejlesztés, önképzés igénye
- Intellektuális, esztétikai szükségletek
- Fejlődésünk, sorsunk alakításának lehetőségei

Tanulás és munka

- Értelmes, gazdaságos és eredményes tanulás a középiskolában
- Új tanulási módszerek
- A motiváció szerepe a tanulásban
- Egészséges versenyszellem a tanulás és munka világában

Pályaorientáció

- Az érdeklődési körök megismerése, elmélyítése
- Célok és erőfeszítések
- Felelősség az értékteremtő munka világában
- A nyári munkavállalás szerepe, lehetőségei

Helyünk a világban

- Nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai
- Jeles magyar történelmi személyiségek
- Kiváló magyar tudósok, művészek, sportolók
- Lakóhelyünk természeti, kulturális értékei

10. évfolyam***Közösség***

- Közösségi szabályok
- Valóságos és virtuális közösségek
- Digitális nemzedék-problémafelvetés
- Net-generáció

Együttműködés

- Kortárs segítő kapcsolatrendszer kialakítása
- A játék szerepe a közösségben, a közösség alakításában
- Agresszió
- A kommunikáció szerepe az együttműködésben

Önismeret

- A konstruktivista filozófia a nevelésben
- Irodalmi példák feldolgozása
- Önismereti kérdőív kitöltése

Tanulás és munka

- Tanulási módszertan
- Tanulási technikák megismerése
- Vázlatkészítés gyakorlása
- Lényegkiemelés
- Olvasási szokások

Pályaorientáció

- Érdeklődési körök megismerése
- Szülők konferenciája – szervezés
- A felsőoktatás szerkezetének megismerése
- Továbbtanulási irányok kialakítása

Helyünk a világban

- Globalizáció
- Az Európai Unió – ismeretek, tájékoztatás

11. évfolyam***Közösség***

- Az osztály c. film megtekintése
- Filmelemzés
- Digitális „közösségek”
- Család, iskola, lakóhely, ország

Együttműködés

- Vitakultúra fejlesztése disputa játékkal
- Környezetünk védelme

Önismeret

- Személyiségelméletek
- Önmeghatározás, céltudatosság
- Információkezelés

Tanulás és munka

- Gazdasági ismeretek
- Lássuk, miből élünk! Háztartásunk

Pályaorientáció

- Kiállítás megtekintése
- Önéletrajz, állásinterjú, szerződéskötés, hivatalos stílus

12. évfolyam***Közösség***

- Normakövető magatartás
- Az állam szabályozó szerepe; jogi ismeretek
- A munkavállalók alapvető jogai és ismeretei

Együttműködés

- EU ismeretek
- „Embermesék” – feldolgozása

Önismeret

- Prevenció: drog, alkohol
- Testi és lelki egészség

Tanulás és munka

- Információk tárolása,
- IKT eszközök használata

Pályaorientáció

- Az életen át tartó tanulás tervezése
- Ismert felnőttek pályaképe
- Felsőoktatási tájékoztató
- Közép vagy emelt szint?

Témakörök:

1. Rendőrök az állampolgárok biztonságáért
 - A rendőrség munkájának megismerése
 - Az állampolgárok védelmében a nap 24 órájában.
 - Te is lehetsz rendőr. Továbbtanulási lehetőségek.
 - A járőrök munkája.
2. Az otthonok vagyonvédelme, összefüggése a személyes biztonsággal.
 - Személyes tárgyaink, közös értékeink megóvása.
 - Figyelmeztető jelek a kaputól a lakásig.
 - A betöréses lopások megelőzése.
 - Tennivalók nyaralás előtt, után és közben.
3. Vagyonvédelmi kitekintés.
 - Vagyonvédelem az iskolában, az iskolán kívül
 - Közterületek vagyonvédelme
 - Környezetvédelmi őrző. Vegyünk részt tevékenyen környezetünk védelmében
4. Bűnözővé válás folyamatának és az áldozattá válás körülményeinek tisztázása a bűncselekmények tükrében
 - A fiatalok körében elkövetett bűncselekmények, illetve ezek megelőzése
 - A gyermek- és fiatalkorúak büntethetőségi rendszere.
 - A fiatalkorúakra vonatkozó rendelkezések
5. Csoportos bűnözés
 - Barátokkal a csoportos bűnözés ellen. Két választás: barát vagy bandatagok.
 - Sztárok a csapatban.
 - Negatív hatások felismerése, elkerülése, visszautasítása.
 - A szabadidő helyes eltöltése
6. Fiúk és lányok helyes kapcsolata
 - A szexuális bűncselekmények: szerelem nélkül, prostitúció, AIDS.
 - A nemi érettség.
 - A szexuális és egyéb bűncselekmények előzményei és következményei.
7. Káros szenvedélyek
 - A dohányzás, az alkohol és a drogfogyasztás
 - Droghálóban. A drogfogyasztás következményei az egyén és közösség szempontjából.
 - A kábítószer fogyasztás kapcsolata a bűnözéssel és az erőszakos cselekményekkel.
 - A drogfogyasztás jogi háttere.
8. Közlekedés és biztonság
 - Kerékpárral az utakon
 - Segédmotorral az utakon.
 - Száguldó motorok.
 - A közlekedés szabályai.
 - Közlekedési táblák és útjelzések.
 - A szabályok gyakorlása.

Az osztályfőnökök feladatai:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákönkormányzati képviselőjével, segíti a tanulókörösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői közösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai feladatokról, azok megoldására buzdít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkakörösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Megszervezi és lebonyolítja az osztály tanulmányi kirándulását.
- Közösségfejlesztő osztályprogramokat szervez.
- Iskolai ünnepélyeken, programokon ellátja az osztály felügyeletét.
- Segíti tanítványait az osztályterem dekorációjának elkészítésében, gondozásában.

AZ INTÉZMÉNYI ESÉLYEGYENLŐSÉGET ÉRVÉNYESÍTŐ PROGRAM

Intézményünk a Közép-Budai Tankerületi Központ esélyegyenlőségi terve alapján 2021 márciusában elkészítette 2021-2026 közötti időszakra vonatkozó esélyegyenlőségi helyzetértékelését és intézkedési tervét. A dokumentumban részletesen elemeztük és megterveztük az esélyegyenlőséggel kapcsolatos intézkedéseinket. Az alábbiakban azokat az elveket rögzítjük, amelyek a nevelő-oktató munka során nevelőtestületünk érvényesít. Az esélyegyenlőségi gyakorlatunkat, az erre vonatkozó tevékenységeink során az alábbi jogszabályi normákat követjük:

- **az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény** (a továbbiakban: Ebktv.) részletezi az egyenlő bánásmód követelményeit az oktatással-képzéssel összefüggésben.
- **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. §, illetve a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet** tanköteles korú tanulók felvételéhez, a felvételi körzetek kijelöléséhez kapcsolódó szabályokat.

- A **gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény** 6. § rögzíti a gyermekek, illetve a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogainak érvényesítése során.

Helyzetértékelés:

A 2018/2019-es adatok (az OH által feldolgozott adatok alapján), a 2019. októberi és a 2020. októberi tanév adatok szerint az általános iskolai tagozatokon

Év	Tanuló-létszám	HH arány	HHH arány	RGYK arány	Integráltan oktatott SNI tanulók aránya	BTMN arány
2018/2019	583	0%	0%	0%	2%	4%
2019/2020	589	0%	0%	0%	1,8%	4,7%
2020/2021	613	0,2%	0%	0%	2,2%	4,2%

A 2018/2019-es adatok (az OH által feldolgozott adatok alapján), a 2019. okt. és a 2020. okt. adatok szerint a gimnáziumi tagozaton

Év	Tanuló-létszám	HH arány	HHH arány	RGYK arány	SNI tanuló száma	HH+HHH tanulók aránya
2018	119	0	0	0	1	0%
2019	124	0	0	0	2	0%
2020	125	0	0	0	2	0%

Bár nem haladja meg a 2018-2021-es időszak viszonylatában a párhuzamos tanulócsoportokba beiskolázott SNI tanulók aránya a 25% pontot, az egyenletes elosztásra a beiskolázás során figyelni kell. Az arányok kiszámításánál számolni kell azzal a ténnyel, hogy az SNI, BTMN, a HH és a HHH tanulók száma nagyon alacsony, így az aránymutatók sokkal kedvezőtlenebb képet mutatnak a valóságosnál.

Hosszú távon az alábbiak érvényesítésére törekszünk:

- az azonos évfolyamokon működő párhuzamos osztályok között a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, illetve **a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya közötti különbség legfeljebb 25% pont legyen;**
- a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók **minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek javítása, oktatási eredményességük segítése;**
- **a HH/HHH és a sajátos nevelési igényű, a BTMN -es oktatási minőség emelése, az eredményességi – hiányzási, évisméltelési, kompetenciamérési, lemorzsolódási stb. – mutatók javítása,**
- az iskola hátránykompenzációs és fejlesztési hatásának megjelenése és növelése, igazolatlan hiányzások, elégtelen osztályzatok csökkentése stb.
- a pedagógusok és a fejlesztő munkában résztvevő munkatársak támogatása a folyamatos önképzésre és továbbképzésre érdekében az inkluzív nevelési gyakorlat érdekében.
- a kölcsönös együttműködés a szakmai partnerekkel az esélykompenzációt segítő civil szervezetekkel, intézményekkel (pl. utazó gyógypedagógusi szolgálat, logopédiai szakszolgálat, szakértői bizottságok, stb.)
- kiemelt figyelmet fordítunk a HH/HHH/RGYK/SNI/BTMN, veszélyeztetett tanulók és a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók eredményeinek elemzésére, kompetenciamérések eredményességének javítására.

Az intézmény biztosítja a pedagógusok felkészítését, folyamatos továbbképzésüket az integrált, hatékony nevelés, valamint a szociális-és családi problémák azonosítására.

Biztosítja a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, az iskolánk szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségét, az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- az iskolai felvétel, a beiskolázás, az osztályba, csoportba sorolás során,
- az egyéni adottságokhoz alkalmazott követelménytámasztás, a differenciált fejlesztés tekintetében,
- a tanulói teljesítmények értékelése gyakorlatában,
- a szűrésekhez, a prevencióhoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele területén,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaorientációban,
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel,
- megfelelő figyelmet fordítunk arra, hogy a hátrányos helyzetű és halmozottan, hátrányos

helyzetű gyermeknek jogai érvényesüljenek, kapjanak fokozott segítséget a fejlődést hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.

Hosszú távú cél:

- a tanulók arányos eloszlásának megtartása,
- a tanulói eredményességi, továbbtanulási, lemorzsolódási, hiányzási mutatók javítása,
- a pedagógusok, illetve a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők szakmai felkészültségének növelése, valamint az iskola tanórán kívüli tevékenységrendszere kompenzálni tudja a családok társadalmi-gazdasági helyzetéből adódó hátrányokat,
- intézmény profiljába is beépült a befogadás magasabb szintű megvalósulása.
- az iskolai lemorzsolódás, a végzettség nélküli iskolaelhagyás, a hiányzások, évismétlések jelenlegi, minimális szintjének megtartása,
- az esélykompenzációban érintett tanulói teljesítmények szintjének megőrzése mind a mérési eredményekben, mind a továbbtanulási mutatókban,
- a diszkriminációmentesség, és esélyegyenlőség teljeskörű biztosítása, s a még hiányzó ellátási területek létrehozása, az inkluzív szemlélet széleskörű, a szülői közösségeket is elérő érvényesítése, s ezáltal a minőségi, vagyis a fenntartható fejlődés egyik kiemelt területéhez való hozzáférés biztosítása.

Intézményünkben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és az SNI tanulók száma, tanulói összetételén belüli koncentrációja évek óta nem jellemző és prognosztizálhatóan - a demográfiai adatok lapján – nem változik számottevően. Ugyanakkor **a tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáférése, az oktatási minőség emelése, az eredményességi – hiányzási, évismétlési, kompetenciamérési, lemorzsolódási stb. – mutatók javítása szükséges.** Célunk az intézményen belül a szegregációmentesség, az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesítése, figyelembe véve a szülők igényeit és a jogszabályi előírásokat. Az intézménynek biztosítania kell a szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, hangsúlyt helyezve az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálására.

Az esélyegyenlőséggel érintettek közvetlen célcsoportja:

- a sajátos nevelési igényű,
- a BTMN-es tanulók,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Az intézmény figyelemmel kíséri az iskola halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinak helyzetét, együttműködik és folyamatosan kapcsolatot tart a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt vesz a **gyermekvédelmi jelzőrendszer** működtetésében.

Nevelőtestületünk aktuális esélyegyenlőségi helyzetértékelését, intézkedési terve részletesen tartalmazza az inkluzív nevelést célzó középtávú céljainkat és feladatainkat. Az intézmény biztosítja, és évente megvizsgálja, hogy minden a működésére, pedagógiai munkájára vonatkozó dokumen-

tumba (kiemelten a **Pedagógiai Program**ba) beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó célkitűzések. Értékeli és beépíti az intézményi esélyegyenlőségi program ellenőrzése, éves monitoringja során szerzett információkat, tapasztalatokat éves munkatervébe.

Az intézmény esélyegyenlőséget szolgáló intézkedései:

- Az egyenlő bánásmód követelményének szellemében nem működtetünk olyan szakköröket, diákköröket, amelyek gyakorlata kirekesztő lenne. Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a nevelés-oktatás során a tanulók számára nemenként elkülönítve, vagy heterogén csoportban szervezzük meg, a részvétel e tanulásszervezési mód során önkéntes, továbbá emiatt a nevelésben-oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.
- Tanulóink közötti különbségeket és sokszínűséget figyelembe véve törekszünk az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesítésére.
- A nevelő-oktató munkánk során figyelembe vesszük, hogy tanulóink eltérő képességekkel, eltérő motivációval, eltérő családi háttérrel és kultúrával rendelkeznek, néhányuknál a nem magyar anyanyelv okoz nehézségeket.
- Befogadó, toleráns légkörben biztosítjuk a segítő, egyéni bánásmódot kiemelten érvényesítő, diszkrimináció mentes nevelést-oktatást.
- A tanulók egyéni képességeit figyelembe vevő oktatás – vagyis a differenciálás, egyéni fejlesztés – kiemelt területei a tanulási nehézségek enyhítésében, a felzárkóztatásban és a tehetséggondozásban egyaránt megvalósulnak. Alapvető dokumentumaink azonos lehetőséget biztosítanak mind a jó képességű, mind a tanulási nehézségekkel küzdők számára a fejlesztésben.
- A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai ellátásban részesüljön, attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.
- A sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek fejlesztését integráltan - tanórai differenciálással és egyéni rehabilitációs órákon, utazó gyógypedagógusok közreműködésével valósítjuk meg.
- A beilleszkedési, tanulási és magatartási (BTM) nehézséggel küzdő tanulók egyéni és kiscsoportos fejlesztését az iskola fejlesztőpedagógusa látja el.
- A tanórai tevékenységeket - a tanulók személyiségének széleskörű fejlesztése érdekében - sokszínű, változatos tevékenységek egészítik ki a gyerekek egyéni érdeklődéséhez és életkori sajátosságaihoz igazodva.
- Arra törekszünk, hogy a HH/HHH, az SNI-s és a BTM-es tanulók minél nagyobb arányban éljenek a délutáni foglalkozások (napközi, tanulószoba, korrepetálás, felzárkóztatás) nyújtotta lehetőségeket, ahol segítséget kapnak napi felkészülésükhöz, és a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

- Valamennyi nevelőnknek alkalmaznia kell a differenciáltoktatás módszereit, azzal is elősegítve a tanulók esélyegyenlőségét a követelmények teljesítésére való felkészülésben.

Általános célkitűzések

- a nevelőtestület módszertani kultúrájának az esélykompenzációt szolgáló fejlesztése, a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó egyéni fejlesztés tervezése, a hatásrendszer nevelőtestületi összehangolása.
- az esélyegyenlőségi beavatkozások beépülnek a pedagógiai programba és az éves munkatervbe,
- a hiányosan működő képességek korrekciója valamennyi területen és osztályfokon;
- terápiás eszközök, eljárások alkalmazása tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel, valamint pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók fejlesztésében.
- az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése;
- a hátrányos helyzetben lévő tanulóink felkészítése az optimális iskolaválasztásra, a továbbtanulásra,
- a személyiség harmonizálása önmaga és mások elfogadásával, a toleráns magatartás kialakítása;
- az általános emberi értékek, társadalmi normák elsajátítása, azonosulás ezekkel az értékekkel.

Olyan légkört teremtünk, amelyben a kapcsolatok kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, másságát is elfogadva.

Esélyegyenlőségi célkitűzés

Olyan nevelési-oktatási körülmények kialakítása, hogy megvalósuljon:

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- társadalmi szolidaritás
- a másság elfogadása
- a tolerancia.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítanunk a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési-oktatási helyzetének javítására, **az épület akadálymentesítésére.**

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük:

- a tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az egyes iskolai osztályokban
- a lemorzsolódás arányát és okait
- a továbbtanulási mutatók alakulását
- a tanórán kívüli programok lehetséges kínálatát
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt

- a kompetencia mérések eredményeit
- a hiányzásokat (igazolt és igazolatlan)
- a szakos ellátást
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget
- a támogató környezet fenntartását (partnerintézmények, civil szervezetek)
- a jelzőrendszer működésének hatékonyságát.

Kiemelt fontosságot kap iskolánkban, hogy a rendelkezésünkre álló digitális eszközökkel segítsük azokat a tanulóinkat, akik az online oktatás esetén hátrányt szenvednek.

KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK HELYI RENDJE

A) Különleges bánásmódot igénylő gyerekek:

Alapelvek:

Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása az intézményvezető és minden pedagógus állandó felelőssége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

A differenciálás speciális megvalósulása érdekében az együttnevelés során a rehabilitációs szemléletet érvényesítjük. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszereket (eszközök, módszerek, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök tanmenetekben történő rögzítése, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazunk a különböző pedagógiai színtereken. A tanulói szükségletek ismeretében a pedagógiai szakszolgálat, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózat, valamint az iskolapszichológus és a fejlesztő pedagógusok segítségével, közreműködésével egészítjük ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatását. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak.

Intézményünk minőség-szemléletének alapelve: az *emberi oldal*, esélyegyenlőség, önmegvalósítás, azaz a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának lehetősége és szabadsága. Az iskolai tevékenységrendszerünk olyan pedagógiai-pszichológiai folyamat, amely során valaki a korábbinál autonómabb, spontánabb, önmagában szilárdabban bízó emberré válik. A diák annak élményét élheti át, hogy azonos lehet saját értékével. Az integráció előkészítő szakaszában mindezek az értékek már megjelennek, de teljes valójában az inkluzív oktatás tudja a fenti elképzeléseket megvalósítani.

Iskolánk részt vesz abban a folyamatban, amely a többségi társadalom toleranciáját, segítőkészségét fejleszti, s egyben a sajátos nevelési igényű tanulók társadalmi integrációját segíti.

Célunk:

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes iskolai pályafutását *kívánjuk* elősegíteni, miközben tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a másság megismerésére, elfogadására, a megfelelő segítségnyújtás módjainak megismerésére.

Az SNI tanulók iskolai integrációjának célja, hogy ezek a gyermekek a pedagógiai többlétszolgáltatásokat ne kortárscsoportjaiktól elkülönülten, hanem velük együtt kapják meg. A tanulók nevelése, oktatása heterogén csoportokban történik, így nagyobb esélyük van a sikeres szocializációra.

Feladatok:

Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs¹, rehabilitációs szemléletet kívánjuk érvényesíteni, és speciális módszereket kívánunk alkalmazni.

Nyitott tanítási-tanulási folyamatok megvalósítására törekszünk, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai eszközök, módszerek, terápia, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

Az SNI tanulók jellemzői, a fejlesztés alapelvei, céljai, feladatai

Iskolánkban az alapító okiratban meghatározott típusú sajátos nevelési igényű tanulókat fogadunk:

- Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők,
- Beszédfogyatékos tanulók,
- Autizmus spektrumzavarral rendelkező tanulók.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára érvényben lévő támogatások, lehetőségek

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára a Gyermekvédelmi törvény különleges juttatásokat biztosít, pl. kedvezményes az étkeztetésük, a családokat több szociális kedvezmény és juttatás illeti meg: (felemelt családi pótlék, útiköltség térítés, meghosszabbított GYES stb.)

A sajátos nevelési igényű tanuló utazási költségtámogatásban is részesül, jogosult az utazó gyógypedagógusi hálózat segítségét igénybe venni.

A tanuló joga, hogy egyéni tanrendet igényeljen, továbbá, hogy kérje a tanórai foglalkozásokon való részvétel alóli felmentését.

Az első évfolyamra felvett tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi – jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint, a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján – az intézményvezető mentesíti az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást (a továbbiakban: egyéni továbbhaladás) engedélyez.

A helyi tanterv, a szakmai program az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek/tanulónak lehetősége van egyes tantárgy részei vagy egyes tantárgyakból az iskolai értékelés, minősítés alól történő felmentésre, ilyenkor az iskola egyéni foglalkozást szervez részére. Az egyéni foglalkozás keretében – egyéni fejlesztési terv alapján – segíti a tanuló felzárkóztatását a többiekhez.

Az intézményvezető – a gyakorlati képzés kivételével – a tanulót kérelmére – részben vagy egészben – felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai,

fogyatékosága, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltta teszi. Az intézményvezető a tanulót kérelmére mentesítheti a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokoltta teszi.

A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható legfeljebb annak a tanévnek a végéig, amelyben a huszadik életévét betölti.

Az SNI és BTMN tanulók fejlesztési programja a pedagógiai program 1. sz. melléklete

B) Kiemelten tehetséges tanulókkal való foglalkozás

A képességfejlesztés az iskola minden pedagógusa számára állandó és szükséges feladat. Tanáraink különös hangsúlyt fektetnek a tehetséges gyermekekkel történő foglalkozásra, amennyiben erre nincs lehetőség az iskola keretein belül, a valamiben kimagasló teljesítményt nyújtó tanulóinkat oda irányítjuk, ahol a tehetségeknek, képességüknek a legmegfelelőbb fejlesztést, foglalkozást kapják.

1. A tehetség felismerése

Kognitív jellemzők:

- szimbólumok és szimbólumrendszerek használata,
- koncentráció kapacitás,
- szokatlanul jó memória,
- korai érdeklődés,
- önálló tanulásra való hajlam,
- sokrétű érdeklődés,
- kreativitás.

Affektív jellemzői:

- fejlett igazságérzet,
- humorérzék,
- érzelmi intenzitás,
- maximalizmus, ambíció
- sok energia,
- kötődés.

2. A tehetséggondozás terei:

- bontott csoportos nyelvoktatás (tudásszint felmérése után)
- emelt szintű nyelvoktatás 9.ny-12. évf.
- lehetőségek szerint csoportbontás matematikából (7-8. évfolyam)
- magyar nyelv és irodalom órák 11-12. évfolyamon,
- tanulmányi versenyek 3-12. évf.,
- szakkörök
- énekkar
- fakultációs órák 11-12. évf.

3. A tehetségek azonosítása: tesztekkel, mérőeszközökkel.

4. A tehetséges tanulók fejlesztése:

Fejlesztési ütemterv kidolgozása, sajátos értékelési rendszer kialakítása.

A tehetséges tanulók mellé mentor kijelölése. (személyes kapcsolattartás, versenyekre felkészítés, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése)

5. Állandó továbbképzés szervezése; a tehetségpontokkal való kapcsolattartás.

6. IKT-kreativitás, kritikai gondolkodás, stb. Webes felületen való kommunikációs lehetőség.

7. A tanulási fókuszot és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal fenntartani.

C) Hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók

Intézményünkben – tekintve az iskola földrajzi, szociokulturális és szocioökonómiai környezetét – nem jellemző a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók megjelenése.

Osztályfőnök, a gyermekvédelmi felelős, valamint az iskola pszichológusának együttműködése során kiemelt nevelési környezet kialakítása a tanuló megsegítésére. Pályázati lehetőségek kihasználása, kortárs segítők bevonása.

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI FELADATOK, SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOKAT ENYHÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Az iskolai gyermekvédelem komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez.

Ez a tevékenység nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot, szakértelmet igényel.

Csak akkor lehet eredményes, ha a *gyermeknek mindenek felett álló érdekének érvényesítését tartjuk elsőlegesnek, és ennek kapcsán szoros együttműködés alakul ki valamennyi résztvevő között.*

A gyermekvédelemnek alapvetően két nagy területe van:

I. Az egyik a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókkal való törődés.

Környezetünkben a veszélyeztetésnek és a hátrányos helyzet kialakulásának többféle formája jelenik meg. Családok szétesése, alacsony kereset, munkanélküliség, a nagy családról való gondoskodás terhe, érzelmi, erkölcsi elhagyottság, egészségügyi problémák, tanulási nehézségek, magatartászavarok.

Minden gyermek és család egyéni bánásmódot igényel, csak úgy lehetünk sikeresek, ha erre rátalálunk.

II. A másik terület az intézmény valamennyi tanulóját érintő preventív és felvilágosító tevékenység.

Ez akkor lesz hatásos, ha az ártalmak és veszélyek bemutatásával párhuzamosan felvértezzük tanulóinkat a védekezési lehetőségekkel. Hasznos tevékenységek, tartalmas életcélok felé irányítjuk figyelmüket.

AZ INTÉZMÉNYI ISKOLAPSZICHOLÓGUS TEVÉKENYSÉGE

Az iskolapszichológus tevékenységével az iskolában folyó nevelő-oktató munkát segíti

Az iskolapszichológus jogai és kötelességei az iskolában:

Az intézményben működő iskolapszichológusnak joga van ahhoz, hogy

- önálló helyiséggel és munkaigényeinek megfelelő bútorzattal, anyagokkal, a minőségi munkavégzéshez szükséges eszközökkel rendelkezzen,
- elláthassa a munkaköri leírásában rögzített feladatokat, ezen belül
- konzultációt kezdeményezzen a pedagógussal és a szülővel,
- pszichológiai tanácsadást nyújtson egyéni helyzetekben gyermeknek/serdülőnek vagy serdülőcsoportnak,
- tanulást és közösségfejlesztést segítő felméréseket végezzen az iskolai osztályokban,

- a gyermek fejlődését segítő egyéni képességvizsgálatokat és a személyes erőforrásait feltáró személyiségvizsgálatokat végezzen, melyekkel a gyermek jobb megismerését és a pedagógiai munka differenciálását segíti elő,
- tanítási óra, pedagógiai foglalkozás időpontjában, azzal párhuzamosan, a pedagógussal egyeztetve, pszichológiai tanácsadás érdekében, saját szobájában fogadjon gyermekeket, melynek során a gyermek távolmaradása a tanítási óráról engedélyezett, és nem von maga után szankciókat.

Az intézményben működő iskolapszichológus kötelessége, hogy figyelembe vegye munkavégzése során, hogy a gyermekek, a szülők a pedagógusok joga ne sérüljenek, tartsa szem előtt, hogy munkája alapvetően a bizalomra épül. A SZEK (Szakmai Etikai Kódexe) alapján végzi munkáját, különösképpen a titoktartási kötelességének kérdéskörében. Munkájának megvalósításában támaszkodjon az Iskolapszichológiai Szakmai Protokolljának útmutatásaira és a munkaköri leírásában foglaltakra.

A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK A RENDJE

A tanulóknak **véleményezési jogköre** van:

- az iskolai SZMSZ elfogadása előtt (a tanulókra vonatkozó rendelkezések esetében),
- a házirend elfogadása előtt.

A következő iskolai programok kialakítása előtt ki kell kérni diák önkormányzat véleményét: a diákságot érintő sport, kultúra- és szabadidős programok esetében.

Részvételi jogok:

Az iskolai fegyelmi bizottság megismeri a DÖK véleményét a döntéselőkészítés során. A DÖK képviselő részt vehet a fegyelmi bizottság ülésein.

A középiskolai szóbeli vizsgán a diákönkormányzat tagjai meghívott vendégként részt vehetnek a felvételi vizsgabizottságban.

A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREINEK KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁI

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A diákok és pedagógusok

A diák az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilváníthat az őt érintő kérdésekről.

Célunk: a diák a tanáraival, osztályfőnökével folyamatosan nyílt kommunikációt folytasson.

A véleménynyilvánítás másik formája: a diákok saját kezdeményezésükre diákönkormányzatot hozzanak létre.

A **DÖK** legfőbb célja: A felelősségteljes közéletiség kialakítása, a kötelezettségek és jogok összhangban történő gyakorlása.

- Feladatai:
 - érdekvédelem
 - kapcsolattartás az iskolai élet szereplőivel
 - diákprogramok szervezése
 - kapcsolattartás a kerületi, az országos DÖK-szervezetekkel
- Tagjai:
 - az iskola diáksága /azonos a DÖK-kel/
 - választott képviselőik útján fejezik ki véleményüket /felső-gimnázium 2-2 fő/osztály/
- Működése:
 - választott vezetők /2/
 - patronáló tanárok
- Tevékenységek:
 - aktuális, hosszútávú feladatok megbeszélése:
 - ülések havonta egyszer előre meghirdetett időpontban
 - szükség esetén rendkívüli ülés
 - alkalmazkodik a kerületi DÖK üléseihez, programjaihoz
 - továbbképzések
- Programok:
 - iskolai ünnepségek /karácsony, Mikulás/
 - iskolai rendezvények /farsang, gólyanap /
 - nyílt nap
 - országos rendezvények
 - évente közgyűlés

A szülők, pedagógusok

A szülőket bevonjuk az iskolai **feladatokba, programokba**. Szívesen vesszük a szülők mindennemű támogatását. Fórumokat teremtünk számukra, ilyen pl. a Szülői Választmány.

A szülők és tanárok rendszeresen találkoznak:

- szülői értekezlet évente három alkalommal /nyitó, félévi értékelő, záró /
- fogadóórák /időpontjuk az év eleji programtervezetben /
- rendkívüli esetben előzetes egyeztetés alapján
- versenyeken, iskolai programokon / ilyen pl. az érettségi vizsga ünnepélyes zárása /.
- Szülői Választmány: létrehozása szülői kezdeményezés alapján (működése saját SZMSZ szerint)
- elégedettség-mérés a szülők körében az országos pedagógiai szakmai ellenőrzés rendszeréhez kapcsolódóan.

A szülők folyamatos, írásban történő tájékoztatására hivatott az iskolai levelezőlista, az iskola honlapja, az iskola közösségi oldala, az osztályok szüleinek levelező csoportjai és az e-napló.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI ÉS A KÖZÉPISKOLAI FELVÉTELI KÖVETELMÉNYEI

a) Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll:

elnök, kérdező tanár, ellenőrző tanár

Az elnök felel a szabályok betartásáért,

- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell, szavazást rendel el.

Kérdező tanár(ok):

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Az intézményvezető felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

b) Tanulmányok alatti vizsgák az általános iskolai tagozaton

Idegen nyelvi vizsga

8. osztály, I. félév vége

Írásbeli vizsgarész

Időpont: mindig decemberben, a téli szünetet megelőzően.

Ideje: 45 perc

Az írásbelit a hallás utáni feladattal kell kezdeni.

Szóbeli vizsga

Időpont: január első felében

Felkészülési idő: 10 perc

Ideje: 10 perc

2 részből áll: kötött téma
képek alapján beszélgetés egy témáról

Értékelés:

írásbeli 44%-os teljesítmény alatt elégtelen	a két vizsgarész együttesen értékelve
szóbeli 44%-os teljesítmény alatt elégtelen	

0 % - 44 %	→ 1
45 % - 57 %	→ 2
58 % - 71 %	→ 3
72 % - 85 %	→ 4
86 % - 100 %	→ 5

A vizsgajegy 2 jegyet ér, azaz témazáró értékű.

Vizsgabizottság: 3 fő

c) Tanulmányok alatti vizsgák a gimnáziumi tagozaton**Idegen nyelvi vizsga**

9. osztály, I. félév vége

Írásbeli vizsgarész

Időpont: mindig decemberben, a téli szünet előtt.

Ideje: 90 perc

Az írásbelit a hallás utáni feladattal kell kezdeni.

Szóbeli vizsgarész

Időpont: mindig január első felében, a félévzárás előtt.

Felkészülési idő: 10 perc

Ideje: 10 perc

2 részből áll: kötött téma

párbeszéd egy témáról adott kommunikációs helyzetben

Értékelés

írásbeli 44%-os teljesítmény alatt elégtelen
szóbeli 44%-os teljesítmény alatt elégtelen

a két vizsgarész együttesen értékelve

0 % - 44 % → 1

45 % - 57 % → 2

58 % - 71 % → 3

72 % - 85 % → 4

86 % - 100 % → 5

A vizsgajegy **3** jegyet ér.

Vizsgabizottság: 3 fő

Kisérettségik:Céljai:

- a tanulók felkészítése arra, hogy vizsgabizottság előtt, szóban tudjanak számot adni tudásukról,
- a vizsgaszituáció megismerése
- a vizsgára tanulás technikájának elsajátítása, a koncentráció, a szisztematikus tudás megerősítése
- a tanulási folyamat rendszerességének fejlesztése
- a 10. évfolyam befejező természettudományos tantárgyak komplex lezárása
- a későbbi tanulmányok előkészítése
- magyarból és matematikából emelt szintű vizsgát tehetnek azok a tanulók, akik emelt szinten- fakultációs órakeretben tanulják a matematika és a magyar tantárgyakat

Tantárgyak	A vizsga részei	Évfolyam	A vizsga ideje	A vizsga időtartama	A vizsgajegy súlya az évközi értékelésben
Magyar nyelv és irodalom	Írásbeli és szóbeli	11.	Írásbeli: május eleje Szóbeli: június eleje	4 óra 15 perc	Háromszoros érték
Matematika	Írásbeli	11.	Január	3 óra	Háromszoros érték
Történelem	Írásbeli és szóbeli	11.	Írásbeli: május eleje Szóbeli: június eleje	3 óra 10 perc	Háromszoros érték
Biológia, földrajz, fizika, kémia közül kettő kötelezően választható	Szóbeli	10.	Május vége, június eleje	20 perc	Háromszoros érték

Az értékelés: az érettségi vizsga értékelési rendszere az irányadó.

Munkaközösségi egyeztetés történik minden tanévben az adott évfolyam sajátosságait figyelembe véve a tételszámítás, értékelés területén.

A középiskolai felvételi vizsga felvételi követelményei

Központi írásbeli eredménye matematikából és magyar nyelv és irodalomból

Szóbeli vizsga angol vagy német nyelvből.

A szóbeli meghallgatás témakörei:

Én és a családom; Lakás, lakóhely; Napirend; Szabadidő, hobbi; Étkezés, Étkezési szokások; Vásárlás; Iskola, Tantárgyak; Szórakozás (TV, rádió, mozi); Sport, Egészség, Öltözködés.

1. Egy tétel húzása, majd beszélgetés a témáról a kérdező tanárral.

2. Képek alapján történet elmondása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel.

Értékelés:

kommunikációs készség:	20 pont,
nyelvhelyesség:	10 pont,
<u>szókincs:</u>	<u>20 pont</u>
maximum pont	50 pont

A KÜLSŐ VIZSGÁZÓK TELJESÍTMÉNYÉNEK ÉRTÉKELÉSE

Tanulmányi eredmények	Az általános tantervű központi írásbeli eredményei	A szóbeli meghallgatás eredményei
7. osztályos év végi jegyek a következő tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom történelem matematika fizika idegen nyelv maximum: 25 pont	anyanyelv maximum: 50 pont matematika maximum: 50 pont	Szóbeli meghallgatás angol vagy német nyelvből. maximum: 50 pont
8. osztályos félévi jegyek a következő tantárgyakból: magyar nyelv és irodalom történelem matematika fizika idegen nyelv maximum: 25 pont		
Maximum: 50 pont	Maximum: 100 pont	Maximum: 50 pont
Maximális összpontszám: 200 pont Pontazonosság esetén a következő szempontokat határozzuk meg: halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, ke- rületi lakosok, testvére ide jár vagy itt tanult régebben.		

Saját tanulóink felvételi eljárásrendje:

Idegen nyelvből: angol nyelvből a nyolcadikos félévi írásbeli és szóbeli belső vizsgán legalább 80 %-os teljesítmény, azaz **60 pont elérése esetén, továbbá a** következő tantárgyakból minimum 80%-os teljesítmény, azaz **minimum 40 pont elérése esetén saját tanulóink felvételi nélkül folytathatják tanulmányaikat gimnáziumi tagozatunkon.**

Beszámítandó tantárgyak, félévek:

Tantárgyak	7. év vége	8. év félév
Matematika		
Magyar nyelv és irodalom		
Történelem		
Fizika		
Kémia		
Összesen min.	20 pont	20 pont

Tehát a fenti eredmények teljesítése esetén saját tanulóink felvételi nélkül folytathatják tanulmányaikat iskolánkban. **Erről** azonban a felvételi eljárás megkezdése előtt – legkésőbb január végéig – **nyilatkozniuk kell.**

B) Azokra a saját tanulókra, akiknek nincs meg a felvételi nélküli bejutáshoz a tantárgyi eredményük, a külsős diákokra vonatkozó felvételi eljárásrend érvényes.

C) Azokra a diákokra, akiknek megvan a felvételi nélküli bejutáshoz az eredményük, de nem első helyen jelölték meg iskolánkat, ugyancsak a külső jelentkezőkre vonatkozó eljárásrend érvényes azzal a könnyítéssel, hogy a szóbeli alól mentesítjük őket, mivel a helyi félévi nyelvi vizsgán már bizonyították a megfelelő szintű nyelvtudásukat.

TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA

Osztályozó vizsga

Az osztályozó vizsgát fő szabályként a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni. A nagykorú tanuló illetve a gondviselő kérésére ettől eltérő időpontban, az intézményvezető határozata alapján is szervezhető osztályozó vizsga.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30%-a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak, ha:

- kérelmére felmentést kapott a kötelező tanórai foglalkozások látogatása alól a sajátos helyzete miatt,
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben is, ha idegen nyelvből előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni. Ilyenkor a hiányzó év tananyagából az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig kell a vizsgát letenni.

Az osztályozó vizsga egy adott tantárgyból a pedagógiai program helyi tantervében az adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető.

A javítóvizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll.

A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító kolléga legyen.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Pótló vizsga akkor tehető, ha a vizsgázó neki fel nem róható okokból késik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

FÜGGETLEN VIZSGABIZOTTSÁG ELŐTT ZAJLÓ VIZSGA

A 20/2012. (VTV. 31.) EMMI rendelet szerint a tanuló alapvető joga, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból /tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK KÖVETELMÉNYEI, RÉSZEI

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény tantárgyi helyi tantervében található követelményrendszerével.

A vizsgák részei:

Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv	X	X	
Irodalom	X	X	
Matematika	X		
Környezetismeret		X	
Idegen nyelv	X	X	
Történelem	X	X	
Fizika	X	X	
Kémia	X	X	
Biológia	X	X	
Hon- és népismeret		X	
Etika/Hit-és erkölcstan		X	
Állampolgári ismeretek		X	
Természettudomány		X	
Földrajz	X	X	
Ének-zene			X
Vizuális kultúra			X
Technika és tervezés			X
Digitális kultúra			X
Testnevelés			X
Dráma és színház			X
Mozgókép-kultúra és médiaismeret			X

AZ ÍRÁSBELI VIZSGÁK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet,
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot,
- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc, kivétel a nyelvi előkészítő évfolyammal induló négyévfolyamos nyelvi profilú osztálynak a célnyelv, ahol 60 perc áll a tanuló rendelkezésére,
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Egy vizsganapon két írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 30 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel pótló vizsga esetén, ahol három írásbeli vizsga tartható.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felveszeti a feladatlapra és jelenti az intézményvezetőnek.

Az írásbeli vizsga javítása: a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot. Ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, rávezeti a feladatlapja és értesíti az intézményvezetőt.

A SZÓBELI VIZSGA ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- Egy napon három szóbeli vizsga tehető le,
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie,
- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani.
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre,
- a felkészülési idő legalább 20 perc, kivétel az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő,
- a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja,
- a felelet maximum 10 percet tarthat,
- ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz,
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet.

Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről.

Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az intézményvezetőt, aki a törvények alapján dönt.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

Tanulói jogviszony felvétellel és átvétellel keletkezhet. Intézményünk felvételi eljárását tanulmányi területenként minden év október 31-ig közzé tesszük az iskola honlapján elektronikusan és az iskola portáján kinyomtatva. Beiskolázási szülői értekezleten tájékoztatjuk az érdeklődők szüleit, és nyílt napon biztosítunk óralátogatást az érdeklődő diákoknak.

A felvételi vizsgákon a tanulásban akadályozott vizsgázóknak biztosítjuk azokat a feltételeket és felmentéseket, amelyeket a korábbi tanulmányaik során a nevelési tanácsadó vagy a szakértői bizottság véleménye alapján kaptak.

TANULÓ FELVÉTELE:

A jelentkezők teljesítményének elbírálása a felvételi pontszámok alapján történik, ezek számítását tanulmányi területenként a felvételi tájékoztatónk tartalmazza. Pontszám egyenlőség esetén a halmozottan hátrányos helyzetű, és a hátrányos helyzetű gyermekek előnyt élveznek.

FELVÉTEL KÜLFÖLDI BIZONYÍTVÁNY ALAPJÁN:

A külföldi iskolai bizonyítvánnyal rendelkező tanuló, ha a törvényi előírásoknak megfelelően bemutatja a hiteles bizonyítvány másolatot és az anyanyelve magyar, az iskola megfelelő évfolyamára vesszük fel, szükség esetén különbözeti, osztályozó vizsga letételére kötelezzük. Ha a tanuló nem beszéli a magyar nyelvet, akkor az iskola intézményvezetője abba az évfolyamba veszi fel, amelyben biztosítottnak látja a tanuló továbbhaladását, figyelembe véve az osztályban tanítók idegen nyelvi kompetenciáit.

ÁTVÉTEL MÁSIK ISKOLÁBÓL:

Azonos tanulói teljesítmény esetén előnyben részesíthetjük:

- a hátrányos helyzetű tanulókat
- a testvéreket
- a saját dolgozók gyermekeit
- a kerületi lakosok gyermekeit

Az átiratkozás során hivatalosan bekérjük a tanuló addig szerzett osztályzatait, bizonyítványát, szakértői vizsgálati eredményeit.

Szülői kérésre biztosítjuk a tanuló számára, hogy leendő osztályában órát látogasson.

Az osztályba/csoportba sorolás megítélése érdekében diagnosztikus jelleggel magyar nyelv és irodalomból, matematikából és idegen nyelvből szintfelmérést végzünk.

Ha a tanuló iskolájának pedagógiai programja lényegesen eltér iskolánkétól - pl. nem tanulta valamely tantárgyunkat -, a tanuló az évfolyam tantárgyi követelményeiből a tantárgy jellegének megfelelően szóbeli, írásbeli (illetve mindkettő) különbözeti, vagy osztályozó vizsgát tesz. A vizsga jellegéről, módjáról, időpontjáról az intézményvezetés a szülőt az átvételkor írásban értesíti.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményeinek, valamint magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembevételével a leendő osztályfőnökök véleményének figyelembe vételével az intézményvezető dönt.

AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély-nyújtási alapismeret elsajátíttatásával az a célunk, hogy a tanulóink felismerjék azokat a szituációkat, amelyek során segítséget kell nyújtani a rászorulóknak, fel tudják mérni, mi a legfontosabb teendő az adott helyzetben, és tevőlegesen is hozzá tudjon járulni, hogy a szakszerű segítség megérkezéséig csökkentsék a baleset, vagy a rosszullét következményeit, és lehetőleg megakadályozza a további egészségromlást.

Arra törekszünk, hogy az elsősegély-nyújtási alapismereteket az alábbi módon sajátíthassák el a tanulóink:

- biológia órák keretén belül azon az évfolyamon, amelyen a tananyag a biológia, élettani alapokat megadja,
- minden évben az Egészség-napon egészségügyi szakember által tartott bemutató során,
- osztályfőnöki órákon az iskolaorvos és a védőnő közreműködésével a 9. évfolyamokon,
- testnevelés órákon,
- lehetőséget kívánunk teremteni arra, hogy iskolánk pedagógusai közül minél többen végezzenek el megfelelő tanfolyamot a pedagógus továbbképzési rendszerén belül, és tudásukat tanórán kívüli keretben adják át a diákoknak,
- felkészítjük a tanulóinkat a különböző elsősegély-nyújtó versenyekre.

Partnerszervezeteink: Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat, Magyar Vöröskereszt

A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ FELTÉTELEK**Személyi feltételek**

A pedagógus szakképzettsége a törvényi előírásoknak megfelelő, valamint a tanórák szakos ellátottsága is teljes.

Az iskola a Továbbképzési tervének megfelelően támogatja az újabb vagy a magasabb szintű pedagógiai szakképesítés megszerzését célzó pedagógiai törekvéseket. A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal. Ezért a továbbképzések közül különösen támogatjuk azokat, amelyek ezirányú ismeretek elsajátítását célozzák.

Az iskolán belüli szakmai autonómiát biztosító munkaközösségek élén tapasztalt, szakmai tekintéllyel bíró pedagógusok állnak. Az iskolai szervezetben, mint középvezetők képezik az iskola vezetésének integráns részét.

Az SNI tanulók fejlesztését gyógypedagógusok látják el. A PSZSZ munkatársai a speciális feladatok arányában iskolánkban teljesítik feladatukat, továbbá az utazó gyógypedagógusok pedig a további speciális ellátást biztosítják.

Feladatuk a törvényben előírt óraszámokban a tanulók egyéni fejlesztése, továbbá az iskolai fejlesztői csoportban való működés.

Tárgyi feltételek

A Budenz József Általános Iskola és Gimnázium az „új” épületében 27 tanulócsoport helyezhető el, a Labanc úti épületben három tanterem és egy fejlesztő terem, valamint egy kis alapterületű tanári szoba található. Az iskola tantermeinek és egyéb helyiségeinek többsége az új épületben, 4 szinten található.

Az iskola új épülete könnyűszerkezetes, a tantermek világosak, elrendezésük, nagyságuk kívánni valót hagy maga után. Minden szint rendelkezik mellékhelyiséggel. Az iskola az „új” épületben rendelkezik ebédlővel, melynek befogadóképessége 100 fő.

Sajnos az iskola nem rendelkezik aulával.

Általános tantermek: 27+3 darab

Funkcionális, egyéb egységek, termek:

- könyvtárszoba,
- kémia-fizika előadó,
- két számítástechnika terem: 20-20 gép (hálózati csatlakozással az Internetre)
- 19 db interaktív tábla,
- a tantermekben elérhető wifi hálózat,
- tornaterem, tornaszoba (amelyben a mozgásterápiás foglalkozások is beoszthatók)
- udvar: itt található két műfüves pálya, játszótéri elemekkel kiépített rész, homokozó,
- technikaterem,
- 2 fejlesztő szoba: az SNI és a BTM tanulókkal való egyéni és kiscsoportos foglalkozások számára,

Az épület jellegéből adódóan az emeleti szintekhez nagy terasz tartozik, mely tavasztól ősziig nyitva van és tanári felügyelet mellett a tanulók rendelkezésére áll.

Az iskola felszereltsége megfelelő, rendelkezik az oktatási intézmények számára kötelező (minimális) eszközeivel és felszerelésével.

HELYI TANTERV

AZ INTÉZMÉNY ÁLTAL ALKALMAZOTT KERETTANTERVEK MEGNEVEZÉSE

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyama számára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyama számára
- Kerettanterv az angol nyelvi előkészítő évfolyammal induló négyévfolyamos nyelvi profilú osztályok számára
- Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára.

A Budenz József Általános Iskola és Gimnázium egyes évfolyamain tanított tantárgyak, kötelező és választható foglalkozások:

Intézményünk nagy hangsúlyt fektet az idegen nyelvek oktatására, ezért első osztálytól kezdve választható első idegen nyelvként az angol vagy német nyelv. Így az 1-3. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret az idegen nyelvek oktatására fordítjuk, a 4. évfolyamon a kötelező óraszám mellett a szabadon tervezhető órakeret terhére 1 órát az idegen nyelv oktatására fordítunk. Az 5. és 8. évfolyamon egy-egy, a 6. és 7. évfolyamon két-két órával növeljük az idegen nyelvi órák alapóraszámát a szabadon felhasználható órakeret terhére. A 4. évfolyamtól – a korrekciós órátömeg adta lehetőségeken belül – törekszünk az idegen nyelvek évfolyam szinten történő, csoportbontásban való tanítására.

Az osztályok szervezése:

Intézményünkben tanévenként lépésről-lépésre módszerrel, illetve művészeti programmal induló osztályokat indítunk. A tanévenként beiskolázandó, illetve felvett tanulók számának függvényében ez egy lépésről-lépésre módszerrel és egy művészeti programmal, vagy két lépésről-lépésre módszerrel, és egy művészeti programmal induló osztályt jelent.

Egy gimnáziumi osztályt indítunk nyelvi előkészítő évfolyammal induló négyévfolyamos nyelvi profilú osztályként (9. Ny). Amennyiben az adott tanévben a lehetőségek adottak, fél osztályt általános, fél osztályt digitális kultúra tantárgyi irányultsággal. Cél: felkészülés az emelt szintű digitális kultúra érettségire.

Szakkörök szervezése:

A tanulók érdeklődési körének megfelelően, a korrekciós órakeret valamint a személyi feltételek adta lehetőségeken belül a tehetségek kibontakoztatására szakköröket szervezünk. A meghirdetett szakkörök a fenntartóra többlet költséget nem róhatnak. A szakkörök indításának feltétele legalább 6 fő jelentkezése.

ÓRAHÁLÓK**Az 1-4. évfolyam órahálója**

Évfolyam	1.		2.		3.		4.	
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	óra-alap szám	szabadon tervezhető	óra-alap szám	szabadon tervezhető	óra-alap szám	szabadon tervezhető	óra-alap szám	szabadon tervezhető
Magyar nyelv és irodalom								
Magyar nyelv	3		3		2		2	
Irodalom	4		4		3		3	1
Matematika								
Matematika	4		4		4		4	
Etika/hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
Természettudomány és földrajz								
Környezetismeret					1		1	
Idegen nyelv								
Első élő idegen nyelv		2		2		2	2	1
Művészetek								
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technológia								
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális kultúra					1		1	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
Testnevelés	5		5		5		5	
Tanóra összesen:	22	2	22	2	22	2	23	2
Tanuló heti óraszám:	24		24		24		25	

Az 5-8. évfolyam órahálója

Évfolyam	5.		6.		7.		8.	
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	óra- alap szám	szabadon tervezhető	óra- alap szám	szabadon tervezhető	óra- alap szám	szabadon tervezhető	óra- alap szám	szabadon tervezhető
Magyar nyelv és irodalom								
Magyar nyelv	2		2		1		1	1
Irodalom	2		2		2		2	
Matematika								
Matematika	4		4		3		3	
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem	2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Hon- és népismeret*	1							
Etika/hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
Természettudomány és földrajz								
Természettudomány	2		2					
Kémia					1,5		1,5	
Fizika					1,5		1,5	
Biológia					1,5		1,5	
Földrajz					1,5		1,5	
Idegen nyelv								
Első élő idegen nyelv	3	1	3	2	3	2	3	1
Művészetek								
Ének-zene*	1		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Dráma és színház					1			
Technológia								
Technika és tervezés*	1		1					
Digitális kultúra	1		1		1		1	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés	1		1		1		1	
Tanóra összesen:	27	1	26	2	28	2	2	28
Tanuló heti óraszám:	28		28		30		30	

* A Nkt. 26.§ (2) szakasza értelmében intézményünk a kerettantervben meghatározott tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb tíz százalékának felhasználásáról a következőképpen döntött: 5. évfolyamon az ének-zene tantárgy heti óraszám 1, az 5-6.évfolyamon a kerettanterv által előírt tananyag - amely a teljes kerettantervi óraszám 80%-át fedi le - kerül feldolgozásra. Az így átcsoportosított órakeretet az 5. évfolyamon a Hon- és népismeret tantárgy tanítására fordítjuk. A technika és tervezés tantárgy kerettantervében előírt tananyag feldolgozása az 5-6. évfolyamon megtörténik, így a tanulók heti maximális óraszámán belül a szabadon felhasználható heti két órás órakeret az első élő idegen nyelv számára került kiosztásra.

Művészeti program az alsó és felső tagozaton

A foglalkozások a művészeti jellegű tantárgyak (ének-zene, vizuális kultúra, dráma és színház) tanóráin kívül – a néptáncot kivéve, amely a testnevelés órák terhére - a napközis időkeretből valósulnak meg (6., 7., 8. órában)

Művészeti osztályok	Furulya	Énekkar	Drámafoglalkozások	Néptánc	Kézműves/fafaragó szakkör
1. évfolyam	-	-	1 óra/hét	1 óra a testnevelés terhére	
2. évfolyam	1 óra/csoport/hét	-	1 óra/hét	1 óra a testnevelés terhére	
3. évfolyam	0,5 óra/csoport/hét	1 óra/hét, választható	1 óra/hét	1 óra a testnevelés terhére	
4. évfolyam	ének-zene órába építve	1 óra/hét kötelező	1 óra/hét	1 óra a testnevelés terhére	
5. évfolyam	ének-zene órába építve	1 óra/hét, választható		1 óra/hét szabadon választható	1 óra/hét szabadon választható
6. évfolyam	-	1 óra/hét, választható			1 óra/hét szabadon választható
7. évfolyam	-	alkalmanként, választható			

Akik a művészeti profilú osztályba kérik felvételüket, illetve oda kerülnek felvételre, azok ezzel egyben elfogadják a fentiekben foglalt foglalkozásokon való részvételt.

Gimnáziumi óraháló

Évfolyam	9.Ny		9.		10.		11.			12.		
Specialitás	nyelvi előkészítő évfolyammal induló négyévfolyamos nyelvi profilú osztály		emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv			emelt idegen nyelv		
Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	alap óraszám	szabadon ter-vezhető	alap óraszám	szabadon ter-vezhető	alap óraszám	szabadon ter-vezhető	alap óraszám	szabadon ter-vezhető	kötött célú	alap óraszám	szabadon ter-vezhető	kötött célú
Magyar nyelv és irodalom												
Magyar nyelv	1		1		1		1			1		
Irodalom	1		2	1	3		3	1		3	1	
Matematika												
Matematika	2		3		3		3	1		3	1	
Történelem és állampolgári ismeretek												
Történelem			2		2		3			3	1	
Állampolgári ismeretek										1		
Természettudomány és földrajz												
Természettudomány (fizika modul)							2					
Kémia			1,5		1,5							
Fizika			2		3							
Biológia			3		2							
Földrajz			1,5		1,5							
Idegen nyelv												
Első élő idegen nyelv	15		5		5		4			4		
Második élő idegen nyelv	3		3	1	3	2	5			5		

Évfolyam	9.Ny		9.		10.		11.			12.		
Specialitás	nyelvi előkészítő évfolyammal induló négyévfolyamos nyelvi profilú osztály		emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv		emelt idegen nyelv			emelt idegen nyelv		
Művészetek												
Ének-zene			1		1							
Vizuális kultúra			1		1							
Dráma és színház							1					
Mozgóképkultúra és médiaismeret										1		
Technológia												
Digitális kultúra	3		2		1		2					
Testnevelés és egészségfejlesztés												
Testnevelés	5		5		5		5			5		
Közösségi nevelés	1		1		1		1			1		
Kötött célú órakeret												
Érettségi felkészítés I.									2			2
Érettségi felkészítés II.									2			2
Tanóra összesen:	31	0	34	2	34	2	30	2	4	27	3	4
Tanuló heti óraszám:	31		36		36		36			34		

A 11-12. évfolyamon a kötött célú órakeretben érettségi vizsgára történő felkészülés érdekében szervezett szabadon választható tárgyak közül két tantárgy választása kötelező. A tanuló a szabadon választható tantárgyakat egy tanévre választja.

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV ÁLTAL MEGHATÁROZOTT ÓRASZÁM FELETTI KÖTELEZŐ FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ A KERETTANTERVBEN MEGHATÁROZOTTAKON FELÜL A NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK TANANYAGA; AZ EHEZ SZÜKSÉGES FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE

A kerettantervi alapóraszámokon felül szabadon felhasználható órakeret felosztása:

Tantárgy	Alsó tagozat				Felső tagozat				Gimnázium				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.Ny	9.	10.	11.	12.
1. idegen nyelv	2	2	2	1	1	2	2	1	-	-	-	-	-
2. idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-
Irodalom	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	1	1
Matematika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Történelem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

A nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga és a foglalkozások megnevezése a tantárgyak terveiben található.

A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉGEK KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAGOK

Budapest II. kerületében a következő nemzetiségek képviseltetik magukat nemzetiségi önkormányzati szinten: bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szerb, szlovák, ukrán.

A fenti nemzetiségek kultúrájával tanulóink a Hon- és népismeret tantárgy tanóráin, valamint a „Kerület napi” rendezvényeken, szabadidejükben, önkéntesen ismerkedhetnek.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉNEK RENDJE, MÓDSZEREI

A mérés az életkori sajátosságoknak megfelelően kiemelt képességek aktuális szintjét mutatja.

Lehetőség van tehát:

- az átlagos, korosztályának megfelelő szint megismerésére és az ahhoz való viszonyításra;
- egymás teljesítményének megismerésére, az azokkal való összehasonlításra;
- saját magához mért teljesítményváltozás mértékének megismerésére;
- az előzőeket felhasználva a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során az önismeret, a tárgyilagos önértékelés, az akarat és az önbecsülés fejlesztése.

1. Mérés

2. Értékelés

3. Fejlesztési lehetőségek

- Korrigálás, felzárkóztatás, speciális fejlesztő gyakorlatok $\Rightarrow$ tartásjavító, speciális mozgásanyag, ill. gyógytestnevelés
- Az egészségesen fejlett fizikum fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges változatos mozgásanyag $\Rightarrow$ általános fejlesztés biztosítása

- c) Sportági tevékenység felé irányítható kiemelkedő teljesítményt biztosító terhelés $\Rightarrow$ sportági kiválasztás

A rendszeres alkalmazás és az újabb folyamatos felmérések alapján kialakított fejlesztési program eredményeként olyan fejlődés érhető el, amely lehetővé teszi az egyén számára az előrelépést.

Cél:

A többoldalú, differenciált fejlesztés az életkori sajátosságoknak megfelelően

Célcsoport	Feladatok	Felmérés feladatai	Felelősök	Határidő
1 – 2. oszt.	Az egyensúlyozási képesség és a mozgáskoordínációs képesség ellenőrzése	Az életkori sajátosságok figyelembevételével összeállított gyakorlatok segítségével	Az osztályban testnevelést tanító tanítók	November eleje Május vége
3 – 4. oszt.	Erő, gyorsaság, állóképesség aktuális szintjének ellenőrzése; mini NETFIT		Tanítók és testnevelő tanárok	Október eleje Május eleje
5 – 12. oszt.	NETFIT		Testnevelő tanárok	A tanév rendje szerint

AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

Az értékelés

Számunkra az értékelés rendkívül sokrétű, differenciált szerepet, funkciót tölt be. Így a pedagógiai program rendszerében:

- a program, vagy részterületeinek módosításához szükséges alap,
- a folyamatos munka folyamatos visszajelzésének eszköze,
- a motiváció egy eszköze,
- az elvárt, követelményekben megfogalmazott ismeretekhez való viszony, illetve mérték kontrolljának eszköze,
- a hasonló tevékenységet végzőkhöz képest kialakult relatív helyzet meghatározásának eszköze,
- versenyorientációt, sikert, kudarcot jelez,
- az önismeret kontrollja,
- az elvárt képességek szintmérésének eszköze,
- az előrehaladás mérésének eszköze.

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

A tanulók számára irányadónak tekintjük a Nemzeti Köznevelési Törvény vonatkozó előírásait, valamint a Nemzeti Alaptantervben lefektetett alapelveket.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével valósítjuk meg.

Az ellenőrzés és értékelés alapelvei:

- legyen egységes, egyszerű, áttekinthető,
- legyen differenciált, személyre szóló, motiváló, segítő
- legyen kiszámítható, azonos feltételeket teremtő,
- biztosítsa a személyre szabott értékelés jogát is,
- jelezze a sikert és a kudarcot, de "skatulyázás" nélkül,
- preferálja a szorgalmat és a tehetséget, alkotókészséget,
- jelezze a tanuló számára helyzetét éppúgy, mint szülei, környezete számára,
- teremtsen érdekeltséget a "jó döntésre" az alternatív programok és az egyéni munkarend kialakítása során,
- legyen kompatibilis a köznevelés egészével,
- kapcsolódjon szorosan az alkalmazott módszerekhez és az alkalmazók személyiségéhez,
- az SNI tanulóknál az egyéni elbírálás kerül előtérbe. A tanuló sérülésétől, személyiségétől függően a beszámoltatás, a felelés ne osztálytermi keretek között történjen. Mindig a tanuló érdekének a figyelembe vételével határozzuk meg a beszámoltatás formáját (írásban, szóban számítógépen, stb.)
- Az SNI tanulóknál az egyes tantárgyak értékelése alóli felmentést az intézményvezető határozza meg a szakértői bizottság javaslata alapján.

Értékelési rendszerünkkel szemben fontos követelmény annak nyilvánossága, melyet a pedagógiai program nyilvánossága garantál. Így a tanulók és a szülők, gondviselők előzetesen, már az iskolaválasztáskor megismerhetik értékelési rendszerünket. Ezen kívül minden tanév elején pedagógusaink tájékoztatják tanulóinkat a szaktárgyak követelményrendszeréről, az értékelések rendjéről. Ennek során ismertetik az általuk az órai munka, esetlegesen a röpdolgozatok, digitális platformokon elvégzendő feladatok értékelésére alkalmazott pontrendszert. A szaktanárok értékelési rendjüket írásban a tanulók rendelkezésére bocsátják, amit az elektronikus naplóban dokumentálnak.

Az értékeléseket az elektronikus naplóban közzé tesszük, amely a szülők számára elérhető. A röpdolgozatokat, szódolgozatokat a tanulókkal hazaküldjük, az egyéb írásbeli dolgozatokat, vizsgákat dokumentáljuk, megőrizzük. Utóbbiakról a tanulók fényképfelvételt készíthetnek, így azok a szülők számára is elérhetők. Ezen felül a szülők, gondviselők ezekbe a produktumokba a fogadó órákon betekinhetnek, azokkal kapcsolatban a tanítóktól, szaktanároktól információt kérhetnek.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe vesszük a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével útmutatást adunk a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A fenti célok elérése érdekében iskolánkban az alábbi diagnosztikus méréseket végezzük:

Tagozat	Diagnosztizáló mérések
Alsó tagozat	
1. évfolyam eleje	Képességmérésben a pedagógiai megfigyelés alapján érintett tanulók körében
3. évfolyam év vége	Szövegértés
	Matematika
	Környezetismeret
	Helyesírás
4. évfolyam év eleje	Az év végi mérések ismétlése: szövegértés, helyesírás, matematika, természetismeretből
4. évfolyam év vége	Országos képességmérés alapján saját mérés
Felső tagozat	
Valamennyi felsős évfolyam elején	Diagnosztizáló kompetenciamérés magyar nyelv és irodalomból, matematikából
5-8. évfolyam	Testnevelésből állóképesség mérése NETFIT
6. évfolyam vége	Országos kompetenciamérés
6. és 8. évfolyam vége	Országos nyelvi mérés
8. évfolyam év vége	Országos kompetenciamérés
8. évfolyam év vége	Neveltségi mérés a kimenet előtt
Gimnáziumi tagozat	
9. Ny. évfolyam év eleje	Diagnosztizáló mérés magyar nyelv és irodalomból a következő készségek felmérése céljából: helyesírás, hangos olvasás, szövegértés.
9. Ny. évfolyam év eleje	Diagnosztizáló mérés idegen nyelvből a csoportbontás kialakítása céljából.
9. Ny. évfolyam év vége	Diagnosztizáló mérés matematikából
10. évfolyam év vége	Országos kompetenciamérés
9.Ny - 12. évfolyam	Testnevelésből állóképesség mérése NETFIT
12. évfolyam év végén	Neveltségi szint mérése

Az országos kompetenciamérések feladatlapjait a tárgyévben a megírás és az elszállítás közötti időszakban szaktanáraink a nyilvánosságra hozott javítókulcs alapján javítják, így az eredmények hivatalos – a következő tanévben nyilvánosságra hozott – eredményei előtt meghatározzák azokat a részterületeket, illetve tanulókat, amelyek/akik esetében beavatkozásra van szükség. Így a következő tanév tervezésénél a munkaközösségi munkatervekben, illetve a tanmenetekben előre tervezhetők a szükséges módosítások, a célok kijelölése, illetve – szükség esetén – az egyéni fejlesztési tervek elkészítése. A hivatalos eredmények megjelenése után az eredményeket nevelőtestületi értekezleten elemezzük, ennek alapján szükség esetén munkaközösségi szinten módosítjuk a tanulási-tanítási folyamatok célrendszerét, hangsúlyait.

A tanulás folyamatában rendszeresen, tájékoztató jelleggel végzett fejlesztő, tanulást segítő (formatív) értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló

fejlődésének folyamatos nyomon követését. Ennek érdekében elvárt, hogy pedagógusaink a szóbeli feleleteket azonnal, az írásbeli feleleteket egy, a dolgozatokat legfeljebb két héten belül kijavítsák és az eredményt szóbeli értékelés mellett közöljék a tanulókkal. Amennyiben az írásbeli munkák kijavítása nem történik meg az adott határidőn belül, a diák kérheti, hogy érdemjegyét ne rögzítsék.

A diagnosztikus és a fejlesztő értékelés egyaránt önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.

A szummatív (összegző) értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés minősítő jellegű, de alkalmazása során mindig –legalább szóbeli – szöveges értékeléssel párosul, így rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel is.

Az értékelés formái

a.) Személyes, szóbeli értékelés

A motivációs rendszerben kiemelkedő szerepe van a tanári, személyre szóló értékelésnek. Ennek jellege korrigáló, segítő, tanácsadó, orientáló. Többféle módon jelenhet meg:

- A pedagógus személyiségéből, értékrendjéből, tudásából eredő, – szinte minden pillanatban megjelenő – igen-nem, helyes-helytelen típusú szabályozó megnyilvánulások.
- A közösen végzett tevékenységekben megjelenő tudatos, rendszeres, szóbeli értékelés.
- A pedagógus beszélgetése, helyzetfeltárása gyerekekkel, szülőkkel.

b.) Írásbeli szöveges értékelés

Általános szempontok

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulástámogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak tekintjük, ezért tanítóink ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseikre építik. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a tanítók a tapasztalataikon és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtsanak.

Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében a szöveges minősítés mellett írásbeli szöveges értékelést adunk a tanulók teljesítményéről, amely a gyerekek év folyamán mutatott, önmagához viszonyított fejlődését is tükrözi. Az osztályban tanító pedagógusok félévkor és év végén minden tanuló szociális viselkedéséről, munkakészségéről, tantárgyi képességeinek, valamint hit – és erkölcsan tantárgyakban történő fejlődéséről szöveges eredményértékelést adnak, **így január végén és júniusban részletes, személyre szabott írásos elemzés készül.**

A gyerekek fejlődéséről az egyes osztályokban tanító tanárok az értékelési szakasz végén (évente két alkalommal) közös megbeszélést tartanak.

c.) Osztályozás

A második évfolyam második félévére az osztályzással történő értékelésre fokozatos ráhangolás történik.

A második évfolyam második félévétől kezdve a hagyományos osztályzást alkalmazzuk. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli szöveges értékelés kíséri.

A 11-12. évfolyamon a kötött célú órakeretben érettségi vizsgára történő felkészülés érdekében szervezett szabadon választható tárgyak közül két tantárgy választása kötelező. A tanuló a szabadon választható tantárgyakat két tanévre választja.

A szabadon választható tantárgyakból a tanulók teljesítményét külön tantárgyként értékeljük:

Heti egy vagy annál kevesebb óraszámú tanított tantárgyak esetében félévente legalább három, másfél órás tárgyaknál félévente négy osztályzat kerül a naplóba, heti két, vagy több órás tantárgyak esetén öt, vagy ennél több osztályzatból értékeljük a tanuló tudását.

A tanulók írásbeli munkájához fűzött részletes megjegyzésekre, kiegészítésekre nagy hangsúlyt fektetünk. A köznevelés egészéhez való illeszkedés és a kialakult szokások miatt, továbbá, mert az esetek jelentős részében magunk is fontosnak tartjuk az eredményértékelést, a számszerűsítést a második évfolyam második félévétől a tanulók teljesítményének az értékelését a hagyományos ötfokozatú rendszerrel végezzük, amelynek azonban mindenkor meg kell felelnie az objektivitás, megbízhatóság és összehasonlíthatóság követelményeinek.

A kézírásos munkák külalakjának értékelése visszajelzés a tanuló írásbeli munkájának rendezettségéről, olvashatóságáról, esztétikumáról. Erről érdemjegyet sem a félévi értesítőben, sem a bizonyítványban nem kapnak a tanulók.

Értékelési rendszerünk szempontjai, módszerei:

A tanév során ügyelni kell az írásbeli és a szóbeli számonkérések arányára.

Szóbeli feleletek

A tanév során minden tanuló legalább egyszer kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra. Minden műveltségi területen törekedni kell arra, hogy rendszeresen legyen szóbeli számonkérés is, mert ez egyúttal fejleszti a tanulók beszédkészségét, aktiválja szókincsüket, fogalomhasználatukat és módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására. Az érettségien nagy hangsúlyt kap a szóbeli rész, ezért is fontos ezt a területet, képességet fejleszteni.

A szóbeli feleletek célja az előző tanítási órán/órákon feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.

Az évközi szóbeli feleletek értékelése az alábbiak szerint történik:

- 5 (jeles) = önálló, összefüggő előadás, pontos, hiánytalan ismeretanyag,
- 4 (jó) = egy-két, segítő tanári kérdés, egy-két apróbb hiány az ismeretanyagban,
- 3 (közepes) = tanári kérdésekre adott pontos válaszok, de hiányzik az önálló feleletmondás,
- 2 (elégséges) = tanári kérdésekre adott hiányos válaszok,
- 1 (elégtelen) = teljes tájékozatlanság az ismeretanyagban, kirívóan rossz fogalmazás, durva kifejezések (szleng) használata

A magyar nyelv és irodalom tárgyak esetében a felelet tárgyát képező szövegek, a 9-10. évfolyamon a szóbeli feleletkor feleletvázlat használhatók. Reáltárgyak esetében függvénytáblázat, periódusos rendszer, atlasz használható.

Röpdolgozatok, írásbeli feleletek

Célja az előző tanítási órán/órákon feldolgozott ismeretanyag ellenőrzése kérdésekre adott válaszok alapján. Értékelésük a feladatsor nehézsége illetve az osztálynorma alapján, az eredmények statisztikai

eloszlását, szórását figyelembe véve alkalmanként kerül meghatározásra (normaorientált értékelés). A feladatsor összetettségétől függően értékelése nem csak érdemjeggyel, hanem pontrendszerrel is történhet, így több munka eredményeként születhet érdemjegy.

Szódolgozat (idegen nyelvek esetén)

Célja az adott témakörhöz tartozó szókincs elsajátításának mérése. Értékelése a következőképpen történik:

- 90-100% = jeles (5)
- 75-89% = jó (4)
- 62-74% = közepes (3)
- 51-61% = elégséges (2)
- 0-50% = elégtelen (1)

Dolgozat

Célja egy-egy tananyag, résztéma számonkérése, elsajátítási szintjének megállapítása. Eredménye orientál a témazáró dolgozatra való felkészülésre. Értékelése megegyezik a témazáró dolgozatok értékelésével, mely az alábbi:

- 86-100% = jeles (5)
- 71-85% = jó (4)
- 56-70% = közepes (3)
- 41-55% = elégséges (2)
- 0-40% = elégtelen (1)

A fenti értékelési módszerek formatív, fejlesztő jellegűek, a tanulás-tanításában visszajelzést adnak mind a tanulónak, mind a pedagógusnak arról, hogy a tanuló egy adott témakörben, annak résztémájában éppen hol áll, milyen tennivalók adódnak annak érdekében, hogy a témakör követelményeit sikeresen teljesíthessék.

Témazáró dolgozat

Célja egy témakör lezárásaként, a témakör elsajátítási szintjének *minősítése*.

Értékelése kétszeresen súlyozott jegy, melynek érdemjegye a dolgozatoknál leírt százalékos határok alapján kerül meghatározásra. Tekintettel arra, hogy iskolánkban az idegen nyelvek oktatásának kiemelt szerepe van, idegen nyelvekből a százalékos határok megegyeznek az idegen nyelvi vizsgáknál leírtakkal. Ha a dolgozat elégtelen, a tanulónak javító dolgozatot kell írnia. Ebben az esetben a témazáró értékelésében az elégtelen és a javító dolgozat eredménye 100% - 100% százalékban szerepel. Hiányzás esetén a témazáró dolgozatot a szaktanárral egyeztetett időpontban, a tanuló iskolába való visszatérését követő három héten belül pótolni kell. A témazáró dolgozatokat megírásuk előtt legalább egy héttel be kell jelenteni, az elektronikus naplóban rögzíteni kell.

Az 1-4. évfolyamon a dolgozatokra kapott százalékok átváltása érdemjegyre a következő:

- 90-100% = jeles (5)
- 80-89% = jó (4)
- 65-79% = közepes (3)
- 50-64% = elégséges (2)
- 0-49% = elégtelen (1)

Valamennyi fentebb ismertetett százalékos teljesítmény érdemjegyekké alakításakor a tanulók javára a pedagógus – egy adott dolgozat esetében valamennyi tanulóra vonatkozóan – eltérhet, különös tekintettel az SNI/BTMN diákokra, illetve a mérés nagyságrendjéhez igazodva.

Egyéb értékelési módok:

Házi dolgozat

Önállóan elkészített írásbeli munka megadott témában, a forrásként használt szövegek pontos megjelölésével.

A házi dolgozatok tartalmi és formai követelményei:

- 3-5 gépelt oldal terjedelem
- 12-es betűméret, Times New Roman betűtípus, 1,5-es sorköz
- Ábrák, képek lehetnek, de nem kötelezőek. Az ábrák, képek nem haladhatják meg a teljes dolgozat 1/3 részét.
- Bármilyen forrás (könyv, folyóirat, internet, stb.) felhasználható. A forrásokat a dolgozat végén pontosan fel kell sorolni. Egyetlen elektronikus forrás másol-beilleszt módszerrel történő beadása elégtelen értékelést von maga után.
- A dolgozatok értékelésének szempontjai:
 - Kidolgozottság, szakmai tartalom
 - Saját gondolatok megléte, azok megfogalmazása
 - Forrásmegjelölés, a források gazdagsága, ellenőrzött valóságtartalma, a témához kapcsolódása (relevanciája)
 - Szerkesztettség (Tagoltság, a bekezdések közötti logikai összefüggések megléte, logikus érvelés, stb...)
 - Nyelvhelyesség, esztétikum. (Helyesírási hibáktól mentes, értelmes mondatok, sorkizárt szövegbeosztás, stb...)

Önálló kiselőadás, prezentáció:

Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása. A prezentációs anyag készülhet informatika órán is vagy ott segítséget kaphatnak az előadás (ppt) elkészítéséhez. Így lehetőség nyílna informatika érdemjegy megszerzésére is. Az értékelés szempontjai:

- Kidolgozottság, szakmai tartalom
- Saját gondolatok megléte, azok megfogalmazása
- Forrásmegjelölés, a források gazdagsága, ellenőrzött valóságtartalma, a témához kapcsolódása (relevanciája)
- Önálló előadásmód (jegyzet, a diák használható, de nem felolvasandók).

Szorgalmi feladatok:

Ajánlott olvasmányok elolvasása, kísérletek, vizsgálatok, megfigyelések elvégzése, arról beszámolók készítése, esetenként szaktanári javaslatok alapján. A feladatoknak személyre szabottaknak, motiváló jellegűeknek kell lenniük, alapozniuk kell a tanuló személyes érdeklődésére. Értékelésük során a szakma szempontok mellett a fejlesztő, motiváló jelleg dominál. Ebből következően közepes vagy annál gyengébb érdemjeggyel nem értékeljük, a jó értékelést a tanuló választása szerint rögzítjük.

Csoportmunka értékelése:

Az egyéni munka ellenőrzése nemcsak az egyéni, hanem a csoport teljesítmények mérésével is történhet. A változó személyi összetételű csoportokban végzett munka ellenőrzése és értékelése különösen hasznos eszköze a tanulói ön- és társértékelés fejlesztésének, amennyiben megmutatja, mennyire hatékonyan tudja a tanuló ismereteit a gyakorlatban alkalmazni. Az értékelés történhet osztályzattal vagy a pedagógus által alkalmazott pontrendszerrel. Az értékelés során adott esetben figyelembe vesszük a társértékelés eredményét, mely történhet írásban vagy egyéb módszerrel (pl. a csoport tagjainak a csoport létszámával nem osztható pontot, tárgyat kell egymás között „érdemeik alapján” szétosztani).

Projektfeladatok, kutatási munka értékelése

Jellemzően csoportosan, de egyénileg is elkészíthető feladatok, melyek témáját, elkészítési javaslatait, értékelési szempontsorát, a feladatkiadásakor ismertetjük a tanulókkal. A produktum szakmai tartalmának értékelése mellett értékeljük a csoportban kialakított munkamegosztást, valamint teret adunk az ön- és társértékelésnek.

Órai munka értékelése

A didaktikai alapelvek alapján elvárt a pedagógusoktól a tanórai aktivitás, a tanóra eredményességének értékelése a tanóra során frontálisan, említésre méltó egyéni teljesítmények esetén személyre szólóan. A szóbeli, illetve nonverbális fejlesztő célú, formatív értékelés a tanóra szerves része. A tanórai munkát előre mozditó, illetve a szélsőértékeken történő tanulói megnyilvánulások a pedagógus által a tanév elején előzetesen ismertetett pontrendszer, esetleg érdemjegy alkalmazásával is értékelhető, az értékelés motiváló, személyiségfejlesztő hatásának szem előtt tartásával.

Házi feladatok értékelése

A házi feladatok ellenőrzése elvárt. A házi feladatok hiányát az elektronikus naplóban jelezzük. A házi feladatok rendszeres hiánya egyrészt a szorgalom értékelésében nyilvánul meg, másrészt a tanuló, amennyiben házi feladatát rendszeresen (félévenként legalább öt alkalommal) nem készíti el, úgy elveszíti lehetőségét a félévi illetve év végi osztályzatának javítására, amennyiben érdemjegyeinek átlaga alapján arra lehetősége lenne. Előzetes jelzés, megbeszélés alapján a pedagógus által alkalmazott pontrendszer alapján, vagy érdemjeggyel is lehet értékelni a házi feladatot.

Digitális munkák értékelése

Digitális munkarendben az online órák keretében diagnosztizálhatók bizonyos készségek, képességek, illetve ezek szintjei; ehhez igazodva tervezhető a továbbhaladás; ez érvényes az esetleg írásban feltöltött diagnosztikus beadandó feladatokra is. Formáló, segítő, orientáló célzattal feltölthetők önállóan készített füzetvázlatok, prezentációk – ezek értékelése segítő szándékú, az informatikatanárok által előzetesen közölt szempontrendszer alapján pontrendszerrel vagy érdemjeggyel értékelhető. A különböző tantárgyakból digitálisan készített és feltöltött anyagok projekt feladatok lehetnek, azaz az informatikus/magyar nyelv/rajz/egyéb szakos kollégákkal egyeztetve, ugyanazon produktum több tantárgyi értékelést is kaphat. Ennek deklarált, jól előkészített feltételeit a diákokkal idejében egyeztetni szükséges.

A pedagógiai értékelés elvei a különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében:

Az értékelési rendszer eszközei:

- Szöveges értékelés az OM rendelet irányelveinek megfelelően történik.
- A pedagógusok alkalmazzák az árnyalt értékelést, ezek módszere, helye és szerepe a helyi tantervben pontosan meghatározott.
- A dokumentálást az osztályfőnökök végzik.

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küszködő tanuló értékelése:

Az e kategóriába került tanuló a megyei szintű pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottságának szakértői véleménye alapján indokolt esetben adott tantárgy(ak), tantárgyrész(ek) értékelése és minősítése alól mentességben részesülhet, továbbá többlet felkészülési idő, segédeszköz-használat biztosítható számára.

A szummatív értékelés helyett fejlesztő és diagnosztizáló mérés és fejlesztő szöveges értékelés bevezetése indokolt.

Autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók értékelése

A Nat-ban megjelölt célok elérésében az autizmus változatos spektrumának megfelelően igen nagy egyéni eltérések lehetnek. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulókra jellemző típusosan egyenetlen, ún. „csipkézett” képességprofil miatt egy tanulási területen belül is előfordulhatnak szélsőségesen eltérő teljesítmények. Az intuitív társas megértést és rugalmas gondolkodást kívánó célok elérése jóval hosszabb időt vehet igénybe a kortársakhoz képest, vagy módosítva érhetők el.

A tanulási eredmény értékelésénél elsősorban a tanuló önmagához mért fejlődését kell figyelembe venni, valamint azt, hogy a megszerzett tudást képes-e önállóan, rugalmasan, élethelyzetekben alkalmazni.

A mérés, értékelés és minősítés alapfunkciója az autizmussal élő tanulóknál alapvetően módosul. A mérések elsősorban diagnosztikus jellegűek. Tájékoztatnak a gyermek állapotáról, mérik a fejlesztés, nevelés-oktatás eredményességét, meghatározzák annak további irányát.

A beszédfigyelmetlen tanulók értékelése

A beszédfejlődési zavarral küzdő tanulók, ha társult zavarokkal nem küzdenek, általában a tipikus fejlődésű tanulókhoz hasonlóan teljesítenek. A nyelvfejlődési zavart mutató tanulók legtöbbje másodlagosan verbális tanulási zavarral is küzd, így tanulási teljesítményük szórt képességprofiljuk, személyiségjegyeik és megküzdési stratégiáik függvényében változik. Általában elmondható, hogy a nyelvfejlődési zavarral küzdő tanulók számára a verbális tanulási potenciált igénylő tantárgyakban differenciált tanulási eredmények kitűzése szükséges. Ezek közül a leginkább érintett a magyar nyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv.

Ezek értékelése alól a szakértői bizottság véleménye alapján mentesítést kaphatnak a tanulók. A mentesítés azonban lehetetlenné teszi a tanuló továbbhaladását olyan középiskolákba, melyek ezen tantárgyakból elvárják az érdemjegyet.

A szakértői vélemény nyomán intézményvezetői hatáskörben megszülethet az értékelés alóli felmentés, amely nyomán kialakulhat tanulók vagy a szülők körében olyan értelmezés, hogy az adott tantárgyban való helytállás „nem is olyan fontos”. Már az iskolába lépéskor tisztázni kell, ha szükséges, a szülővel kötött pedagógiai megállapodásban is, hogy a tantárgyi értékelés alóli felmentés csak az ötfokú érdemjegy elmaradását jelenti. A tanító/szaktanár hivatalosan is élhet a joggal, hogy a tanulót kizárólag saját képességeihez mérten, a számára kijelölt tanulási eredmények mentén szöveges fejlesztő értékeléssel segíthesse. Ez a feladat a tanítóra, tanárra és a velük együttműködő gyógypedagógusra nagyobb felelősséget ró, és megváltoztatja a mérés-értékelés jelentőségét.

A félévi, évvégi osztályzatok megállapítása

Alsó tagozaton a második évfolyam második félévétől kezdve az elektronikus naplóban szereplő érdemjegyek átlaga mellett az osztályzatok megállapítása során tantárgyanként a következő szempontok érvényesülnek:

Matematika:

5 (jeles): Kiválóan teljesített. Számfogalma biztos az adott számkörben. A műveleteket helyesen értelmezi, önállóan alkalmazza. A feladatokat önállóan oldja meg. Az összefüggéseket felismeri. A közös tevékenységben alkotó módon vesz részt.

4 (jó): Jól teljesített. Számfogalma erős adott számkörben. A műveleteket helyesen értelmezi, és általában jól alkalmazza. Az összefüggésekre kevés segítséggel rávezethető. A közös tevékenységben aktívan részt vesz.

3 (közepes): Megfelelően teljesített. Számfogalma alakulóban van az adott számkörben. A műveleteket többnyire helyesen értelmezi, segítséggel alkalmazza. A feladatmegoldásoknál gyakran segítségre szorul. Az összefüggéseket kellő gyakorlás után rámutatással megérti. A közös tevékenységbe bevonható.

2 (elégséges): Számfogalma bizonytalan az adott számkörben. A műveleteket önállóan nem képes értelmezni. A tevékenységeket csak irányítással tudja megfelelően elvégezni. Pedagógiai Program –

Magyar nyelv és irodalom:

5 (jeles): Kiválóan teljesített. Kommunikációja biztos, határozott. Szókincse gazdag, szóhasználata választékos. Olvasása jól érthető. Szövegértése pontos. A megismert helyesírási és nyelvtani tudnivalókat megfelelően alkalmazza. Az adott évfolyamnak megfelelő fogalmazási ismereteket kiválóan alkalmazza.

4 (jó): Jól teljesített. Kommunikációja megfelelő. Olvasása jól érthető, folyamatos, keveset hibázik. Szövegértése megfelelő. A megismert helyesírási és nyelvtani tudnivalókat kevés hibával alkalmazza. Az adott évfolyamnak megfelelő fogalmazási ismereteket jól alkalmazza.

3 (közepes): Megfelelően teljesített. Kommunikációja bizonytalan. Olvasásában több hiba van. Szövegértése bizonytalan. A megismert helyesírási és nyelvtani tudnivalókat több hibával alkalmazza. Az adott évfolyamnak megfelelő fogalmazási ismereteket nem alkalmazza megfelelő biztonsággal.

2 (elégséges): Kommunikációja pontatlan, nehezen érthető. Olvasása akadozó, pontatlan. Szövegértése felületes, sok a hiba vagy félreértés. A megismert helyesírási és nyelvtani tudnivalókat csak tanítói segítséggel alkalmazza. Az adott évfolyamnak megfelelő fogalmazási ismereteket nagyon bizonytalanul alkalmazza.

Környezetismeret:

5 (jeles): Kiválóan teljesített. Megfigyeléseiről, összehasonlításokról, tapasztalatokról kevés tanítói segítséggel be tud számolni. A természeti és társadalmi környezethez kapcsolódó egyszerű kifejezéseket biztonsággal használja. Gyűjtő- és kutatómunkát végez felnőtt irányításával. Közös tevékenységekben alkotó módon vesz részt. Környezetének gondozásában, ápolásában részt vesz.

4 (jó): Jól teljesített. Megfigyeléseiről, összehasonlításokról, tapasztalatokról tanítói segítséggel be tud számolni. A természeti és társadalmi környezethez kapcsolódó egyszerű kifejezéseket megfelelően használja. Gyűjtő- és kutatómunkát végez felnőtt irányításával. Közös tevékenységekben részt vesz. Környezetének gondozásában, ápolásában részt vesz.

3 (közepes): Megfelelően teljesített. Megfigyeléseiről, összehasonlításokról, tapasztalatokról csak tanítói segítséggel tud beszámolni. A természeti és társadalmi környezethez kapcsolódó egyszerű kifejezéseket részben jól használja. Gyűjtő- és kutatómunkát csak alkalmanként végez felnőtt irányításával. Közös tevékenységekben ritkán vesz részt. Környezetének gondozására, ápolására gyakran kell figyelmeztetni.

2 (elégséges): Megfigyeléseiről, összehasonlításokról, tapasztalatokról tanítói segítséggel sem tud beszámolni. A természeti és társadalmi környezethez kapcsolódó egyszerű kifejezéseket nem tudja használni tanítói segítséggel sem. Gyűjtő- és kutatómunkát végez felnőtt irányításával. Közös tevékenységekben nem vesz vagy vonakodva vesz részt. Környezetének gondozására, ápolására állandóan kell figyelmeztetni.

Technika:

5 (jeles): A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket ötletesen alkalmazza. A tevékenységek során az anyagokkal ügyesen, az eszközökkel körültekintően, balesetmentesen dolgozik. Munkái igényesek, esztétikusak. Órán aktív, együttműködő.

4 (jó): A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket jól alkalmazza. A rendelkezésre álló anyagokat a célnak megfelelően használja. A tevékenységek során használt eszközökkel balesetmentesen dolgozik. Törekszik az igényes, szép munkára.

3 (közepes): A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket általában megfelelően alkalmazza. A rendelkezésre álló anyagokat legtöbbször a célnak megfelelően használja. A tevékenységek során használt eszközökkel balesetmentesen dolgozik. Munkatempója kényelmes, az elkészült munkadarabok minősége változó.

2 (elégséges): A munkadarabok elkészítésénél a tanult ismereteket csak segítséggel tudja alkalmazni. A rendelkezésre álló anyagokat általában a célnak megfelelően használja. Feladathelyzetekben bizonytalan. Munkavégzés előtt és közben biztatást igényel. Az elkészült munkadarabok minősége gyenge.

Rajz

5 (jeles): Kiválóan teljesített, ha magabiztosan használja a rajz és festő eszközöket. Jól megfigyeli a formák jellemzőit és kapcsolódásait. A képelemek egymáshoz viszonyított helyzetét érzékelteti. Színkeveréssel új színárnyalatokat tud létrehozni. Egyéni képi világot hoz létre.

4 (jó): Jól teljesített, ha ráérez az anyagok lehetőségeire. Érzékelteti a formák és a térbeli helyzetek közötti különbségeket. Jól próbálkozik új színek kikeverésével. Kiemeli a kompozíció legfontosabb elemeit.

3 (közepes): Megfelelően teljesített, ha irányítással tudja használni az eszközöket és anyagokat. Ha tudja jelezni a formák különbségeit, de még nem tudja érzékeltetni az arányokat. Egy más mellé rendezi a formákat és az alakokat. Ösztönösen használja a színeket.

2 (elégséges): Felzárkóztatásra szorul, ha csak segítséggel tudja használni a rajz és festőeszközöket. Nagyon leegyszerűsíti a formákat. A lényegyet, a főszereplőket nem tudja kiemelni rajzaiban. Sémászerűen ábrázol, ötleteit nem az életkorának megfelelő szinten jeleníti meg.

Testnevelés:

5 (jeles): Mozgáskoordinációja, állóképessége kiváló. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanult többségét kiválóan alkalmazza. A játékszabályokat betartja.

4 (jó): Mozgáskoordinációja, állóképessége jó. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanult többségét jól alkalmazza. A játékszabályokat betartja.

3 (közepes): Mozgáskoordinációja, állóképessége megfelelő. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanult többségét megfelelően alkalmazza. A játékszabályokat figyelmeztetésre betartja.

2 (elégséges): Mozgáskoordinációja, állóképessége gyenge. A különféle gyakorlatokat, a talajtorna elemeit, a labdakezelésről tanult többségét rosszul alkalmazza. A játékszabályokat segítséggel sem tartja be.

Ének-zene

5 (jeles): Érdeklődő és aktív az órákon, a közös éneklésben és feladatmegoldásban mindig részt vesz. Az év során tanult ritmikai és dallami elemeket hibátlanul meg tudja szólaltatni, és le tudja írni.

4 (jó): Érdeklődő, de ritkán aktív az órákon, bár a közös éneklésben és feladatmegoldásban részt vesz. Az év során tanult ritmikai és dallami elemeket kevés hibával meg tudja szólaltatni, és le tudja írni.

3 (közepes): Érdeklődését néha nehéz felkelteni és ébren tartani. A közös éneklésben és feladatmegoldásban nem mindig vesz részt. Az év során tanult ritmikai és dallami elemek megszólaltatásában és leírásában még bizonytalan.

2 (elégséges): Érdeklődését és figyelmét nehéz felkelteni és ébren tartani. A közös éneklésben és feladatmegoldásban nem szívesen vesz részt. Az év során tanult ritmikai és dallami elemek megszólaltatásában és leírásában jelentős segítséget igényel.

Hit- és erkölcsan

5 (jeles): Érdeklődő és aktív az órákon, a feladatmegoldásban mindig részt vesz.

4 (jó): Érdeklődő, de ritkán aktív az órákon, bár a közös feladatmegoldásban részt vesz.

3 (közepes): Érdeklődését néha nehéz felkelteni és ébren tartani. A közös feladatmegoldásban nem mindig vesz részt.

2 (elégséges): Érdeklődését és figyelmét nehéz felkelteni és ébren tartani. A közös feladatmegoldásban nem szívesen vesz részt.

A felső és gimnáziumi tagozaton a félévi és év végi osztályzatok megállapítása fő szabály szerint az elektronikus naplóban szereplő érdemjegyek súlyozott átlaga alapján a következőképpen történik:

- Az elégséges osztályzat elérésének feltétele a minimum 1,81-es átlag.
- X,50 átlag alatt X
- X,50 és X,64 között pedagógus belátása szerint, előre ismertetetten jobb jegy vagy javítási lehetőség, azzal a megkötéssel, hogy a rendszeres házi feladat hiány (félévenként legalább öt) esetében a tanuló elveszíti a lehetőséget a javításra.
- X,65 átlagtól a jobb osztályzatot (X+1) kapja a tanuló.

AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS FORMÁI, RENDJE, KORLÁTAI, A TANULÓK TUDÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSÉBEN BETÖLTÖTT SZEREPE, SÚLYA

Az írásbeli beszámoltatás formája	Funkciója	Gyakorisága	Rendje	Az értékelésben betöltött szerepe	Korlátai
Röpdolgozat (írásbeli felelet)	Egy kisebb tananyag számonkérése 15-20 percben Formatív	Alkalmanként	Tanóránként max. 15-20 percben	Felelet értékű (Egyszeres súly)	
Szódolgozat (idegen nyelvek esetén)	A szóanyag számonkérése Formatív	Alkalmanként	Max. 15 perc	Felelet értékű (egyszeres súly)	
Dolgozat	Egy-egy tananyag, résztema számonkérése Formatív	Maximum hetente	Max. 45 perc	Felelet értékű (egyszeres súly)	Egy nap max. kettőt – előre jelezve /Házirend/
Szövegalkotás dolgozat (Irodalom tantárgyból)	A szövegalkotási képesség fejlesztése Formatív	Az éves tanmenetben meghatározott	Max. 2x45 perc	Kétszeres súly	
Témazáró	Egy-egy témakör, tananyag lezárásakor Szummatív	A tantárgyi téma végén	Max. 2x45 perc	Kétszeres súly	Egy nap max. 2x45 perces dolgozat – előre jelezve /Házirend/
Írásbeli kis-érettségi	Magyar, matematika, történelem tantárgyakból részértékelés a kiemelés előtt. Szummatív	11. évfolyam év végén	Max. 3x45 perc	A szóbelivel együttesen háromszoros súly	Munkatervben meghatározottan, naponta max. egy tárgyból
Matematika próbaérettségi	célja alapvetően a diákok orientálása, motiválása Formatív	12. évfolyam január	3x45 perc	Egyszeres súly	
Írásbeli érettségi		Mindig az aktuális rendeletek szerint		A 12. évfolyam sikeres befejezése	

A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ ÉS MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK***A tanulók jutalmazásának elvei:***

Tanévzárón a tanulmányi munkájukért, példamutató magatartásukért és szorgalmukért, közösségi munkájukért kitüntetett tanulók nevelőtestületi dicséretet és oklevelet kapnak.

Tanévzárón a kiemelkedő sporteredményekért és tanulmányi versenyeken (országos, fővárosi I., II., III.) elért eredményekért a tanulók oklevelet kapnak.

Végzős diákjaink (8. és 12. évfolyamon) a ballagáson „hűséges diák” jutalmat kapnak; a 12. évfolyamos tanulóinknak nyelvvizsgájukért külön könyvjutalmat adunk át.

A jutalmakat a Mentális Fejlesztés Alapítvány támogatja.

A magatartás és szorgalom értékelése:

A tanulók magatartását és szorgalmát első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szövegesen értékeljük. A szöveges értékelésnél a diákok egyéni fejlődését vesszük figyelembe.

A második évfolyam második félévétől a tanulók értékelése osztályzattal történik.

A második évfolyam második félévétől nyolcadik évfolyamig évente két alkalommal értékelünk: félévkor és a tanév végén.

Az értékelés az osztályban tanítók közös véleménye alapján történik. A közös vélemény kialakítása érdekében az osztályfőnök megbeszélésre hívja össze az osztályban tanító tanárokat.

A magatartásjegy kialakításának szempontjai:

A tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez: a Házi rendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintjei, a tanuló viszonya társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóival. A magatartásjegy kialakításában a morális tulajdonságok (empátia, becsületesség, kudarctűrés, önfegyelem) játsszák a döntő szerepet.

A magatartásjegy kialakításának elvei:

A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut:

- az iskolába járási fegyelme (a Házi rendben meghatározott bizonyos igazolatlan óraszám, késés, amely szempontok szerint a tanuló lehet példás, jó, változó, rossz).
- társaihoz való viszonya (empátia, segítőkészség, stb.);
- tanáraival és az iskola dolgozóival szemben tanúsított magatartása (udvariasság);
- beszédstílusa, a kulturált magatartás szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken;
- óra alatti magaviselet (a fegyelmezettség szintje).

A szorgalom fogalma értelmezésünk szerint a tanuló viszonya a tanuláshoz, aktivitás, érdeklődés.

A szorgalomjegy kialakításának elvei:

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló hozzáállásához mért teljesítménye, függetlenül attól, hogy milyenek az érdemjegyei
- a tanuló feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége),
- a tanuló részvétele az órák menetében (aktivitás),

- a tanuló írásos és manuális munkáinak külalakja, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. gyakran otthon hagy-e kötelező felszerelési tárgyat).
- a csoportmunkákban és a gyűjtőmunkában való részvétel, aktivitás.

A szorgalomjegyben kifejezett értékelés alapelvei:

- az abszolút teljesítmény helyett a relatív, tehát a képességhez mért teljesítmény minősítésének esz-
köze,
- a szorgalomjegyben tükröződnie kell a változásnak (a korábban tanúsított szorgalom javulásának
vagy romlásának),
- a szorgalomjegytől el kell különíteni a magatartásjegyet. (A fegyelmezettség önmagában nem pél-
dás szorgalom, a fegyelmezetlenség nem jelenti a szorgalom hiányát, illetve aki aktív, szorgalmas,
nem biztos, hogy példás magatartású is.)
- Kiemelkedő teljesítmény (versenyeredmény, rendezvényen való szereplés, szervezőmunkában való
részvétel, stb.) jutalma szóbeli és írásbeli dicséret.

AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHA- TÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

A házi feladatok adásának szempontjai az alapfokú oktatásban.

Minden esetben célszerű figyelembe venni a következő szempontokat:

- a tanulók napi és heti terhelését,
- az egyes diákok képességeit, adottságait,
- az életkori sajátosságokat,
- az értelmi fejlettséget,
- a fejlődés ütemét,
- házi feladat előkészítettségét.

Alapelvek:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákok állandó önellenőrzésre!
- A felső és gimnáziumi tagozaton lehetőleg fejlesszék a tanulók digitális kompetenciáit digitális
platformon való és ott elvégezhető feladatadással.
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az
iskolában folyó munkáról.
- A napközis kollégák folyamatosan tájékoztassák a tanítónőket a házi feladatok mennyiségéről,
azok megoldásáról egyénre szabottan is.
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!

Az **első két évfolyamon** a házi feladatok a bevezető szakasznak megfelelően illeszkedjenek az életkori sajátosságokhoz, a gyermek számára könnyen teljesíthetőek legyenek. Ne okozzon nehézséget, külön terhet annak megoldása a tanuló számára, ugyanakkor feleljen meg a céljának, azaz alkalmas legyen a napi „ismeretek” ismétlésére, áttekintésére, felidézésére, elmélyítésére. Fontos szempont, hogy megoldása sikerélményhez juttassa a tanulót, amely motivációt jelent a későbbiekre nézve. A feladatok könnyen és gyorsan ellenőrizhetőek legyenek, az ellenőrzés pedig építő jelleggel történjen. A hétvégére adott házi feladatok kérdése a tanító hatásköre. Amennyiben ad házi feladatot, az minden esetben feleljen meg a fenti szempontoknak! Hosszabb szünetekre lehetőség szerint ne adjon házi feladatot a tanító.

A házi feladat rendszeres hiányáról a tanító az e-naplón keresztül üzenetet küld a szülőnek.

A harmadik negyedik évfolyamon a kezdő szakasznak megfelelően a házi feladat adása legyen a tanító hatásköre! Mindenféleképpen javasolt a hétvégére kiadott házi feladatoknál a differenciálás alkalmazása, illetve ezekben az évfolyamokban is elengedhetetlen a tanulók terhelésének vizsgálata. Ennek megfelelően az egyes tanulók képességeiknek, értelmi fejlettségüknek legmegfelelőbb, az előrehaladásukat leginkább szolgáló házi feladatokat kapjanak. Az egyes gyermekeknél a feladatok mennyisége, típusa, sokrétősége szolgálhatja a tehetséggondozást, míg más tanulóknál a sikeres felzárkózást. A feladatok legyenek sokrétűek, érdekesek, alkalmasak legyenek a napi „ismeretek” ismételtesére, áttekintésére, felidézésére, elmélyítésére. Hosszabb szünetekre, lehetőség szerint ne adjon házi feladatot a tanító!

Harmadik és negyedik évfolyamon a házi feladat rendszeres hiányáról a tanító üzenetet küld a szülőnek. Negyedik évfolyamon előzetes jelzés, megbeszélés alapján érdemjeggyel lehet értékelni a házi feladatot. (projektmunka, szorgalmi munka, hosszabb fogalmazás, gyűjtőmunka, stb.)

Az ötödik és hatodik évfolyamon a házi feladatok szolgálják az alapozó szakasznak megfelelően az alapismeretek elmélyítését, megszilárdítását, rögzülését, az esetlegesen hiányzó részek pótlását, bizonyos alapismeretek készség szintre emelését. Törekedni kell az egyes szaktantárgyak közötti arányos elosztásra! A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre! Hosszabb szünetekre, - téli szünet, tavaszi szünet, - lehetőség szerint ne kapjanak házi feladatot a tanulók.

A hetedik-nyolcadik évfolyamon, a házi feladatok elsődleges célja a sokoldalú képességfejlesztés legyen, differenciált módon. Ezek a feladatok illeszkedjenek a gyermek egyéni képességeihez, tehetségéhez, fejlődésének üteméhez, segítse a tanult ismeretek elmélyítését, valamint a felzárkóztatásra szoruló tanulók fejlődését. A feladatok segítsék elő az egyéni törekvések megvalósulását! Törekedni kell az egyes szaktantárgyak közötti arányos elosztásra! Hosszabb szünetekre, - téli szünet, tavaszi szünet, - lehetőség szerint ne kapjanak házi feladatot a tanulók.

Hiányzás esetén a pótlás ideje alatt az előzetes tananyagból is választhat a diák magának házi feladatot a tanuló.

Előzetes jelzés, megbeszélés alapján érdemjeggyel lehet értékelni a házi feladatot. (projektmunka, szorgalmi munka, hosszabb fogalmazás, gyűjtőmunka, stb.)

A házi feladatok adásának szempontjai a középfokú oktatásban.

A 9-10. évfolyamon a házi feladatok szolgálják az általános műveltséget megszilárdító folyamatnak megfelelően az ismeretek elmélyítését, megszilárdítását! A feladatok legyenek sokrétűek, fejlesszék a tanulók logikai gondolkodását, kreativitását, készítse őket az ismeretszerző források megismerésére, azok mindennapos használatára! Segítse elő az ismeretek rendszerezését, az egyes anyagrészek, tantárgyak közötti összefüggések mind gyakoribb felfedezését! Az egyes tantárgyak jellegét figyelembe véve törekedni kell a gyakorlatias feladatokra, a tudásanyag beépítésére a mindennapi életbe, gyakorlatba. Alkalmanként projekt feladatok adása javasolt, ahol a tanulók megtanulnak csapatban, közösen, a feladatokat felosztva dolgozni! A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre! Az egyes szaktantárgyak közötti arányos elosztásra ebben a szakaszban is nagy hangsúlyt kell fektetni!

A 11-12. évfolyamon a házi feladatok adásának fontos szempontja az egyéni irányultság, az egyéni törekvések megszilárdítása. A feladatok fokozottan legyenek egyénre szabottak, segítsék elő a diákok választásának megfelelő tudásanyag elmélyülését, rendszerezését, majd a pályaválasztást!

Hiányzás esetén a pótlás ideje alatt az előzetes tananyagból is választhat a diák magának házi feladatot a tanuló.

Előzetes jelzés, megbeszélés alapján a pedagógus által alkalmazott pontrendszer alkalmazásával, vagy érdemjeggyel is lehet értékelni a házi feladatot. (projektmunka, szorgalmi munka, hosszabb fogalmazás, gyűjtőmunka, stb.)

A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI

A továbbhaladás szempontjából hagyományosan a tanévet tekintjük releváns időszaknak. A továbbhaladás-hoz szükséges teljesítmény megállapításában a szaktárgyi követelményrendszerben a továbbhaladás a feltételeinél meghatározott teljesítmény a mérvadó. A tanév során folyamatos értékelés történik. A továbbhaladás feltétele, hogy a tanuló évközi értékeléseinek (érdemjegyeinek) átlaga elérje legalább az 1,81 értéket.

Az a tanuló, aki egy vagy több tárgyból év végén elégtelen osztályzatot kapott, augusztusban javítóvizsgát tehet. Ha a tanuló három vagy annál több tárgyból elégtelen osztályzatot ért el, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, vagy osztályt kell ismételnie.

Az a tanuló, aki tanulmányait külföldön végezte és bizonyítványa nem felel meg a vonatkozó jogszabályok előírásainak vagy ő maga osztályozó vizsgát szeretne tenni – augusztusban osztályozó vizsgát tesz.

A továbbhaladásról az osztályozó értekezlet teljes felelősséggel dönt.

Az SNI tanulók továbbhaladása az egyéni fejlődés alapján kerül megállapításra. Erről a tanulóval foglalkozó fejlesztő csoporttal való konzultáció után dönt a nevelőtestület.

A fejlesztő team tagjai:

- az integrációban résztvevő tanulóval kapcsolatban álló pedagógusok,
- a fejlesztésben résztvevő gyógypedagógus/ok,
- esetenként pedagógiai asszisztens,
- iskolapszichológus.

Az évismétlésről:

Évfolyam	Ok	Döntési jogkör
1. évfolyam	Szülői kérésre teljesített tantervi követelmények ellenére. Az eredményes felkészüléshez egyéni foglalkozás tartására van lehetőség.	szülői kérésre az intézményvezető
2-12. évfolyam	A mulasztott órák száma eléri a 250 órát, vagy egy tantárgyból a tanítási órák 30%-át és az igazolatlan mulasztások száma eléri a 20 tanórai foglalkozást.	nevelőtestület
	A tantárgyi követelményeket nem teljesítette. 1 vagy 2 tárgyból: javítóvizsga 3 vagy több tárgyból javítóvizsga vagy évismétlés	nevelőtestület

A TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Az egyes munkaközösségek a tagok közös döntése alapján határoznak a tanítás módszeréről, valamint szakmailag indokoltan, hosszabb időszakokra a tankönyvek kiválasztásáról az aktuális tankönyvrendeletet figyelembe véve, a hivatalos tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül. Az egyes szaktárgyakon belül törekszünk az egységes tankönyvhasználatra.

A tankönyv szerepe: a tankönyv egy segédeszköz a tanításban.

Lehetőség szerint törekszünk az egységes tankönyvhasználatra az egyes évfolyamokon, biztosítva a csoportok közötti átjárhatóságot. A tankönyvrendelésnél illetve segédeszközök kiválasztásánál további szempont az, hogy legyen alkalmas differenciálásra, alkalmazkodjon az életkori sajátosságokhoz és lehetőleg kapcsolódjon hozzá a tanórákon használható, szerkeszthető digitális tananyag. A kötelezően előírt tankönyvek mellett – a szülői közösség hozzájárulásával – választhatók olyan segédeszközök is, amelyek pedagógiai programunk megvalósítása szempontjából nélkülözhetetlenek.

SNI tanulóknál a taneszközök kiválasztásánál az egyéni fejlesztési területeket, a sérülésből adódó igényeket, és az egyéni fejlesztés irányát vesszük figyelembe.

Ha szükséges, az adott évfolyamon használt tankönyveken, taneszközökön kívül használhatóak az egyéb, speciális fejlesztést segítő tankönyvek, taneszközök, segédkönyvek, differenciálást segítő feladatsorok is.

A tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásánál lehetőleg a térítésmentességre kell törekedni. A tankönyvek, térítésmentes segédkönyvek könyvtári állományba kerülnek, amit a következő tanévben újra megkaphatnak tanulók. Kivételt képeznek azok a munkatankönyvek, segédkönyvek, amelyekben a tanulók az év során dolgoznak, és ezért kitöltésre kerülnek.

A PEDAGÓGIAI FOLYAMATOK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

A pedagógiai folyamatok egyik lényeges, meghatározó eleme az ellenőrzés, értékelés, melynek szervezettsége, minősége visszahat az eredményességre. Éppen ezért különös figyelmet szánunk iskolánkban e terület érvényesülésének.

Ellenőrzés, felfogásunkban annak vizsgálata, hogy a pedagógiai programunkban, illetve ezen belül a helyi tantervben a pedagógusok által önmaguk számára megfogalmazott célokat a pedagógusok (1.), a pedagógusok által a diákok számára kitűzött célokat a diákok (2.) elérték-e, az előírt követelményeket teljesítették-e. Ez folyamatosan és meghatározott időközönként történik a területek sajátosságaitól függően. Az ellenőrzés megelőzi az értékelést, annak szükséges, de nem elégséges feltétele, ugyanakkor az értékelés részművelete.

A pedagógiai munka belső ellenőrzésének területeit és módszereit az éves munkatervekben határozzuk meg.

A folyamatos ellenőrzés területei:

Tanulói tevékenységek, tantárgyi eredmények:	osztályzatok, értékelések, versenyek, vetélkedők, továbbtanulási, átlépési arány, nyelvvizsgák, stb.
--	---

- Tanulói magatartás, viselkedés tudatossága, belsővé válása, akarati elemek, stb.
- A pedagógiai program egészét megragadó ellenőrzés-önellenőrzés rendszere 2 éves részellenőrzési ciklusok beépítésével 4 éves periódusokra épül. A döntően „humanisztikus” módszerekre épülő ellenőrzés a tanítás-tanulás területén tantárgyi mérésekkel egészül ki.

A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Általános iskola:

Az iskolába beiratkozó gyermekek szülei megismerik az iskola pedagógiai programját, a tanítási órák kötelező óraszámát, a választható órák óraszámát és szaktárgyait, valamint a kötelező és választható órákon kívül adható órákat. Megismerik és aláírásukkal tudomásul veszik az iskola profilját, az óraszámot, a speciális programokat.

Felső tagozaton:

A tanulók szabadon választhatnak a tanév elején meghirdetett szakköri órákból.

A szakköri órák tematikájánál a szakkört tartó tanár nevét is feltüntetjük.

Gimnázium:

A 11., 12. évfolyamon meghirdetjük a választható órák tematikáját és a felkészítő tanárok névsorát is. Ennek ismeretében választhatnak a tanulók emelt szintű érettségire való felkészítést.

A tehetséggondozó szakkörök kínálata mellett szintén megadjuk a felkészítő tanár nevét.

VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI TANTÁRGYAK, AMELYEBŐL AZ ISKOLA KÖZÉP- VAGY EMELT SZINTRE VÁLLALJA A FELKÉSZÍTÉST, VALAMINT AZ EHHEZ SZÜKSÉGES TANTERVI KÖVETELMÉNYEK

Középszint	Emelt szint
Földrajz	Földrajz
Biológia	Biológia
Fizika	Fizika
Kémia	Kémia
Informatika	Informatika
Testnevelés	-

A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

A középszintű érettségi vizsga témakörei megegyeznek az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. Kormányrendelet 2. számú mellékletének MÁSODIK RÉSZ-ében, az intézményünkben releváns érettségi tantárgyak. Az érettségire való felkészülés során az érettségizető pedagógusok az érintett munkaközösséggel egyeztetve az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. OM rendeletben foglalt részletes vizsgakövetelmények alapján tanévenként összeállítják a középszintű érettségi témaköreit, melyeket az iskola éves munkatervében meghatározott időpontban a tanulók nyilvánosan megismerhetnek.

A 11-12. ÉVFOLYAMON AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGÁRA TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSHEZ ALKALMAZOTT FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS KÖVETELMÉNYEK

Az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez alkalmazott követelményeket az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. OM rendeletben az emelt szintű érettségi követelményeiben foglaltak szerint határozzuk meg. A Nemzeti Alaptantervben előírt, a jelen pedagógiai programban szereplő nevelési tervben foglalt fejlesztési feladatok az emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások éves foglalkozásterveiben kerülnek meghatározásra.

A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK AZ ELVEI

Csoportbontások:

Irányelvek: az idegen nyelveket 4. évfolyamtól osztályonként legalább két csoportban tanítjuk.

A német nyelvből évfolyam szintjén szervezzük a csoportokat, ez a gyakorlatban azt is eredményezheti, hogy mindkét nyelvet (angol, német) évfolyam szinten bontunk.

Felső tagozat:

Tagozatváltáskor a tanulók szintfelmérőt írnak, ennek tükrében a nyelvi csoportokat újra szervezik.

Az osztálylétszámoktól függően bontjuk a digitális kultúra órán és a technika órán a tanulókat. Ezt a szaktermek befogadóképessége miatt tesszük.

Gimnázium:

Irányelvek: idegen nyelvet emelt szinten tanító iskolaként a nyelveket osztályonként legalább két csoportban tanítjuk.

9. Ny Kettő vagy három csoportra bontjuk az osztályt.

9. osztályban a B2 szintű mérés eredményének tükrében újra alkotjuk a csoportokat. A nyelvvizsgát letevők az emelt szintű érettségire készülő csoportba kerülnek. A 2. idegen nyelvet osztályonként két csoportra osztjuk.

11., 12. évfolyamon emelt szintű magyar és matematika fakultációs csoportokat alakítunk a továbbtanulást szem előtt tartva.

A gimnáziumi tagozaton a testnevelést fiú/lány bontásban tanítjuk. Létszámtól függően egy csoportban több évfolyam összevonására is sor kerülhet.

A GYERMEK, A TANULÓ ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Tanítást – tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemei:

- Tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek:
 - a tevékenységek az intézmény éves munkatervében tervezettek
- Az integrációt segítő módszertani elemek:
 - A pedagógusaink alkalmazzák a differenciálást, a speciális eljárásokat, ezzel hozzájárulunk az együttnevelés - oktatás sikeréhez.
 - Óráinkat, foglalkozásainkat úgy tervezzük és szervezzük, hogy felkeltse és fejlessze a tanulók kíváncsiságát, tanulási kedvét.
 - Az ismétlést, a nyitott tanulást a tanulási-tanítási folyamat szükséges velejáróinak tekintjük.
 - A segítségnyújtáskor az öntevékenységet erősítjük – azt szeretnénk, hogy a tanulók csak annyi segítséget vegyenek igénybe, amennyire szükségük van. Így érhetjük el önállóságuk, önbizalmuk és egyéni képességeik fejlődését.
 - A házi feladat differenciált, döntően szorgalmi jellegű, tevékenységorientált.
- Műhelymunka – a nevelői együttműködés formái:
 - esetmegbeszélő foglalkozások tartása, ezek konklúzióinak beépítése a fejlesztő munkába, tervek korrekciójába, a fejlesztési lap vezetésébe.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási (BTMN) nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos feladatok:**A BTMN tanuló jellemzői:**

„Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.”

(2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről, 4. §. 3. bekezdés)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségnek 2 alapvető típusa van:

1. részképességszavarok

- az iskolai tananyag megtanulásának nehézségei
- a tanulók ép intellektusúak
- tanulással kapcsolatos tevékenységek elutasítása (olvasás, írás, számolás)

2. kóros hiperkinetikus (kóros nyugtalanság) vagy kóros aktivitászavar (túlzott mozgékonyosság), figyelemzavar

- a gyermekek érzékenyebbek az időjárás-változásokra
- fáradékonyabbak, nehezen tűrik a zajokat
- a diákok rövid ideig tudnak az adott feladatra figyelni
- gyakrabban igénylik a tanulás közbeni szünetet, pihenést
- figyelmük könnyen elterelődik
- nem követik az utasításokat, nem fejezik be a feladatokat

Beazonosításuk, ellátásuk:

- a BTMN kategóriába az a gyerek sorolható, aki szakértői véleménnyel rendelkezik, amelyet az úgynevezett járási szakértői bizottság ad ki, ritka esetben pedig országos, vagy megyei szakértői bizottság bocsátja ki a szakvéleményt

- a BTMN gyerek legmarkánsabb jellemzője, hogy bizonyos területeken alulteljesít, vagy nehézségekkel küzd. Ez a terület lehet a tanulás, vagy a társas kapcsolatok területe, illetve a viselkedés szabályozása

- a nehézségek, hiányosságok következtében a gyermek személyiségfejlődése az átlagostól eltérő lehet, nem tud az osztályba / csoportba harmonikusan beilleszkedni

- a BTMN kategóriába tartozó tanuló mindig kizárólag többségi (azaz normál) iskolába jár, nem mondhatjuk, hogy ezeket a gyerekeket integrálják, együtt nevelik

- fejlesztő foglalkozás keretében látják el őket

- általában fejlesztő pedagógus foglalkozik velük, de gyógypedagógus is végezheti fejlesztésüket

- a BTMN kategóriával együtt járó jogosultságok kizárólag a köznevelés időtartamára terjednek ki (a felsőoktatásban már nem érvényesíthetők)

- a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermeknek NINCS BNO kóddal jelölt diagnózisa!

- a kulcsfogalmak a nehézség, hiányosság, tehát ezeknél a gyerekeknél tanulási, vagy magatartási zavarról, fogyatékoságról nem beszélhetünk.

- a BTMN kategóriába tartozó gyermekeknél a nehézségek hátterében valószínűleg nincsenek idegrendszeri, organikus okok (bár erre a törvény nem tér ki).

- kevésbé súlyos kategória, mint a sajátos nevelési igény, ezért jóval kevesebb többletjogot biztosít a gyermek számára, mint az SNI. Ez érthető, hiszen nem is igényel olyan mértékű plusz segítséget, ráfordítást, beavatkozást, mint az utóbbi kategória.

Feladataink a BTMN tanulók nevelése-oktatása során:

Fontos feladatunknak tartjuk a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek (továbbiakban BTMN) korai szűrését, diagnosztizálását. A beiratkozáskor kérjük a szülőket, hogy tájékoztassanak a már beazonosított problémákról, a vizsgálatról készült dokumentumok bemutatást is kérve. A hatékonyság érdekében már az iskolába lépéskor meg kell teremteni a fejlesztést szolgáló feltételeket:

- az első évfolyamon az iskolánkban dolgozó szakemberek (fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus) bemeneti méréseket végeznek a már bemért és dokumentált, illetve a lehetséges lemaradások észlelése, diagnosztizálása céljából,
 - a mérési eredményeket, tapasztalatokat, a diagnosztizálást végző szakemberek összegzik és elemzik,
 - a tanítókkal közösen kimunkálják az egyénre szabott fejlesztési programot.
- Az érintett tanulókat az osztályfőnök kiemelt figyelemmel kíséri, szüleiket tájékoztatja. Folyamatos szakmai csapatot működtet az osztályban tanító pedagógusokkal, a logopédussal, pszichológussal, fejlesztőpedagógussal.
 - Ha nem sikerül a BTMN beazonosított problémát enyhíteni, az a gyermek fejlődését gátolja, az osztályközösséget hátráltatja, külső szakmai segítségre van szükség (pl. szakértői bizottság vizsgálatot kezdeményez). Ennek elindítása, a szülők értesítése, közreműködésének kezdeményezése az iskolavezetés feladata.
 - A későbbi kiszűrés esetén a tanulók vizsgálatát a fejlesztőpedagógus végzi, és amennyiben szakmailag indokolt, az illetékes pedagógiai szakszolgálat vizsgálatát kezdeményezi, majd a szakértői bizottság által készített szakvélemény irányelvei alapján járunk el.
 - A BTMN szakvélemény alapján az előírt óraszámokban, a javasolt fejlesztési területeken a fejlesztő foglalkozásokat szervezünk. A fejlesztést végző szakember az adott tanulóra vonatkozó egyéni fejlesztési tervet készít, melynek alapján a fejlesztő tevékenység folyik.
 - A fejlesztőpedagógus folyamatosan együttműködik a gyermeket tanító pedagógusokkal: tájékoztatja kollegáit a felmérések eredményéről, a fejlesztő foglalkozások tartalmi elemeiről, az elért sikerekről, esetleges elakadásokról.
 - A BTMN-es tanulók közösségben történő beilleszkedésének segítése a pedagógusok munkaköri feladatát képezi. Ennek érdekében kell ezirányú kompetenciáit fejlesztenie szervezett továbbképzések, önképzés keretében.
 - A szakvéleményben előirányzott, a gyermeket megillető különleges bánásmóddal kapcsolatos pedagógiai feladatokról az iskola a gyermeket tanító összes pedagógust tájékoztatja, azok betartását folyamatosan figyelemmel kíséri.
 - Az alsó tagozatból felkerülő BTMN-es tanulókról az alsós tanítók és a fejlesztőpedagógus részletes tájékoztatást ad a leendő osztályfőnöknek.
 - Az esetleges tantárgyi hiányosságok pótlására az iskola lehetőségeihez mérten korrekpetálást biztosít.

A beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek segítéséhez szükséges pedagógus kompetenciák:

- differenciált oktatás, nevelés céljából egyéni módszerek, eszközök alkalmazása;
- az eltérő képességekhez, és viselkedésekhez való alkalmazkodás;
- rugalmasság, szükség esetén módszerváltás;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet alternatív kezelése;
- elfogadó, toleráns, empátikus és segítő attitűd,
- együttműködési készség a fejlesztő pedagógussal és a szülőkkel.

A különleges gondozásban részesülő tanulók fejlődéséhez a szülők közreműködése rendkívül fontos. A megfelelő fejlődéséhez széleskörű együttműködésre van szükség a nevelés-oktatási intézmény pedagógusai, a pedagógiai szakszolgálat szakemberei, illetőleg a tanulók szülei között.

Az intézményben az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében a következő feladatokat látjuk el:

- az iskolai háttérből adódó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményt sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- a családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- az iskola azon együttműködési kapcsolatainak meghatározása, illetve a kapcsolattartásban el látandó feladatok leírása, melyek segítik az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását,
- a szülők azon jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a pedagógusok jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése,
- a tanulók jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok azonosítása,
- a tanulók tanulmányainak folytatásával, teljesítményük értékelésével kapcsolatos feladatok meghatározása.

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell különösen:

- az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés.

A szociális és anyagi helyzet miatt ellátandó intézményi feladatok:

A nem megfelelő anyagi és szociális helyzet feltárása:

- az osztályfőnöknek törekednie kell arra, hogy megismerjék a tanuló életkörülményeit, betekintést nyerjenek a család anyagi és szociális viszonyaiba azért, hogy az esetleges hátrányok leküzdésében segítsék a családot és a tanulót.

Az osztályfőnöknek:

- a gyermekkel folytatott beszélgetés,
- a fogadóórák,
- a szülő, illetve a pedagógus által kezdeményezett beszélgetések, segítenek feltárni, azonosítani a tanulót hátrányosan befolyásoló körülményeket.

A tanulók szociális viszonyainak figyelemmel kísérése:

- a pedagógus és az osztályfőnök feladata, hogy figyelemmel kísérje adott tanuló szociális viselkedését, szociális viszonyait,
- a pedagógus indokolt esetben kezdeményezheti az iskolapszichológus igénybevételét.

A nem megfelelő anyagi és szociális helyzet javítása, kompenzálása:

- ha a pedagógus, illetve az osztályfőnök a tanuló nem megfelelő szociális és anyagi helyzetét tapasztalja köteles tájékoztatni erről az intézményvezetőt,
- az intézményvezető értesíti a gyermekvédelmi felelőst a tanuló rászorultságáról, illetve tájékoztatja a szülőt arról, hogy a helyi önkormányzathoz segítségért fordulhat,
- az iskola az intézmény lehetőségei alapján szociális támogatásban részesíti a tanulót,

A tankönyv támogatási rendszerünket úgy alakítottuk ki, hogy abban figyelembe vettük a rászorulóknak számát, rászorultságuk mértékét.

A rászoruló tanulók részére a Mentális Fejlesztés Alapítvány támogatást ad az iskolai programok (pl.: osztálykirándulás, tábor, stb.) részvételi díjának mérséklésére.

A kötelező taneszközök körét úgy határozza meg, hogy figyelembe veszi a rászoruló családok számát és arányát.

A tanulók anyagi helyzetükből fakadó különbség mérséklését hivatott csökkenteni a könyvtár, a könyvtárból kölcsönözhető könyvek, valamint az iskolában használható számítástechnikai eszközök.

MÓDSZEREINK TANTERMEN KÍVÜLI DIGITÁLIS MUNKAREND ESETÉN

Tantermen kívüli digitális munkarend esetén az oktatást az intézmény által választott, minden pedagógus által egységesen alkalmazott digitális platformon valósítjuk meg azzal, hogy a kitűzött tananyagot, elvégzendő feladatokat a KRÉTA rendszer házi feladat funkciójában is rögzítjük. Az adott tanítási napon – ésszerű határidővel – kitűzött feladatokat, tananyagot legkésőbb 9.00 óráig közzé tesszük, lehetővé téve a tanulóknak a tervezhetőséget, az időbeosztás elkészítését.

A pedagógusok számára kidolgozott rendszerben minden kolléga nyomon követheti, hogy osztályában, csoportjában egy adott napon milyen mennyiségű elvégezni való feladat illetve milyen számonkérések várhatók, így elkerülhető a tanulók túlzott terhelése.

A pedagógusok számára az intézményen belül rendelkezésre áll egy folyamatosan bővülő módszertani válogatás, ahová a kollégák által a bevált feladattípusok, projektek, kutatási feladatok feltöltésre kerülnek, módszertani ötlettárat biztosítva ezzel a pedagógusoknak.

A tananyagok, feladatok kijelölése során előnyben részesítjük a kreativitást, a tanult, illetve a tankönyvekből, digitális tananyagokból, különböző elektronikus felületekről (Internet) megtanulható illetve megtanulandó ismeretek alkalmazását igénylő, motiváló feladatokat, tevékenységeket. Ennek megfelelően a tanulók értékelése az ismeretek számonkérése mellett a tanultak alkalmazását mérő, az ismereteket, összefüggéseket a gyakorlatban felhasználandó feladatok adásával, kis projektfeladatok, kutatómunkák kitűzésével, a tanulók közötti digitális együttműködést igénylő feladatokkal történik. Az ilyen jellegű feladatok kijelölésével más kompetenciák (digitális írástudás, etikus internethasználat, együttműködés az online térben, stb.) kerülnek előtérbe, amelyek értékelésre is lehetőség van.

A beküldendő feladatok az ellenőrzése, értékelése, a visszajelzés nem maradhat el! (Ésszerű mennyiségű feladat kitűzésével ez a pedagógusra sem ró jelentős többlet terhet.) Az osztályzatokat a jelen pedagógiai programban rögzített módon, mennyiségét tekintve az óraszámok gyakoriságát figyelembe véve kell adni. Ez elengedhetetlenül szükséges a pedagógusok számára is, hogy saját tevékenységükről, eredményességükről is visszajelzést kapjanak, az esetleges szükséges korrekciókat el tudják végezni.

A tanítókkal, szaktanárokkal való „személyes” kapcsolatot a módszertanilag legszínvonalasabban összeállított online tananyag sem tudja pótolni, ezért elvárás, hogy valamennyi korosztályban, valamennyi tantárgy (kivételt a rajz, technika, testnevelés órák képezhetnek) esetében, a heti óraszám 40-50%-ában szükséges és lehetséges online kontakt órák tartása.

Az online kontakt órák a következőkben kerülnek szabályozásra:

- Az online kontakt órák tartása intézményi szinten egységes platformon kerül megvalósításra.
- A tanulóknak az online órákon részt kell venniük, de a távolmaradás ésszerű indokkal a szülő illetve a diák részéről kimenthető. A tanulónak/szülőnek a szaktanár vagy az osztályfőnök felé jelezni kell az órán való akadályoztatását, ha egyáltalán nem tud részt venni ezeken az órákon. Abban az esetben is kérjük a jelzést, ha eseti hiányzásról van szó. Ezekben az esetekben a diáknak be kell számolnia az elmulasztott óra anyagából.
- Egyes órák fakultatív konzultációs lehetőségként is felajánlhatók a pedagógus részéről (de nem az összes)
- Célszerű (a személyiségi jogok és a GDPR rendelkezéseinek messzemenő figyelembe vételével), de nem kötelező az online órák felvétele, hogy a távolmaradó diákok visszanézhessék. Az online óra felvételét az intézmény által alkalmazott digitális platformon is közzé lehet tenni.
- A tanulói terhelés tekintetében:
 - 1-2. évfolyamon minimum napi egy, maximum két óra (bontott csoportban és akár 45 percnél rövidebb időkeretben)
 - 3-4. évfolyamon minimum napi kettő, maximum napi három óra
 - Felső tagozaton minimum napi három, maximum öt óra
 - Gimnáziumban minimum napi négy óra
- A tantárgyi megoszlás tekintetében, kéthetes időkeretben
 - Heti 1-1,5 órás tárgy – minimum 1 óra
 - Heti 2-3 órás tárgy – minimum 2 óra
 - Heti 4 vagy több órás tárgy – minimum 4 óra
- Megvalósítás:
 - Online órarendet a pedagógusok előre, üres, megosztott órarendben rögzítik
 - Az órák
 - alsó tagozaton 8.00-12.00 óra között lehetnek
 - felső és gimnáziumi tagozaton 8.00-15.00 óra között lehetnek.
 - Az online óra tartása történhet
 - Otthoni munkavégzés keretében
 - Intézményi munkavégzés keretében
 - Az online óra tartásának tényét az elektronikus naplóban rögzítjük
 - Egy adott hét online órarendjét legkésőbb az előző héten csütörtökön ismertetjük a tanulókkal az iskola honlapján, illetve más, elektronikus csatornákon keresztül. Ezután már nem változtatunk rajta.
- Az online órák egy iskolai szintű, a tanulók és pedagógusok számára egyaránt betartandó „online óra etikettet” valósulnak meg, melyet a Házirendben rögzítünk.

Az online kontakt órákon a tanulók részvétele elvárt, melyet az elektronikus naplóban rögzítünk. A távolmaradás nem minősül tanórai mulasztásnak, azonban a tanuló értékelésénél, a javítási lehetőség megítélésénél a rendszeres távolmaradást figyelembe vesszük. Elháríthatatlan okból történő távolmaradást, illetve az ilyen okból történő, a feladatok leadásában bekövetkező mulasztást, késést a szülő, gondviselő jelzi az osztályfőnöknek, aki tájékoztatja erről kollégáit. Amennyiben a pedagógus tapasztalja, hogy a tanuló nem vesz részt a digitális oktatásban, tájékoztatja a szülőt, vagy osztályfőnököt. Utóbbi esetben az osztályfőnök tájékozódik a mulasztás okáról és hívja fel a szülő figyelmét a digitális oktatásban való részvétel kötelezettségére.

Az SNI, BTMN-es tanulók online oktatása

Autizmus spektrumzavarral élő gyerekek, tanulók online oktatása

Az autizmussal élő gyerekek, tanulók távtanítása a családok közreműködésével valósulhat meg, hiszen **a gyerekek napirendjét, foglalkozását, tanulását strukturálni kell** az otthoni létre napirenddel, hetirenddel, illetve az egyéni szükségleteknek megfelelően vizuális támogatással, képes magyarázatokkal. A pedagógusoknak, gyógypedagógusoknak leginkább ezek kialakításában, a megfelelő tartalmak kiválasztásában van kiemelt szerepe. A fő tantárgyak mellett meg kell valósítani a **minden-napi önállósági feladatokat**, amelyekhez a **vizuális támogatás** a legfontosabb eszköz.

Tanulásban akadályozott gyerekek, tanulók és a pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek, tanulók online oktatása

A tanulási akadályozottság, a pszichés fejlődés zavaaraiból adódó tanulási, fejlődési hátrányok a sajátos nevelési igény vagy az atipikus fejlődés szempontjából az egyéni eltérések, fejlesztési szükségletek tovább differenciálnak. A tapasztalatok szerint mind a tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott és a pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek távtanítása nehézséget okozhat a családoknak. A gyerekek nagy többségének különböző szintű támogatásra van szüksége az otthoni körülmények közötti tanuláshoz.

- **a szakemberek megfelelő instrukciókkal lássák el a családokat, hozzátartozókat:**
 - milyen tanulási körülményeket érdemes kialakítani;
 - a tanulóknak milyen segítséget és milyen mértékben szükséges nyújtani;
 - kiket és milyen formában lehet/érdemes keresni, ha elakadás van vagy nehezen kezelhető helyzet alakul ki.
- **Nem terhelhetjük túl a tanulókat!**
- **A kapcsolat a gyerekekkel, családokkal a lehetőségek szerint folyamatos legyen. Törekedni kell a folyamatos kommunikációra, a támogatásra, odafigyelésre.**

AZ ALSÓ TAGOZATOS EGYEDI (SPECIÁLIS) PROGRAMOK BEMUTATÁSA

a) Lépésről lépésre program:

A Lépésről-lépésre program un. „Nyitott oktatási modell”, amely a gyermek szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira, korábbi ismereteire, tapasztalataira való építkezésre és valamint a saját fejlődésére, tanulási folyamatban való aktivitásra, a felelősség kialakítására helyezi a hangsúlyt. Ezért bevonja a gyerekeket a tanulási tartalom, a feldolgozás módszereinek ütemének, és szervezeti kereteinek kiválasztásába is. Az ehhez szükséges képességek, kompetenciák kialakításához megfelelő tanulási körülményeket biztosít.

A módszer pedagógiája alapvetőnek tartja a természetes tanulási folyamatot, a spontán érdeklődésre épít, az egyéni tapasztalatokat, s kutató-kísérletező munkát. Egymással kölcsönhatásban fejleszti az egyént és a közösséget, amelynek érdekében szükséges együttműködési készségek kialakításához szükséges tanulásszervezési módokat preferálja.

„a demokratikus nevelésnek nem lehet csupán célja, hogy az egyén, a körülötte található csoport életének hasznos részesévé váljon. Ehhez hozzátartozik a különböző csoportok között kialakuló állandó kölcsönhatás, melynek nyomán egyetlen egyén, gazdasági csoport, sem tud másoktól függetlenül létezni, Az iskolát úgy kell megszervezni, hogy mind a tanulók, mind a tanárok részt vehessenek a különböző feladatok, nehézségek megoldásában.”

(Parkhurst:1982)

A program pedagógiai célkitűzései:

- egy demokratikus társadalom aktív, alkotó tagjává váljanak, felismerjék és megbecsüljék az ebben rejlő értékeket;
- már iskolai életük során, tanulóként döntéseket hozhassanak és gyakorolhassák a személyes felelősségvállalást;
- szociális, érzelmi készségeik alakításával képessé váljanak az egymás iránti nyitottságra, pozitív emberi és közösségi kapcsolatok kialakítására;
- nyitottak legyenek a világra, a világ komplexitásának felismerésére, kérdések, problémák felvetésére, megoldások keresésére;
- önálló, kompetens, tevékeny magatartásra, önálló vélemény kialakítására, s a csoportra, intézményre jellemző nyílt, őszinte kommunikációs légkörben képesek legyenek annak kifejtésére;
- természetes igénnyé váljon számukra az egész életen át tartó tanulás.

Ennek érdekében a módszertani sokszínűség jegyében a Lépésről lépésre módszer felhasználásával tanuló osztályainkban megjelennek a következő munkaformák:

- projektoktatás („Témaóra”),
- Differenciálás,
- Kooperatív módszerek,
- Reggeli üzenet, Kihívás
- Beszélgetőkörök,
- Egyéni, páros és kooperatív csoportmunka
- Kiállítások, bemutatók

Témaóra

A lépésről lépésre iskolai program egyik fontos célkitűzése, hogy a gyerekekben fenntartsa, táplálja a kíváncsiság, a rácsodálkozás, a képzelőerő, a kritikus gondolkodás, a spontaneitás és az esztétikai élményben lelt öröm képességét.

A különböző tematikus egységek olyan feladatokra helyeznek hangsúlyt, amelyek önálló gondolkodásra, értékelésre, döntéshozatalra, saját tapasztalatok felhasználására, kezdeményezésre, találékonyságra, önfegyelmre és együttműködésre serkentik a gyerekeket.

Tematikus módszerrel sikeresen valósítható meg a tantervi integráció. A tanulás során természetesen fordulnak elő azok a készségek és képességek, amelyeket a gyerekeknek az iskolában el kell sajátítani. Úgy integrálja a különböző területeket, hogy egy-egy érdekes ötlet kibontása, tevékenységeken keresztül történő megvalósítása, különböző tantárgyi tartalmak természetes összekapcsolódását hívja elő.

A projekt fő témája lehetőséget nyújt arra, hogy a tanítók a témák, problémák vagy a gyerekeket érdeklő lényeges kérdések köré rendezzék a tanítási anyagot, a gyerekeknek pedig arra, hogy különböző tantárgyi területek között észre vegyék az összefüggéseket. Tartalma tervezhető a pedagógus által kiválasztott téma köré, vagy a gyerekek döntenek el azokat közös érdeklődésük alapján.

Egy-egy tanéven belül célszerű 3 témát feldolgozni a témaórák keretében. Javasolt, hogy a társadalomismereti és természetismereti témák is megjelenjenek. A sikeres megvalósítás érdekében jó, ha lehetőség szerint konkrét témára esik a választás („Állatok” helyett pl. „Ló”).

A továbbiakban megadunk néhány témalehetőséget évfolyamonként, azzal a felhívással, hogy a javaslatokat lehet és kell is rugalmasan kezelni, hiszen a gyerekek érdeklődése, képességei más-más lehetőségeket rejtenek.

1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Egy-egy gyümölcs, pl. alma, szőlő, dió	Valamelyik erdei állat pl. sün, róka	Naprendszer	Várak
Közelünkben élő állatok pl. kutya, macska, nyúl	Valamelyik sportág	Víz	Egy-egy ország kultúrája
Egy-egy virág pl. tulipán	Pénz	Bármely állat	Egy-egy történelmi kor jellemzői
Játék (maci, vonat)	Csokoládé	Kalózok	Tengeri állatok
	Kenyér	Lovagok	A sivatag
	Dinoszauruszok	Olimpia	

b) Művészeti program:**Magyar irodalom****1. évfolyam****Témakörök:****1. Karácsonyi ünnepkör**

Produkumok: Betlehem készítése, betlehemes játék – színelőadás zenével és tánccal a Diótörő c. bábelőadás megtekintése

2. Tavaszi, húsvéti ünnepkör

Produkumok: Móricz Zsigmond: Hímestojások c. színelőadás zenével és tánccal, locsoló-vers-mondóverseny kiállítás: hímestojások, húsvéti kosárka nyúllal, tavaszi virágok papírból.

Célok és feladatok:

- A tanulók beszéd szintjének, adottságainak, képességeinek, ismereteinek felmérése, megismerése után a beszédértés, a beszédtechnika fejlesztése, az esetleges beszédzavarok, beszédhibák korrigálása.
- A figyelem, a koncentráció és az emlékezet fejlesztése.
- Alak- és formafelismerés, tér- és síkbeli tájékozódás fejlesztése.
- A finommotorika fejlesztése.
- Szavak hangokra bontása, hangok helyének jelölése, hangok összevonása, tiszta artikuláció.
- A spontán beszédre való motiváció.
- Hangoztató – elemző – összetevő olvasástanulási módszerek után a magyar ábécé minden betűjének (kis- és nagybetűk) olvasása.
- Szavak, szókapcsolatok, mondatok és szövegek olvasása felkészülés után.
- Késztetés az önellenőrzésre.
- A tantárgyak közötti integráció érvényesítése.

Követelmények:

- Tudjon térben és síkban tájékozódni.
- Ismerje fel a rész egész viszonyát, különösen az alak és forma vonatkozásában.
- Alakuljon ki a figyelem és a feladattudat tartóssága önálló tevékenység végzésekor.
- Képes legyen kérdések és válaszok megfogalmazására.
- Tudjon figyelni a másik ember beszédének mind érzelmi, mind értelmi tartalmaira.
- Ismerje meg az írott szöveg jelrendszerét.
- Sajátítsa el az olvasás technikáját.
- Értse a szöveg szó szerinti jelentését.

2. évfolyam**Témakörök:****1. Falu**

Produkumok: Széki lakodalmas (népdalok, népi játék, tánc), A bajusz, A három pösze, Ludas Matyi c. színelőadások (választható), népművészeti kiállítás: hímzés-motívumok, falusi házak makettjei, népi bútorok. Látogatás a Szentendrei Skanzenbe.

2. Város

Produkumok: modern tánc, budapesti városnézés vetélkedővel egybekötve, múzeumlátogatás, tábló készítése, ismerkedés régebbi táncdalokkal, fesztivál rendezése.

Célok és feladatok:

- A beszédtechnika további fejlesztése, a spontán beszédre való készítés.
- Az olvasás fejlesztése.
- A betű, a hang, a szó a mondat és a szöveg fogalmának kialakítása.
- A tantárgyak közötti integráció érvényesítése.
- Hangképzési nehézségek leküzdése.
- A hangok időtartamának érzékeltetése a szavakban.
- A hangkapcsolatok helyes ejtése.
- Helyes beszédlejtés kialakítása.
- Mondatok helyes hanglejtése.
- A szókincs bővítése, pontosítása.
- Szavak rendezése általános fogalmak szerint.
- A mindennapi érintkezés nyelvi fordulatainak tanulása szituációs játékban.
- Népköltészeti és műköltészeti alkotások olvasása, megismerése.

Követelmények:

- A A betűismeret készség szintű alkalmazása az olvasásban.
- Alakuljon ki a betű, hang, szó, mondat fogalma.
- Tudjon előzetes fölkeszülés után szövegeket felolvasni jó tagolással.
- Rövid szövegek néma olvasása, értelmezése.
- Ismerje meg a felnőtteket megillető néhány udvarias szokást.
- Tudjon megfogalmazni kérdéseket és válaszokat, ismeretterjesztő szövegek témájával kapcsolatban.

3. évfolyam**Témakörök:****1. Honfoglalás**

Produkumok: Mondafüzér előadása (Rege a csodaszarvasról, Vérszerződés, a Fehér ló mondája, Lehel kürtje, István a király, sámántánc, királylányok tánca, koronázási tánc, finnugor népköltések, dalok, mondókák ritmushangszerek kíséretével) Honfoglalás kori eszközök, hangszerek készítése. A Feszti Körkép és a témához kapcsolódó kiállítások és rendezvények (lovasbemutató, íjászat, nemezelés, bőrzés, fazekasság) megtekintése. Az István, a király c. rockopera megtekintése. Látogatás a Hősök terére.

2. Alföld

Produkumok: Alföldi népdalokból népdaléneklő verseny. Népmese, népmonda dramatizált előadása. Dél-alföldi betyártánc. Pásztorművészet, szűrminták, fafaragások, tükrös, agyag tárgyak készítése, kiállítása. Kecskemét, Kodály Zoltán szülővárosának megtekintése. Látogatás a Hortobágyi Nemzeti Parkban.

Célok és feladatok:

- A kulturált, tiszta beszéd továbbfejlesztése, a hibák korrigálása.
- A hangos olvasás pontosságának, tempójának fokozása.
- A szövegértő olvasás fejlesztése.
- A légzőkapacitás fejlesztése, a levegő célszerű beosztása beszéd közben.
- A különböző mondatfajták jelentésüknek megfelelő intonálása.
- Adott mondatok megszólaltatása különböző hangvétellel, így jelentésük módosítása.
- Minőségi szókincsbővítés.
- Szólások, közmondások tanulása, használatuk a beszédben.
- Szöveg tagolása a logikai egységeknek megfelelően.
- Az olvasott szövegek csoportosítása formájuk szerint.
- A felolvasás pontosságának, folyamatosságának fejlesztése, a zökkenőmentes sorváltás megvalósítása.
- Az összetett mondatok helyes tagolása, hangsúlyozása.

- A lírai művekben rímek, refrén, szóismétlés, fokozás, hasonlat fölfedezése, hatásának fölismérése.
- A tantárgyak közötti integráció érvényesítése.

Követelmények:

- Önálló mesealkotás a tanult elemek felhasználásával.
- Az olvasmányok eseményeinek ismereteinek elmondása vázlat segítségével.
- Ismerje a szöveg jellegzetességeit és a szövegalkotás műveleteit.
- Ismerje a szöveg hármas tagolását.
- Legyen képes a témataartásra, mondatok összekapcsolására.
- Tudjon párbeszédet lejegyezni.
- Legyen képes az elbeszélést és a mesét összehasonlítani tartalom és stílus szempontjából.
- Ismerje a hazai hagyományokat és népszokásokat.
- Alkalmazza alapfokon a szövegelemző műveleteket.
- Tudjon szöveget értelmezni önálló néma olvasással.

4. évfolyam**Témakörök****1. Mátyás kora és a török világ Magyarországon**

Produkumok: Mátyás mondák dramatizált előadása. Reneszánsz tánc, hastánc, hajdútánc. Ismerkedés a kor zenéjével. Mátyás mesék illusztrációja, a kor öltözködési szokásai, kiemelkedő művészeti alkotások. Látogatás Visegrádra és Egerbe.

2. Reformkor

Produkumok: Gyűjtőmunka a kor vívmányairól, a híres magyarokról (politikusok, zeneszerzők, írók, költők, színészek, festők, szobrászok, orvosok). Palotás tánc, legyező, párta, huszárcsákó és ló készítése. Erkel Ferenc a magyar opera megteremtője (Bánk bán, Hunyadi László - Palotás, Himnusz-látogatás az Operaházba) Vörösmarty Mihály - Egressy Béni: Szózat. Öltözködés kultúra, közlekedési eszközök. A Liszt Ferenc Múzeum megtekintése. Látogatás a Nemzeti Múzeumba, a Gobbi Hilda színészmúzeumba és a Vasúttörténeti Múzeumba. Kirándulás Nagycenkre (a kastély és a Széchenyi Mauzóleum).

Célok és feladatok:

- Olvasmányok reprodukálása szóban tömörítéssel.
- Mesék elmondása nézőpontváltással.
- Szereplők jellemének bemutatása dramatikus játékban.
- Az elbeszéléstől tanultak ismétlése, bővítése.
- A leírás tartalmi szerkesztési jellemzői, nyelvi eszközei.
- A népköltészeti szövegek keletkezése, műfajai, mesetípusok.
- Nemzeti ünnepeink előzményeit bemutató írások megismerése.
- Összefüggések megértése kérdések segítségével.
- Szépirodalmi és ismeretközlő művek megkülönböztetése.
- Szövegfeldolgozások önálló néma olvasással.
- Felolvasáskor a párbeszédek és közbeékelődések elkülönítése.

Követelmények:

- Legyen képes a feladatok utasításainak értelmezésére, végrehajtására.
- Tudjon érthetően helyesen tagolni vers és prózamondás közben.
- Képes legyen a mondanivaló megfogalmazására szóban, figyelve a beszédpartnerre.
- Legyen képes a memoriterek szöveghű elmondására.
- Működjön együtt társaival a dramatikus játékok előadásában.
- Legyen képes előzetes felkészülés után szöveghű, folyamatos, a tartalmat kifejező felolvasásra, az élőbeszéd üteméhez közelítő tempóban és szabályos hanglejtéssel.

- Tudja elmondani olvasmányok tartalmát néhány összefüggő mondatral.
- Legyen képes életkorának megfelelő szöveg elemzésére.
- Ismerje legnagyobb íróink, költőink nevét és a tőlük olvasott művek címét.
- Legyen képes egyszerű szerkezetű regény önálló olvasására.
- Tájékozódjon a szótárakban a könyvek tartalomjegyzékében.
- Ismerje a magyar abc-t.

Vizuális kultúra

1. évfolyam

Célok és feladatok:

Az első két évfolyam végére a gyermek megérti, hogy az érzékszervi tapasztalatok, a látás, tapintás, hallás, szaglás segíti a dolgok megismerésében. Élményeit szabadon jeleníti meg síkon és térben, bátran használja kedvenc színeit, rajzi formáit. A látványok, műalkotások, iskolai munkák megbeszélésébe bekapcsolódik, tetszésítéletét szóban is meg tudja fogalmazni.

Képes a vizuális jelenségek megfigyelésére és a főbb jellemzők megnevezésére. Rajzaiban képes az alapvető térvízyonok (lent, fent, mellette) jelölésére, próbálkozik a mozdulat felismerhető kifejezésével. Megérti közvetlen környezete információs jeleit és tankönyveinek ábráit. El tud készíteni egyszerű tárgyakat, díszeket saját elképzelése vagy minta követése alapján. Felismeri a tárgyak rendeltetésének és formájának legjellemzőbb összefüggését.

Tud rajzolni, „színezni”, festeni, agyagból vagy gyurmából mintázni, a papírt, az ollót és a ragasztót célszerűen használja, finomodik mozgáskoordinációja.

Szívesen elmélyed az alkotómunkában. Törekszik a képelemek egyensúlyosabb elrendezésére, festményeiben többféle színárnyalatot is használ. Felismeri a vizuális minőségeket (színeket, formákat, vonalakokat, foltokat). Értelmezni tudja környezete emberi gesztusait, felfogja a tájékoztató, felhívó jelek üzenetét.

Képes tárgyakat kitalálni, elkészíteni, és megalkotni minta követésével is, díszítésnél ügyesen alkalmaz sorritmusokat, terület díszeket. Tud megadott vizuális jellemzők alapján tárgyakat osztályozni, csoportosítani. Ismeri a köznapi, használati és az ünnepi tárgy fogalmát.

Követelmények:

- Biztonsággal használja a megismert, gyakorolt ábrázolási, konstruálási technikákat.
- Tudja, mi a rajzi jel.
- Tudja az elképzelt, a mesebeli, és a személyes élményeit megjeleníteni képi formában.
- Tudjon mintázni, gyurmával plasztikát létrehozni.
- Legyen képes egyszerű lenyomat készítésére.
- Tudjon szabályos vonal, folt és színritmusra épített sor- és területdíszet alkotni.
- Legyen képes egyszerű báb tervezésére.
- Tudjon egyszerűbb valós vagy kitalált tárgyakat rajzolni.
- Ismerkedjen és ábrázolja a természetes és mesterséges környezetet.

2. évfolyam

Célok és feladatok:

- Az érdeklődés felkeltése a tárgyi világ összetettségére és a képzőművészet iránt.
- Az első próbálkozások a vizuális nyelv tudatos tanulmányozása terén.
- Az önkifejezés folyamatában felhasznált anyagokkal, eszközökkel és technikákkal való találkozás tapasztalati szinten.
- A legfontosabb, hogy az alkotás örömét és a motiváltságot megőrizze, fenntartsa.

Követelmények:

- Ismerje az évfolyam számára előírt eszközöket, és tudja azokat rendeltetésszerűen használni.
- Ismerje meg a természet és a mesterséges környezetet.
- Gyűjtsön ember alkotta jeleket.
- Tudjon viszonyítani (kisebb-nagyobb).

- Ismerje fel a főszíneket, a fehéret és a feketét.
- Tudjon vonal, folt és színeképzéssel alkotást létrehozni.
- Legyen képes egyszerű tárgyak létrehozására.
- Fejlődjön esztétikai érzéke.
- Tudjon közös beszélgetésekbe bekapcsolódni, egy-egy látványra rácsodálkozni.
- Tudja mi a sík, tömeg, térforma (tapasztalás, érzékelés).
- Tudja, mi a pont, egyenes, görbe, kör.

3. évfolyam

Célok és feladatok:

A tanuló képes a vizuális nyelvi- a képi és plasztikai- kifejezőeszközök, elemek, ritmusok, a síkbeli és térbeli kompozíció egyre tudatosabb alkalmazására élményfeldolgozó, alkotó munkájában.

Aktívan részt vesz a műalkotásokkal való foglalkozásban, és műélményét meg tudja fogalmazni.

Megérti környezetének, tankönyveinek fontos vizuális jeleit, közlő ábráit, maga is tud magyarázó rajzot készíteni.

Elképzel és elkészít adott rendeltetésnek megfelelő tárgyat, betartva a konstruálás lépéseit és legfőbb szabályait. Rendelkezik a forma és a rendeltetés viszonyával kapcsolatos alapvető képzetekkel. Ismeri és megnevezi lakóhelyének és környékének egy-egy nevezetes épületét, köztéri szobrát.

Követelmények:

- Tudja, mi az azonosság, hasonlóság.
- Tudja, mi a kontraszt.
- Ismerje a fő- és mellékszíneket.
- Tudja a tempera és vízfesték jellemző fogásait alkalmazni.
- Tudjon valamely eseményt, élményt megfogalmazni, vizuálisan megjeleníteni.
- Legyen jártas az eszköz nélküli anyagalakításban.
- Tudjon mese, fantázia, képzelet változatos képeit ábrázolni.
- Legyen képes egyszerű bábokat tervezni, megalkotni.
- Ismerjen néhány híres műalkotást, épületet.
- Legyen képes alkalmazni néhány népművészeti technikát (pl. szövés, fonás).
- Gyermekkori sajátosságainak megfelelően tudjon jeleket felismerni, új jeleket alkalmazni a közlekedés vagy tanulmányaihoz kapcsolódóan más területen.
- Legyen képes élmény befogadására saját és társai munkájának elemzése során.

4. évfolyam

Célok és feladatok:

A negyedik osztály befejezéséig megszilárdulnak a gyermek vizuális nyelvi és kompozíciós készségei. Élményeinek kifejezéséhez a megoldást önállóan választja, motívumai egyre változatosabbak; megjelölt jellemző mozdulatokat.

Jártas a műalkotások közös elemzésében, önálló véleményt formál; tetszésítéletét indokolja. Ismeri a képzőművészet több műfajtypusát.

Ismeri a lakóhelyén vagy környékén található múzeumot vagy néprajzi gyűjteményt. A könyvtár művészeti albumait önállóan használni tudja.

Adott modelleket közvetlen megfigyelés alapján értelmesen ábrázol, jellemző formáik, főbb arányaik megragadásával.

Rendelkezik alapvető színismeretekkel, színhasználati jártassággal. Megalkot egyszerű képi közléseket. Ötletes és egyre önállóbb a különféle rendeltetésű tárgyak készítésében. Érti a tárgyalakító folyamatot a helyzet felismeréstől az ötlet megszületésén át az elkészítésig, az észszerű munkamenet betartásáig. Képes az elemzett mindennapi tárgyak, eszközök, formája (anyaga, mérete) és funkciója (jelentése) közötti kapcsolat felismerésére. Rendelkezik ismeretekkel az épület rendeltetéséről, tud konkrét példákat említeni. Életkornak megfelelő jártassággal, készség szinten alkalmazza a tanult technikákat, és ábrázolási

módokat. Kialakult ismeretei vannak az egyszerű; eszköz nélküli, a kézi szerszámmal végzett anyagalkotásban.

Követelmények:

- Ismerjék a vizuális nyelv alapelemeit, tudják a kifejezési szándéknak megfelelően használni a kompozíciós módszereket.
- Legyenek képesek személyes élményeik életkoruknak megfelelő szinten történő megjelenítésére képen és plasztikában.
- Legyenek képesek a valóság téri viszonyait rajzukban takarással, feljebb-lejjebb helyezéssel, nagyságviszonyuk érzékeltetésével kifejezni.
- Legyenek képesek tárgyak folyamatos megfigyelésére, megjelenítésére megfigyelés alapján.
- Ismerjék a fő- és mellékszíneket, legyenek képesek a színek keverésére, a színárnyalatok megkülönböztetésére.
- Tudják a látványnak megfelelően meghatározni a rajzlap helyzetét.
- Legyenek képesek értékelő véleményt mondani saját és társaik munkájára.
- Ismerkedjenek meg lakóhelyük, környezetük művészeti emlékeivel, néhány híres műalkotással.
- Igazodjanak el a számukra fontos jelekben, ábrákban, tudjanak maguk is jól értelmezhető jelet konstruálni.
- Ismerjenek meg népművészeti hagyományokat, népművészeti alkotásokat.

Ének-zene

1. évfolyam

Célok és feladatok

Az ének - zene tantárgy alapvető célja a zene megszerettetése: az éneklés, zenélés, a zene befogadása, a zenei képességek fejlesztése. A zene megszerettetése révén olyan motivációk kialakítása, melyek elősegítik a tanulók aktív részvételét a zenei kommunikációban.

A zenei tevékenységformák- megértés, befogadás, reprodukálás, alkotás - kibontakoztatásával, zenei élményekhez juttatás és a tanulók személyiségének harmonikus, sokoldalú fejlesztése. Belső igény kialakítása az egyetemes emberi értékeket, érzelmeket hordozó és kifejező zene befogadására.

A zenei értékek megismertetésével a zenei ízlésformálás, a zenei ítélőképesség fejlesztése, mely elősegíti a kritikai képesség kialakulását.

A zenei élmények elsődleges forrása az éneklés. Cél: a tiszta éneklés iránti igény és a helyes éneklési szokások kialakítása, mely során megnyílik a tanulók hallása a zenei anyanyelvünk befogadására. Az éneklési kultúra megalapozásával a tanulók érzelm és gondolatvilágának gazdagítása, előadói készségének fejlesztése valósul meg.

Kiemelt feladat a zenei anyanyelv és a zenei készségek megalapozása, elmélyítése, zenei írás- olvasás alapjainak megteremtése, fejlesztése.

A zene gyökere a ritmus. A ritmuskészség fejlesztése a dalanyaghoz kapcsolódó mozgásos, táncos játékokkal, ritmusgyakorlatokkal az ének-zene órák folyamatos feladata. A koordinációs készségfejlesztés, helyes testtartás, egyszerű mozgáselemek elsajátíttatására, összekapcsolására a népi gyermekjátékok kiváló lehetőségeket nyújtanak.

A tudatosan válogatott zenei anyagok segítségével a tanulók ismerjék meg nemzeti kultúránk zenei értékeit, hagyományait.

A zenehallgatás célja és feladatai: a tanulók, tudatos és spontán zenei élményekhez juttatása. A zenei emlékezet, a gondolkodás, a koncentráció fejlesztése. A zenei hallás intenzív fejlesztése, a hangszín-hallás kialakítása.

Követelmények:

Éneklés: Az éneklés örömeinek felkeltése. Az osztály közös éneklése egységes hangszínnel, helyes levegővétellel. A gyermekdalok játékaiknak előadása a dalok ritmusának, hangulatának megfelelően.

Improvizáció: A zenei fantázia fejlesztése a megismert zenei elemek felhasználásával.

Zenehallgatás: Rövid, a tanulók számára befogadható zeneművek megfigyelése adott szempontok alapján. A tanult dallamok felismerése hangszerez feldolgozásban is. Az emberi énekhangok hangszín-ének megkülönböztetése. A megismert hangszerek hangjának megkülönböztetése, azonosítása.

Zenei ismeretek: A zenei olvasás – írás előkészítése a dallami, ritmikai és metrikai jelrendszer elemein keresztül.

Ritmikai elemek: A dalok ritmusának érzékeltetése, az egyenletes löktetés érzetének kialakítása. A ritmusérzék fejlesztése a mérőütés és a dalritmus megkülönböztetésével. A rövid és hosszú hang képzetének kialakítása. A hangsúlyos és hangsúlytalan megkülönböztetése.

Dallami elemek: A magas és mély hangok megkülönböztetése. A hangok relációjának megfigyelése. Dallamfordulatok felismertetése gyakorolt dalokban. Dalolás közben a mérsékelt tempó, a gyorsabb, lassabb, a dinamikai erők: halk, közepes, erős érzékeltetése.

2. évfolyam

Követelmények:

Éneklés: Az éneklési készség fejlesztése, a csoportos éneklés szabályainak megtartásával. A dalok hangulatának megfelelő előadásmódra törekvés, pontos tempó és dinamika alkalmazása. Egységes hangzás kialakítása. A gyermekjátékdalok éneklése játékkal szerep szerint.

Improvizáció: Ritmus és dallam improvizáció készségének kialakítása a tanult zenei elemek alkalmazásával.

Zenehallgatás: A zenei élmény szóbeli megfogalmazása. Cselekményes zenék tartalmának szóbeli vagy más eszközökkel történő kifejezése. Újabb hangszerek, zenei együttesek megismerése. A hangzásbeli különbségek érzékelése. A belső hallás és zenei memória folyamatos fejlesztése.

Zenei ismeretek: A zenei írás-olvasás továbbfejlesztése. Dallami ritmikai elemek elsajátítása, a zenei kommunikáció fejlesztése.

Ritmikai elemek: A ritmusérzék továbbfejlesztése új ritmusértékek megismerésével. Tempóérzék fejlesztése: tempótartás, lassítás, gyorsítás. Motorikus képességek fejlesztése játékos mozgással és ütemezéssel.

Dallami elemek: A pentaton dallamhangok ismert dallamfordulatainak közös leolvasása, reprodukálása. A hallás után megismert dalok utószolmizálása kézzelről, betűkottáról. A tanult hangok elhelyezése a vonalrendszeren.

3. évfolyam

Követelmények:

Éneklés: A dalkincs bővítése, az éneklési készség fejlesztése. A hangterjedelem növelése. A dalok szöveghű előadása tisztán, helyes légzéssel, jó ritmusban. A légzéstechnika fejlesztése, hangképzés, helyes artikuláció. Egyszerű kánonok csoportos éneklése. Tanult dalok egyéni előadása.

Improvizáció: Ritmus és dallam improvizáció készségének fejlesztése a tanult tempók, dinamikák, egyszerű zenei szerkezetek felhasználásával.

Zenehallgatás: A zenei élmény szóbeli megfogalmazása. Műzenei részletek elemzése szempontok szerint segítséggel. Zenei karakterek különbségének megfigyelése. Újabb hangszerek, zenei együttesek megismerése. A belső hallás és zenei memória folyamatos fejlesztése. Az emocionális érzékenység kifejlesztése.

Zenei olvasás-írás: A tanult dallami és ritmikai elemek felismerése betűkottáról és kottaképről. Ismert dalok szolmizálása és felismerése kottaképről és kézzelről. Dallamotívumok lejegyzése a tanult dőhelyekkel. Hangkészlet megállapítása.

Zenei ismeretek:

Ritmikai elemek: A megismert ritmikai elemek bővítése. Új ütemfajta megismertetése. A ritmikai többszólamúság megalapozása. A mozgáskoordináció fejlesztése.

Dallami elemek: Dalrészletek reprodukciója és elemzése. A leggyakoribb pentaton fordulatok felismerése. Egyszerű kétszólamúság. A kánon fogalmának megértése.

4. évfolyam

Követelmények:

Éneklés: A dalkincs további bővítése, az éneklési kultúra megalapozása. A hangterjedelem növelése. A tanult dalok átélt, hangulatnak megfelelő előadása. Éneklés könnyű osztató kísérettel emlékeztetőből és kottából. A többszólamú éneklési készség fejlesztése.

Improvizáció: A zenei fantázia fejlesztése. Rögtönzések a megismert dallami és ritmikai elemekkel. Mozgásos improvizáció a fantázia szabadságával.

Zenehallgatás: Önálló véleményalkotás a meghallgatott zeneművekről és előadásukról. Újabb hangszerek megismerése. A koncentrált figyelem időtartamának növelése. Az emocionális érzékenység fejlesztése. A megfigyelőképesség és a zenei formaérzék fejlesztése.

Zenei olvasás-írás: A tanult ritmusok, ütemfajták, dallammotívumok felismerése, olvasása, lejegyzése. Hangnevek meghatározása a vonalrendszerben a relatív szolmizáció alapján.

Zenei ismeretek:

Ritmikai elemek: A megismert ritmikai elemek bővítése. A dalok ritmikai sajátosságainak megjelenítése mozgással, táncsal, kreatív játékokkal.

Dallami elemek: Jellemző dallammotívumok reprodukálása. A hangközhallás megalapozása.

Néptánc

A tánc a mozgást a művészetek oldaláról ismerteti meg a tanulóval, értékesen kiegészítve a testnevelés órákon történő mozgásfejlesztést. A tánc tanítása a testnevelés órák keretében történik. A tánc és a zene elválaszthatatlan kapcsolatából adódóan a tánc tanítása különleges zenei élményt is nyújt: a tanuló a mozgás által egész testében érzékeli a kísérő zenét, a zene aktív befogadjává válik. A néptánc tanítása során a tanuló számos olyan népdalt ismer meg, amely kiegészíti az ének-zene órán tanult dalok táráát, mozgással összhangban énekel, a hangszeres dallamokat is közelebb érzi magához a táncolás által, a népzene így eredeti funkciójában éli át.

A néptánc tanítása hatékonyan járul hozzá a magyarságtudat erősítéséhez. A tánc tanítása fejleszti a ritmusérzéklet, a térérzékelést, a testtartást és a mozgáskoordinációt, amely a mindennapi élet számos területén fontos a tanuló számára. Hozzájárul az egészség megőrzéséhez, fejleszti a társas kapcsolatok iránti érzéklet: együttműködésre, alkalmazkodásra, a másik nem, a másik személy, a másik csoport elfogadására és megbecsülésére ösztönöz.

A tánc tanításának elsődleges célja a táncolás, az éneklés és a játék örömeinek, közösségformáló erejének megélése, képességfejlesztő hatásainak kiaknázása.

1. évfolyam

Célok és feladatok

- Ismerje meg egy adott tájegység (Dunántúl) egyszerű figuráit, társaival együtt képes legyen azok bemutatására, a tánchoz kapcsolódó dalok éneklésére.
- Fedezze fel a népi játékok által nyújtott együtt játszás örömeit.
- Ismerje meg az évkör néhány jeles napját, ünnepét.
- Legyen képes a tanult lépések és mozgásmotívumok felelevenítésére, kapcsoljon össze egyszerű mozgáselemeket.
- Kísérletezzon az önálló improvizáció alapjaival.
- Fogadja el az egyenletes lüktetés fontosságát, legyen képes saját énekére a dal ritmusára lépni.
- Törekedjen a zenében hallott hangszerek nevének rögzítésére.
- A tanult táncokat, azok lépéseit meg tudja nevezni.

2. évfolyam

Célok és feladatok:

- Ismerjen meg egy erdélyi táncdialektushoz (Szék) tartozó páros táncot és sajátítsa el egyszerű figuráit.
- Tapasztalja meg, hogy a tánc nem magányos művészet, hanem lehet páros, vagy csoportos tevékenység, amely során az együttlét öröme fokozható.
- Táncváza forma kialakítása.
- Felszabadult, önfeledt hangulat megteremtése.
- A testtudat és a térbeli tájékozódás erősítése.
- Tudjon sort és tempót tartani, együttműködni társaival a tánc esztétikai értékének és élményének fokozása érdekében.
- Helyes testtartás kialakítása.
- Törekedni kell arra, hogy a mozdulatok kifejezőek legyenek, szinte beszéljenek.
- A lakodalmas szokások megismerése a hozzákapcsolódó dalokkal és játékokkal.
- Az adott tájegységhez tartozó dalokat –csoportban- el tudja énekelni.
- Ismerje meg a családi élethez kapcsolódó népi szokásokat, ünnepeket.
- Legyen képes társai igényeit is figyelembe véve, a játék szabályaihoz alkalmazkodva játszani.

3. évfolyam

Célok és feladatok:

- Ismerje meg egy adott tájegység (Szatmár) táncának alaplépéseit, elsajátításuk után ezekből szabadon tudjon improvizálni.
- Legyen képes a saját fiú-lány szerepének megjelenítésére a táncban.
- A táncok improvizatív vagy kötött jellegének tudatosítása.
- Magabiztosan tudja megoldani a tér-forma váltásokat.
- Megfelelő módon értékelje a tánc jelentőségét.
- Fejlődjön a koordinációs készsége.
- Ismerje meg a magyar betyárok történetét a betyárdalokon, balladákon keresztül.
- Ismerje fel a táncot kísérő zenében a tanult dalokat, képes azokat zenével énekelni mozgás közben is.

4. évfolyam

Célok és feladatok:

- Ismerjen meg egy erdélyi táncdialektushoz (Székelyföld) tartozó páros táncot és sajátítsa el egyszerű figuráit.
- A motívumismeret bővülése és az adott tánc struktúrájának egyre mélyebb megértése révén az improvizatív készség fokozatos fejlődése.
- A magyar népzene jellegzetes hangszereinek megismerése.
- Nyugodt alkotó légkör biztosítása, a közösségi érzés fokozása.

- Fejlődjön szépség iránti érzékenységük.
- Találkozás a tanult táncokhoz kapcsolódó viseletek jellegzetességeivel.
- Ismerje és alkalmazza a tanuló a táncos szaknyelvet.
- Ismerje fel a tanult táncokat a megadott zene dallamvilágáról, lüktetéséről, ritmusáról, hangulatáról.

Dráma

Célok és feladatok 1-4. évfolyamig

- A dráma alapvető célja, hogy a drámapedagógia sajátos eszközrendszerével harmonikusan és differenciáltan fejlődjön a személyiség, gazdagodjon az ön- és emberismeret.
- A csoportos tevékenységre épülő dramatikus játékok a kreatív energiák felszabadításával komplex készség- és képességfejlesztést valósítsanak meg.
- Célja a jó csoportlétkör, a nyitottság, kifejezőkészség és az alkotóhangulat megtartása.
- Megismerkedjenek a dramatikus tevékenység néhány jellegzetes elemével: gyakorlatok, dramatikus játékok, színházi forma.
- Játékos gyakorlatokon keresztül sajátítsák el az egyszerű drámai kifejezésformákat.
- Megismerjék az önkifejezés gazdag eszköztárát.
- Fejlődjön a testi-, térbeli biztonság, térhasználat és időérzék.
- Megismerjék a rögtönzés szabályait és különböző improvizációs technikákat.
- Fejlődjön a kommunikációs készség, kreativitás, játékbátorság és azon személyiségi jegyek, melyek segítségével gazdagítható, színesíthető az iskolai hatékony munka.
- Különböző élethelyzetekben segítsen a tájékozódásban, megkönnyítse a szocializációs folyamatot.
- Tudják mérlegelni, hogy a különböző szituációkban kivel szemben, hogyan nyilvánuljanak meg mind kommunikációs, mind metakommunikációs szinten.
- A dráma képzeletbeli világán belül a játékszabályok megismerése és betartása.
- Sokszínű tevékenységi rendszer és a feldolgozott történetek fókuszában a gondolkodásra való készítés álljon.
- Folyamatosan fejlődjön csoporton belüli együttműködésük.
- A dramatikus tevékenységben élményekhez jussanak, megismerjék a felfedezés és döntés örömet, valós tudásra, tapasztalásra tegyenek szert.

Követelmények:

- Alakuljon ki alapszinten a játék bátorsága, tudjon csoport előtt megnyilvánulni.
- Tudjon egyszerű mozgásokat és tartáshelyzeteket mímelni, tükrözni, egyszerűbb állatmozgásokat utánózni.
- Képes legyen fantáziajátékokban létező, vagy képzeletbeli lényeket megjeleníteni.
- A dráma képzeletbeli világán belül tartsa be a játékszabályokat.
- Képes legyen a beszédet, éneket, mozgást összekapcsolni játékhelyzetekben.
- Tudjon egyszerű magatartásformákat megjeleníteni.
- Képes legyen társaival együtt, rájuk is figyelve irányváltztatásra, együttes mozgásra, tájékozódásra a térben.
- Vegyen részt rövid párbeszédese jelenet előadásában.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATA

- A pedagógiai program 2021. szeptember 1-től lép életbe. Felülvizsgálatára - ha azt egyéb körülmény, jogszabályváltozás nem indokolja - 2026-ban kerül sor.
- A pedagógiai program módosítására kötelező módon sor kerül:
 - jogszabály módosításakor,
 - a fenntartó kezdeményezésére,
 - az intézmény átszervezése esetén.

Egyéb esetekben a dokumentum módosítását kezdeményezheti:

- az intézmény vezetője,
- bármely szakmai munkaközösség
- az Intézményi Tanács,
- az Iskolaszék.

A módosításhoz a nevelőtestület minősített többségének (50%+1 fő) támogatása szükséges.

- Átfogó felülvizsgálatára négyévente kerül sor.
- Ütemezésen kívüli módosításra a tantestület többségi döntése alapján, valamint a fenntartó kérésére kerül sor.
- A tantervek felülvizsgálata, előkészítése során a részterületek módosítására szükség lehet.
- A részterületek módosítására törvényi változás és tantestületi döntés alapján kerül sor.

Az ellenőrzés feladata, hogy vizsgálja kétévenként:

- a tényleges állapot eredményeit, tendenciáit; a célokhoz, a programhoz való viszonyát, a megvalósulás fokát,
- a belső és külső környezet – az intézménnyel kapcsolatos – elemeinek változását,
- és fogalmazza meg a szükségesnek látszó módosítások körét.

Négyévenként továbbá:

- a pedagógiai program tartalmát, logikáját, belső egységét,
- a tantervi célok, követelmények, tevékenységek és eredmények belső koherenciáját,
- a szervezet és hierarchia funkcionalitását,
- és fogalmazza meg a szükségesnek látszó módosítások körét.

Az ellenőrzés-önellenőrzés területei:

Tanulmányi mutatók

Ebben a körben szükséges összegezni a tanulói tevékenységek folyamatos ellenőrzése során felgyűlt általánosítható tapasztalatokat, a tantárgyi eredmények struktúráját, mennyiségét, tendenciáját (határelemzés). A megállapításokat érdemes összevetni a diagnosztizáló mérések következtetéseivel. A pedagógiai munka, a program eredményességi szintjének meghatározása során az ellenőrzés extern (torzító) hatásainak kizárására törekszünk.

A tanítás-tanulás folyamata sikeresnek értékelhető, amennyiben a tanulmányi átlag a „jó” körül helyezkedik el, és a tanulmányi munkához kapcsolódó egyéb teljesítmény szintje és gyakorisága az összes tanulólétszámhoz viszonyítva nem csökken, ill. emelkedik.

Tanulói magatartás

Eredménynek tekintjük, ha a gyermekek többsége pozitív viselkedési, magatartási megnyilvánulásai a korosztályban elvárható átlagot meghaladják, ugyanakkor a nevelési deficitek tendenciája csökkenést érzékeltet.

Szocializációs mutatók

A pedagógiai munka közvetett hatásainak értékeléséhez járul hozzá. Többek között vizsgálendő a tanulói hiányzások nagysága, megoszlása, fő okai; a tanulók kötődése az iskolához, mennyire „szeretnek” iskolába járni; deviáns viselkedés, fegyelmi ügyek száma; ill. az iskola hibájából elmaradt órák mennyisége, aránya.

Szervezet, szervezettség, kapcsolatrendszer

Elsősorban a hatékony működésre vonatkozó elemzésekre támaszkodik. Mennyiben felel meg a céloknak az irányítás, a hierarchia, a feladatok és kompetenciák rendszere, milyen a formális és informális kapcsolat, az információáramlás a részegységek, csoportok között, a funkcionalitás szempontjából az emberi, személyes viszonyok minősége.

Az iskoláról kialakult kép

Négyévente szülői, tanulói, dolgozói elégedettség mérést végzünk, melyet követő mérésként felhasználunk a helyi tantervünk és az éves munkatervünk elkészítésénél.

Pozitívnak ítéljük meg az iskola működését, amennyiben az iskoláról alkotott sommás kép általánosságban jónak mutatkozik, a működés során csak egyedi és csekély számú „hibák”, esetek fordulnak elő, továbbá a beiskolázási érdeklődés nem csökken; a felsőbb évfolyamokon az iskolát elhagyó és az iskolába érkező tanulók száma kiegyenlíti egymást (kivéve a 6 évfolyamos gimnáziumi beiskolázást). Az intézmény ismertsége, szakmai elismertsége kedvező.

A partneri elégedettség vizsgálatok rendszerét a minőségfejlesztés folyamatában határozzuk meg.

A pedagógiai program megvalósítása

eredményes, ha a fenti területek közül a tanulmányi mutatók és még egy terület teljesítménye jónak tekinthető, valamint jelentős negatívumok a többi területen sem mutatkoznak,

kiemelkedően jó, ha a vizsgált területek többsége megnyugtatóan teljesült.

A folyamatos tervezés, ellenőrzés, értékelés és visszacsatolás dinamikus folyamatként a pedagógiai program immanens vonása.

Az ellenőrzést a tantestület által évente kijelölt munkacsoport segíti. Ez természetesen nem korlátozza az intézményvezető törvényes jogait és kötelességeit.

A Pedagógiai programunk a következő helyeken áll **a nyilvánosság rendelkezésére**:

- az intézményvezetői, helyettesi irodában nyomtatott és elektronikus formában
- az iskolai könyvtárban,
- az intézmény honlapján: <http://budenznet.edu.hu>
- az Oktatási Hivatal honlapján (kir.hu) fellelhető intézményi felületen, a közzétételi listán

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

NYILATKOZAT

A Pedagógiai program legitimációjának időpontjában az intézményben Intézményi Tanács és Iskolaszék nem működik.

Kelt: Budapest, 2021. június 25.

Csenki József
intézményvezető

Az intézmény diákönkormányzata a módosított Pedagógiai Programról tájékoztatást kapott 2021. év június hó 10. napján tartott ülésén.

Kelt: Budapest, 2021. június 10.

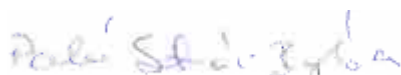

.....
diákönkormányzat vezetője

A Pedagógiai Programról a Szülői Szervezet a tájékoztatást megkapta 2021. év június hó 7. napján tartott ülésén.

Kelt: Budapest, 2021. június 7.

.....
szülői szervezet képviselője

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete 2021. év június 25. napján tartott értekezletén – a szakmai munkaközösségek szakmai tartalomra vonatkozó, támogató véleménye alapján – elfogadta.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

HATÁROZAT

A Pedagógiai Programot a Budenz József Általános Iskola és Gimnázium szakmai munkaközösségei véleményezték, a nevelőtestület 2021. június 25-én tartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta

A fenti legitimációs eljárások figyelembevételével a Budenz József Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Programját a 271/2021. sz. intézményvezetői határozattal jóváhagyom.

Budapest, 2021. június 30.

intézményvezető

Melléklet

Fejlesztési program az SNI és BTMN-es tanulók nevelésére-oktatására

A Nemzeti Alaptanterv szellemében kidolgozott SNI Irányelvek¹ (A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei) értelmében, a BTMN-es tanulók nevelésére-oktatására vonatkozó Ajánlás², illetve az intézmény szakmai alapidokumentumában található alapfeladatoknak megfelelően nevelőtestületünk az integráltan oktatható tanulók sérülés specifikus fejlesztését (a fogyatékoság típusához és fokának megfelelő) szolgáló programot dolgozott ki.

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel tanulók fejlesztésére vonatkozó célokra, feladatokra, tartalmakra, tevékenységekre, követelményekre vonatkozóan a nevelőtestület átgondolta középtávú feladatait, melyet megjelenít az intézmény nevelési programjában, a helyi tantervben, a tanmenetekben, óratervekben és az egyéni fejlesztési tervekben.

1. Helyzetelemzés:

Az intézmény szakmai alapidokumentumában (2020.09.09.), a kötelezően ellátandó feladataink körében az alábbi integrált nevelési-oktatási feladatokat látjuk el:

- a) Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők,
- b) Beszédfogyatékos tanulók,
- c) Autizmus spektrumzavarral rendelkező tanulók.

E feladatok keretében ellátjuk a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) és az autista tanulók nevelését, fejlesztését is. „Az Ajánlás azt szolgálja, hogy a különleges bánásmód, amelyben a BTMN gyermekeknek, tanulóknak a köznevelési jogszabályok szerint részésvélniük kell az óvodában és iskolában, hatékonyabban segítse a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségeik megszüntetését, e nehézségek hatásainak és következményeinek enyhítését, a kialakult pedagógiai probléma és konfliktusok okának beazonosítását, majd ezen okok megszüntetésére vagy legalább következményeiknek enyhítésére törekvést, elsősorban a tanulási képességek fejlesztése és a lehetségesen eredményesebb magatartásbefolyásolási motívumok, eszközök, hatások felmutatása útján.

Az SNI és BTMN-es tanulók iskolai létszámának alakulása (fő, 2016-2021)

Tanév	beszédfogyatékos	autizmus spektrumzavarral küszködő	pszichés fejlődési zavarral küzdő	BTMN
2016/2017	1	3	9	44
2017/2018	1	4	9	43
2018/2019	2	4	10	45
2019/2020	2	5	10	49
2020/2021	2	3	9	56

¹ SNI irányelvek: https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok

² SZAKMAI AJÁNLÁS a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek, tanulókat az óvodai és iskolai nevelésük oktatásuk során megillető különleges bánásmódhoz; a fejlesztő pedagógiai ellátás gyógypedagógiai tartalmaira; a pedagógiai segítség céljaira, feladataira és módszereire; valamint a BTMN tanulói jogokhoz kapcsolódó joghasználatra https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktat/kerettanterv/BTMN_szakmai_ajanlas.pdf

1.2. A statisztikai adatok alapján megállapítható tendenciák, következtetések

Az ellátásban résztvevő szakemberek jelenleg (2021-ben): a statisztikai adatok alapján enyhe növekedés tapasztalható, ezért az SNI és BTMN tanulók ellátásába mind több szakembert kell bevonni. Míg korábban egy gyógypedagógus foglalkozott az SNI tanulókkal, addig a 2020/21-es tanévben három szakember is ellátja a fejlesztő feladatokat.

1.3. Az integrált nevelést segítő tárgyi, technikai és humánerőforrás jellemzői

Két fejlesztőszobával rendelkezünk, valamint szükség esetére egy külön helyiség a logopédus rendelkezésére áll. Fejlesztő eszközeinket folyamatosan bővítjük. Két fejlesztőpedagógus és egy utazó gyógypedagógus, valamint egy logopédus és három néhány órában fejlesztő utazó gyógypedagógus dolgozik az intézményben.

1.4. Az integrált nevelés gyakorlatának előzményei

Több évtizede törekszünk az integrált nevelés megvalósítására. Az egyre növekvő számú BTMN és SNI tanuló fejlesztését leginkább így tudjuk megvalósítani. Ehhez óriási pedagógiai tudásra és tapasztalattal megosztásra van szükségünk. Ennek érdekében folyamatosan képezzük kollégáinkat.

Törekszünk az inklúzió megvalósítására, mely függ a tanulócsoporthoz számától és a pedagógusok végzettségétől. Az integráció minden olyan osztályban megvalósul, ahol SNI vagy BTMN tanuló van.

1.5. Az utazó gyógypedagógusi hálózat közreműködésével ellátott feladatok

Az utazó gyógypedagógusok az SNI tanulók fejlesztését végzik. Az ő szakértelmük szükséges a megfelelő fejlődés elérése érdekében.

2. Alapelvek:

Fejlesztő programunk kidolgozása során alapelvként vettük figyelembe, hogy:

- a fogyatékos gyermek is ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban él, mint ép társa, ezért felnőtté válásához biztosítjuk az iskolai kereteinken belül elsajátítható tudást és kompetenciákat, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve a nevelésükhöz-oktatásukhoz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket,
- Az integrált nevelést- oktatást a speciális egyéni szükségletekhez igazított sajátos módszerekkel, ismeretanyag-elrendezéssel, értékelési rendszerrel, a NAT-ban lefektetett általános célok, illetve a fogyatékos tanulók nevelése-oktatása irányelveinek figyelembe vételével folytatjuk,
- olyan elfogadó környezet kialakítására törekszünk, amely a sérült gyermek erőit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, úgy, hogy az a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezze,
- befogadó intézményként vállaljuk a sajátos nevelési igényű tanulók sérülés-specifikus ellátásához szükséges, a jogszabályokban meghatározott többlétszolgáltatások biztosítását **(amennyiben a fenntartó biztosítja számunkra a humánerőforrást, illetve az anyagi erőforrást).**
 - a fenntartó által garantált mértékben a sajátos nevelési igény típusának megfelelő gyógypedagógus rendelkezésre állását,
 - a kiegészítő pedagógiai szolgáltatásokat: fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs és terápiás célú gyógypedagógiai ellátást,

- a tanítás-tanulás folyamatában maximálisan figyelembe vesszük az egyes tanulók sajátos nevelési igényét, sérülés-specifikus szükségleteit és ennek érvényre juttatása az egyedi sajátosságokhoz igazított differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával,

3. Célok:

- A beszéd fogyatékosságból, autizmus spektrumzavarból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával, integrált formában.
- Az együttnevelés feltételrendszerének minél teljesebb megteremtése, ami a sérült és többségi tanulók komplex személyiségfejlesztését egyaránt elősegíti. A szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni kompetenciák kialakítása.
- A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység gyakorlatában intézményünk érvényesíteni kívánja a társadalmi integráció elvárásait, az egyéni adottságoknak és a sérülés specifikumnak megfelelő egyéni tanulási utakat. Nevelőtestületünk az SNI tanulók nevelése-oktatás folyamán prioritásként kezeli az önálló életvitelre történő felkészítést.
- A pedagógiai program tervezése, megvalósítása során további cél, hogy az intézmény tanulmányi követelményei és módszertana, az SNI és a BTMN tanulónak járó különleges bánásmód igazodjon a fejlesztő pedagógiai, gyógypedagógiai, valamint a pedagógiai segítségnyújtás lehetséges üteméhez a problémával érintett területeken.

4. Sikerkritériumok:

Megvalósul a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációja, integrált nevelése-oktatása során a teljes vagy részleges integráció. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység gyakorlatában, az együttnevelés során eredményesen működik a szakellátást biztosító szakemberek és a tanítók, tanárok együttműködése, szakmai kooperációja, az egyéni fejlesztések tervezése és megvalósítása.

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, gyógypedagógiai segítséggel a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- a befogadó iskola vezetése támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a horizontális tudásátadásra.
- az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- az együttnevelés megvalósításában a különböző pedagógiai színtereken érvényesül a befogadó szemlélet és a sérülésspecifikus módszertani eljárások egy részének alkalmazása,
- a gyermekek, tanulók önállóságra nevelésével, az egyéni adottságok, esetleges korlátok ismeretével a képességek lehetőség szerinti legteljesebb mértékű kibontakoztatása,

- a továbbhaladás feltételeinek biztosítása: a kidolgozott pályaorientációs program kihasználása, adottságok, képességek szerint növekedjen a SNI tanulók körében az érettségít adó intézményekben való továbbtanulás.

5. Feladatok:

5.1. Az integráló intézmény feladatai:

- Az intézmény alkalmassá tétele: habilitációs/fejlesztő foglalkozások helyiségeinek biztosítása, szükség szerint: akadálymentesítés, technikai háttér a különleges gondozás ellátására, különleges bánásmód alkalmazására.
- A gyermekek megfelelő elhelyezése (évfolyamonként, osztályonként arányos elosztással) a szakértői bizottság szakvéleménye alapján.
- A gyermekek közösségi beilleszkedésének segítése az új környezet, társak, felnőttek megismerésével, elfogadásával valamint a normákhoz való alkalmazkodás elősegítésével történjen.
- A gyermekek iskolába lépésüktől kezdődően elfogadó, befogadó közösségi szemléletének kialakítása, ami hatást gyakorol gyermekek, tanulók mikrokörnyezetére.
- A szakértői bizottság által megjelölt pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat be kell építeni az egyéni fejlesztési tervekbe így megvalósítva a gyermekek felkészítését,
- Következésképpen érvényesíteni kell a habilitációs, rehabilitációs szemléletet, sérülésspecifikus módszerek alkalmazását, folyamatos értékelést, együttműködést a szakemberekkel.
- Fontos, hogy a befogadó pedagógusok rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, melyek az adott fogyatékosági típust jellemzik, lényeges, hogy konzultáljanak a gyermeket segítő gyógypedagógussal, valamint továbbképzések, önképzések révén gyarapítsák speciális tudásukat, legyenek jártasak a **differentiált tanulásszervezésben és alkalmazzák is azokat.**
- Elengedhetetlen, hogy a fejlesztésben résztvevő szakemberek team-munkában dolgozzanak, együtt kell meghatározni a tennivalókat, az egyénre szabott nevelést és követelményrendszer kialakítását.
- Az erősségekre építve és támaszkodva határozhatják meg a csapatok meg azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők.
- A szülők szerepe, befolyása felelőssége az integráló iskolában kifejezetten nagy. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott **optimális, támogató környezetet** kell biztosítaniuk. Lényeges szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak a pedagógusokkal és a gyógypedagógussal.
- Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie: a szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljék egymást, az információáramlás folyamatos legyen, érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, ők is részesei a kölcsönös nevelési - oktatási folyamatnak.
- A pedagógusoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk az ép gyermekek szüleit sem, empátiás készséget kell kialakítani bennük, fontos, hogy a szülők támogassák gyermeküket a sajátos nevelési igényű tanulók elfogadásában. A pedagógusok feladata, hogy ismertesse a **gyermektársakkal** a fogyatékoság mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy a SNI tanuló éppen annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van.
- **Együttműködés a szakemberekkel:** az intézmény a sajátos nevelési igényű, sérülésspecifikumnak megfelelő szakembereket biztosít. A gyógypedagógiai tanár / terapeuta feladata sokrétű. Azon túl, hogy egyéni fejlesztési terv szerint közvetlenül foglalkozik a gyermekkel, koordinálja a rehabilitációs munkában résztvevő más szakemberek

munkáját, kapcsolatot tart a szülőkkel, nyomon követi a gyermek fejlődését.

5.2. A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár és/vagy terapeuta :

- 1. programok, programcsomagok összeállítása,
- 2. habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, valamint osztálytermen belüli differenciált tanórai megsegítés,
- 3. közreműködés az integrált oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.
- kapcsolatot tart a többségi pedagógusokkal
- segíti a diagnózis értelmezését,
- javaslatot tesz a környezet kialakítására, speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerekre,
- folyamatosan konzultál velük,
- ráirányítja figyelmüket a módszertani forrásokra, beszerezhető szakirodalomra.

5.3. A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanári / terapeuta kompetenciája:

- egyéni fejlesztési terv, fejlesztő programok összeállítása,
- fejlesztőmunka,
- közreműködés a tevékenységek tervezésében, s ezt követően a konzultációban.
- a többségi pedagógusok munkájának segítése.

5.4. Kapcsolataink, együttműködő partnerek

Együttműködések, partnerségi kapcsolatok:

- a kapcsolatrendszer beépül a pedagógiai programba,
- az együttnevelésben résztvevő pedagógusok munkájában a habilitációs és rehabilitációs szemlélet feltétlen megjelenése,
- a sérülés specifikus szakemberekkel való együttműködés rendszeres, gyakorlati- tartalmi elemekben jelenik meg.

Partnereink:

- Fekete István Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI utazó gyógypedagógusi hálózata,
- a Fővárosi és Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálatok

6. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai:

- A nevelés és a tanulás-tanítás módszereinek megválasztásában a „sérülésspecifikusság” jelenti a prioritást, így a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, a tanuló képességei szerint kell azokat alkalmazni.
- A habilitációs, rehabilitációs tevékenység gyakorlatában érvényesülnie kell a team munkának (pl. többségi pedagógus, gyógypedagógus, szülő, az érintett tanuló stb.), illetve a pedagógusok által kidolgozott egyes differenciált tananyagok, feladatlapok, mérőeszközök, stb. felhasználásával, melyeket az iskola minden pedagógusa használhat, illetve gyarápíthatja, részt vehet a jó gyakorlatok adaptálásában, kidolgozásában.
- A nevelőtestület nyitott tanulási-tanítási folyamatban megvalósuló differenciált nevelő-oktató tevékenységek érvényesítése, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – akár mentális – eljárások, eszközök, módszerek, technikák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazását.

- Munkánkban érvényesül a nyitott tanítási- tanulási folyamat, a tevékenykedtető, minél több érzékszerv észlelésére alapozott tanulás-tanítás dominanciája.

6.1. Az alkalmazott módszertan fontosabb elemei gyakorlatunkban:

- órai differenciált foglalkozás, kooperatív technikák alkalmazása
- komplex képességfejlesztés,
- logopédiai terápia,
- pszichoterápia,
- gyógytestnevelés,
- pedagógiai célú rehabilitációs fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint a szakértői bizottság javaslata alapján.

6.2. A rehabilitációs tevékenységeket végző szakemberek:

- gyógypedagógus
- logopédus,
- pszichológus,
- gyógytestnevelő,

A gyermekközösségnek (osztálynak, csoportnak) ismereteket nyújtunk az életkoruknak megfelelő szinten a közösségükbe belépő sajátos nevelési igényű gyermekekről: betegségéről, állapotáról, hogyan és mit lehet neki segíteni, miben nem szabad segíteni. A sérült gyermeket a pozitívumain keresztül mutatjuk be ép társaiknak. A sajátos nevelési igényű gyermeknek megtaníthatjuk tapasztalat útján a kortárs közösségben élést, együttélést. Bevonjuk őket az iskolai programokba, közösségi életbe. Elősegítjük kommunikációjuk, társas viselkedésük, és szociális kapcsolataik fejlődését.

6.3. A megvalósulás kritériumai:

- Osztályonként maximum 2-2- fő sajátos nevelési igényű gyermek fogadása, lehetőleg az osztályközösségben együtt jól kezelhető probléma típusokkal fogyatékosági típussal.
- Az osztályfőnök kiválasztásánál a magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességek, speciális szakmai ismeretek kiemelt szempontot jelentenek.
- A tanítók, tanárok tájékoztatása, team-munkába szervezése a tanév kezdetétől.
- Egyéni fejlesztési terv készítése az érintett szakemberekkel.
- Individuális módszerek, technikák alkalmazása.
- Egyéni képességekre szabott, tantárgyakra lebontott tanmenet készítése, használata.
- Óraterv.
- az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs- rehabilitációs órakeret kihasználása- Nkt. 27. § (8)

6.4. Tárgyi feltételek:

- a fogyatékoság típusának megfelelő fejlesztő eszközök rendelkezésre állnak.
- Mindennapos tevékenység kivitelezését segítő eszközök:
 - kulturtechnikák (olvasás, írás, matematika) elsajátítását segítő eszközök. Írást segítő eszközök, ceruzavastagító, állítható asztal, pad, fejlesztő eszközök.
 - kommunikációt segítő eszközök: pl. a kézírásra képtelen gyermekek számára számítógép biztosítása.
 - az önkiszolgálást (öltözés, vetkőzés, - étkezés - tisztálkodás) segítő eszközök

- a szabadidős tevékenységeket segítő eszközök: elsősorban a játék és sport területén

7. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

Az SNI tanulók integrált nevelését-oktatását az **Irányelvek 7-33. old. fejezeteiben** kifejtett módon végezzük. A szakmai útmutató tartalmazza a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó, sérülés specifikus jellemzőket, kifejti az integrált nevelésre vonatkozóan:

- az SNI tanulók tanulásának és tanításának alapelveit, céljait és kiemelt feladatait,
- nevelési-oktatási szakaszok és kiemelt pedagógiai feladatokat,
- a többségi iskolában történő együttnevelés tartalmát,
- az integrált nevelő-oktató munka tartalmi szabályozását és szabályozási szintjei,
- a tanulási területeket és tudástartalmakat,
- az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások
- pedagógiai mérés, értékelés és visszajelzés
- A NAT, a kerettantervek és a helyi tanterv
- a kompetenciafejlesztés, kiemelt kompetenciaterületek
- a tanulási területek és a tanulási területekhez kapcsolódó tantárgyak kimeneti tanulási céljai.

7.1. A beszéd fogyatékos tanulók megsegítésére irányuló program

A beszéd fogyatékos tanuló:

Beszéd fogyatékos az a tanuló, aki a receptív és/vagy expresszív beszéd/nyelvi rendszer szerveződése, fejlődési eredetű vagy szerzett zavara életkorától eltérő, különböző klinikai képekben megmutatkozó tüneti sajátosságai, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus fejlődése miatt a későbbi társadalmi beilleszkedés szempontjából veszélyeztetett.

A beszéd fogyatékoság nem tekinthető elsődlegesen halláskárosodás következményének; együtt járhat a nyelven kívüli kognitív képességek és a viselkedésszerveződés zavarai, azok maradványtüneteivel; valamint tanköteles korban az olvasás/írás/helyesírás/számolás területén kialakuló verbális tanulási zavarral.

Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszéd és nyelvi teljesítmény jellegétől függ.

Ezek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a) nyelvfejlődési zavar (expresszív diszfázia, receptív diszfázia, kevert típusú diszfázia – maradványtüneteként beszédgyengeség),
- b) orrhangzós beszéd,
- c) folyamatos beszéd zavarai (dadogás, hadarás),
- d) diszfónia,
- e) logofóbia (mutizmus különböző típusai),
- f) centrális eredetű szerzett beszédzavarok (centrális pöszeség, gyermekkori afázia, diszartria),
- g) verbális tanulási zavar együtt járása az olvasás/írás/helyesírás/számolás területén mutató problémákkal vagy ezek halmazos előfordulása.

A dadogás, a hadarás, a diszfónia serdülőkorban is jelentkezhet. Különös figyelmet érdemel ebben a korban a felnőtt beszédhang fokozatos kialakulásának óvó-segítő rendszere, ennek beépítése a pedagógiai teendők sorába. A terápia komplex szemléletű logopédiai, orvosi, pszichológiai team munka alapján történik.

7.2. A pszichés fejlődés zavarai miatt nevelési- tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók (részképeességzavar) fejlesztését segítő program

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógy-pedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk **specifikus tanulási zavarok**, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkulia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezekmaradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányulóagresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A (specifikus) tanulási zavarok hátterében a nyelvi rendszer eltérő fejlődése, a munkamemória gyengesége, valamint az információfeldolgozás sajátos szerveződése áll. Mindezek mellett gyakran mutatkoznak a mozgásszervezés, kézügyesség, bizonytalan kézpreferencia, téri tájékozódás, vizuális észlelés, szenzoros integráció, végrehajtó működés nehézségei.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető eszköz-vethető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

7.3. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanuló fejlesztését segítő program

Az autizmus spektrumzavarok (a szövegben az autizmus kifejezés mindig a teljes spektrumra utal) az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei

Az autizmus spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és a rugalmas viselkedésszervezés minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányossága, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedésszervezés és -kivitelezés képességének minőségi sérülése, valamint az egyenetlen képességprofil.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók integrált nevelését-oktatását az Irányelvek 109-131. old. vonatkozó fejezeteiben kifejtett módon végezzük.